

Bosanskohercegovački auto-moto klub

ZAKON

**O OSNOVIMA BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA
NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI
SA IZMJENAMA I DOPUNAMA**

/

ZAKON

**O OSNOVAMA SIGURNOSTI PROMETA
NA CESTAMA U BOSNI I HERCEGOVINI
SA IZMJENAMA I DOPUNAMA**

Sarajevo, oktobar/listopad 2019.

ZAKON
O OSNOVIMA BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA
PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI
SA IZMJENAMA I DOPUNAMA
/
ZAKON
O OSNOVAMA SIGURNOSTI PROMETA NA
CESTAMA U BOSNI I HERCEGOVINI
SA IZMJENAMA I DOPUNAMA

IZDAVAČ : Bosanskohercegovački auto - moto klub
BIHAMK - Sarajevo, Skenderija 23

Za izdavača : Elmedin Bajramović

Urednik : Mersiha Imširović, dipl. ing. saobr.

Lektor : Alenko Zornija

Štamparija : Reprografika d.o.o.

Tiraž : **2.000** primjeraka

SADRŽAJ

I	- OSNOVNE/TEMELJNE ODREDBE	5
II	- PUTEVI/CESTE	17
III	- SAOBRAĆAJNA/PROMETNA PRAVILA	23
1.	Opšte/opće odredbe	23
2.	Radnje vozilom u saobraćaju/prometu	34
3.	Kretanje vozila po putu/cesti	36
4.	Brzina	39
5.	Skretanje	45
6.	Prvenstvo prolaza	45
7.	Saobraćaj/promet na raskrsnici/raskrižju	46
8.	Mimoilaženje	50
9.	Preticanje i obilaženje	52
10.	Zvučni i svjetlosni znakovi upozorenja	60
11.	Zaustavljanje i parkiranje	61
12.	Presijecanje kolone pješaka	68
13.	Vučna vozila	68
14.	Upotreba svjetala u saobraćaju/prometu	75
15.	Odstojanja/razmak između vozila	79
16.	Saobraćaj/promet tramvaja i drugih vozila na šinama/ tračnicama	80
17.	Saobraćaj/promet bicikala, mopeda, lakih motocikala i motocikala	81
18.	Saobraćaj/promet zaprežnih vozila i kretanje stoke	84
19.	Kretanje pješaka	85
20.	Obaveze/obveze vozača prema pješacima	89
21.	Saobraćaj/promet na prelazu puta/ceste preko željezničke pruge.....	91
22.	Saobraćaj/promet na autoputu/ autocesti, putu/cesti rezervisanom/rezerviranoj za saobraćaj/promet motornih vozila i brzom putu/cesti	94
23.	Saobraćaj/promet u tunelu	99
24.	Vozila pod pratnjom	100
25.	Vozila sa pravom prvenstva prolaza	101
26.	Teret na vozilu	103
27.	Prevoz /prijevoz lica/osoba vozilima	106

IV	- SAOBRAĆAJNA/PROMETNA I TURISTIČKA SIGNALIZACIJA, OPREMA CESTE I ZNAKOVI OVLAŠTENIH LICA/OSOBA	108
1.	Opšte/opće odredbe	108
2.	Saobraćajni/prometni znakovi	112
3.	Svjetlosni saobraćajni/prometni znakovi i svjetlosne oznake ...	113
4.	Oznake na kolovozu /kolniku	115
5.	Turistička i ostala signalizacija	116
6.	Obilježavanje prelaza puta/ceste preko željezničke pruge/tračnica.....	117
7.	Obilježavanje radova i prepreka/zapreka na putu/cesti.....	119
8.	Znakovi koje daju ovlašćena lica/osobe	120
V	- DUŽNOSTI U SLUČAJU SAOBRAĆAJNE/PROMETNE NESREĆE	121
VI	- SPORTSKE I DRUGE PRIREDBE NA PUTEVIMA/CESTAMA.....	126
VII	- OGRANIČENJA SAOBRAĆAJA/PROMETA	129
VIII	- VOZAČI	130
1.	Uslovi/uvjeti za upravljanje vozilima	130
2.	Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila	136
2a.	Sticanje/stjecanje prava osposobljavanja i ispitivanja kandidata za vozače motornih vozila.....	141
2b.	Potvrda o osposobljenosti	142
3.	Vozački ispiti.....	142
4.	Sticanje prava upravljanja motornim vozilom	144
5.	Zdravstveni pregledi vozača motornih vozila	152
6.	Trajanje upravljanja motornim vozilom	155
IX	- VOZILA	155
1.	Opšte/opće odredbe.....	155
2.	Registrowanje motornih i priključnih vozila.....	159
3.	Tehnički pregledi motornih i priključnih vozila.....	168
X	- POSEBNE MJERE BEZBJEDNOSTI/SIGURNOSTI	171
XI	- KAZNENE ODREDBE	179
XII	- SAVJET/ VIJEĆA ZA BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA/PROMETA	201
XIII	- OVLAŠĆENJA/OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA	202
XIV	- PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	204

**ZAKON
O OSNOVIMA BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA
NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI**

/

**ZAKON
O OSNOVAMA SIGURNOSTI PROMETA
NA CESTAMA U BOSNI I HERCEGOVINI**

I – OSNOVNE/TEMELJNE ODREDBE

Član/Članak 1

Ovim zakonom utvrđuju se: osnovna načela međusobnih odnosa i ponašanja učesnika/sudionika u prometu/saobraćaju i drugih subjekata u prometu/saobraćaju, osnovni uslovi/uvjeti koje moraju zadovoljiti putevi/ceste u pogledu bezbjednosti/sigurnosti prometa, vođenje Centralnog/Središnjeg registra vozača i vozila, pravila prometa na putevima/cestama, sistem prometnih znakova i znakova koje daju ovlaštena lica/osobe, dužnosti u slučaju prometne nesreće, osposobljavanje kandidata za vozača, uslovi/uvjeti za stjecanje prava na upravljanje motornim vozilima, polaganje vozačkih ispita, uslovi/uvjeti za uređaje i opremu vozila, dimenzije, ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila, osnovni uslovi/uvjeti koje moraju zadovoljavati vozila u saobraćaju/prometu, rad strukovnih organizacija u Bosni i Hercegovini, te druga pitanja iz oblasti bezbjednosti/sigurnosti prometa na putevima/cestama koja su jedinstvena za cijeli teritorij Bosne i Hercegovine.

Član/Članak 2.

(1) Organi/tijela Bosne i Hercegovine, entitetski i kantonalni/županijski organi/tijela i organi/tijela Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i organi/tijela lokalne samouprave i lokalne uprave u gradovima i opštinama/općinama (u daljnjem tekstu: nadležni/ovlašteni organi/tijela) osigurat će provođenje ovog Zakona i u okviru svojih nadležnosti/ovlasti donosit će propise i poduzimat će druge potrebne mjere za njegovo dosljedno provođenje.

(2) Kontrolu i regulisanje/reguliranje saobraćaja/prometa na putevima/cestama u Bosni i Hercegovini vrše ovlaštena lica/osobe nadležnog/ovlaštenog organa/tijela unutrašnjih/unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: ovlaštena lica/osoba).

(3) U blizini škole, preventivno regulisanje/reguliranje saobraćaja/prometa mogu vršiti i školske saobraćajne/prometne patrole, uz prisustvo ovlaštenog lica/osobe iz stava/stavka (2) ovog člana/članka.

(4) Bliže odredbe o načinu formiranja i radu školskih saobraćajnih/prometnih patrola propisuju organi/tijela entiteta i Brčko Distrikta nadležni/ovlašteni za obrazovanje.

Član/Članak 3.

(1) Učesnici/sudionici u prometu dužni su poštivati odredbe ovog Zakona i druge propise iz oblasti bezbjednosti/sigurnosti prometa na putevima/cestama, razvijati humane odnose među ljudima radi zaštite zdravlja i života drugih osoba, a naročito djece, invalida, starih i nemoćnih osoba, i starati se o zaštiti životne sredine/okoliša.

(2) Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu ne smiju ometati saobraćaj/promet, oštećivati put/cestu, objekte i opremu na putu/cesti.

Kaznene odredbe : član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1.000,00 KM kazniće se za prekršaj lice koje ometa saobraćaj, oštećuje puteve, objekte i opremu na putu (član 3. stav/stavak (2)).

Za prekršaje kojim je izazvana saobraćajna nezgoda, učinilac će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Član/Članak 4.

(1) Putevi/ceste namijenjeni za saobraćaj/promet moraju biti izgrađeni za siguran i nesmetan saobraćaj/promet i odgovarati osnovnim uslovima/uvjetima propisanim ovim Zakonom, a preduzeća/poduzeća i javne službe koje održavaju javne puteve/ceste ili im je povjereno održavanje javnih puteva/cesta moraju ih održavati tako da se na njima u svim uslovima/uvjetima može odvijati bezbjedan/siguran i nesmetan saobraćaj/promet.

(2) Preduzeća/poduzeća, javne službe i drugi organi/tijela koji se brinu o putevima/cestama i održavaju ih dužni su organizirati i trajno kontrolirati stanje i održavanje javnih puteva/cesta, objekata, saobraćajne/prometne signalizacije i opreme na putevima/cestama radi bezbjednog/sigurnog i nesmetanog saobraćaja/prometa.

(3) Preduzeća/poduzeća i javne službe iz stava/stavka (1) ovog člana/članka dužni su blagovremeno otklanjati sve nedostatke uslijed kojih na određenim mjestima dolazi do saobraćajnih/prometnih nezgoda.

(4) U slučaju pretrpljene štete uslijed neodgovarajućeg održavanja javnih puteva/cesta, povjerenik se namiruje u skladu sa Zakonom o putevima/cestama.

Kaznene odredbe: član/članak 232.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće i drugo pravno lice/osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnosti:

ako ne održava javne puteve/ceste za siguran i nesmetan promet ili ne organizira i trajno nadzire stanje i održavanje javnih puteva/cesta, objekata, saobraćajne/prometne signalizacije i opreme na putevima/cestama (član/članak 4.)

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Član/Članak 5.

(1) Preduzeća/poduzeća, obrazovne organizacije, ustanove i druga pravna ili fizička lica/osobe koja školuju ili obučavaju kandidate za vozače motornih vozila dužni su izvoditi obuku na način koji će osigurati da kandidati nauče i usvoje pravila saobraćaja/prometa i etiku u saobraćaju/prometu, ovladaju tehnikom upravljanja vozilom i steknu ostalo znanje i vještine potrebne za sigurno sudjelovanje u saobraćaju/prometu na putevima/cestama.

(2) Radi zaštite života i zdravlja djece, škole, obdaništa/vrtići i druge ustanove u kojima se realizuje vaspitno-obrazovni rad sa djecom, kroz nastavne planove i programe, organizuju pripremu djece za učešće u saobraćaju/prometu.

Član/Članak 6.

(1) Preduzeća/poduzeća, ustanove i druga pravna ili fizička lica/osobe, kada proizvode, održavaju, popravljaju ili prepravljaju vozila i puštaju u promet vozila, uređaje, rezervne dijelove i opremu za vozila, dužni su vozila, uređaje, dijelove i opremu proizvoditi, puštati u promet, održavati, odnosno popravljati prema uslovima/uvjetima propisanim za sigurno učestvovanje vozila u prometu na putevima/cestama.

(2) Pojedinačno proizvedena, prepravljena ili u većem obimu popravljena vozila prije puštanja u promet moraju biti certificirana u ovlaštenoj organizaciji koja obavlja certificiranje vozila.

(3) Bliže odredbe o načinu i postupku certificiranja i uslovima/uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije za certificiranje vozila pravilnikom propisuje ministar komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar), u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Kaznene odredbe: član/članak 232.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće i drugo pravno lice/osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost: ako proizvodi, održava, popravlja ili prepravlja vozila, stavlja u promet vozila, uređaje ili rezervne dijelove za vozila suprotno odredbama člana/članaka 6.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000 KM odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Član/Članak 7.

Preduzeća/poduzeća, ustanove, pravna ili fizička lica/osobe i drugi organi/tijela koji posjeduju vlastita vozila dužni su se brinuti o tome da vozači njihovih vozila ispunjavaju propisane zdravstvene i druge uslove/uvjete za bezbjedno/sigurno upravljanje vozilima i da osiguraju da njihova vozila budu ispravna, te da imaju propisane uređaje i opremu.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako postupi protivno odredbi člana/članaka 7.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Član/Članak 8.

(1) Saobraćaj/promet na javnom putu/cesti može se ograničiti ili zabraniti samo kada je to neophodno radi: sprečavanja ili otklanjanja opasnosti za učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu, sprečavanja oštećenja javnog puta/ceste ili izvođenja radova na javnom putu/cesti, ili radi održavanja sportskih i drugih priredbi ili aktivnosti na putevima/cestama.

(2) Postupak i uslove/uvjete za ograničenje i zabranu iz stava/stavka (1) ovog člana/članaka utvrdit će nadležni/ovlašteni organi/tijela, u skladu s važećim propisima.

Član/Članak 9.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **autobus** je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz lica/osoba koje, osim sjedišta/sjedala za vozača, ima više od osam sjedišta/sjedala;
- 2) **autoput/autocesta** je javni put/cesta posebno izgrađen i namijenjen isključivo za saobraćaj/promet motornih vozila, koji je kao autoput/autocesta označen propisanim saobraćajnim/prometnim znakom, koji ima dvije fizički odvojene kolovozne/kolničke trake za promet iz suprotnih smjerova, sa po najmanje dvije saobraćajne/prometne trake i trakom za prinudno/nužno zaustavljanje vozila, bez ukrštanja/križanja s poprečnim putevima/cestama i željezničkim ili tramvajskim prugama u istom nivou i u čiji saobraćaj/promet se može uključiti, odnosno isključiti samo određenim i posebno izgrađenim priključnim javnim putevima/cestama na odgovarajuću kolovoznu/kolničku traku autoputa/autoceste;
- 3) **bicikl je vozilo opremljeno pedalama, koje ima najmanje dva točka/kotača i koje se pokreće snagom vozača, a može biti dodatno opremljeno pomoćnim elektromotorom čija najveća trajna nominalna snaga nije veća od 0,25 kW i maksimalne brzine kretanja do 25 km/h;**
- 4) **moped** je motorno vozilo sa dva točka čija radna zapremina motora nije veća od 50cm³, a snaga kod električnih motora ne prelazi 4kW, ili na tri točka, čija radna zapremina motora nije veća od 50cm³, ili snaga motora kod motora sa unutrašnjim sagorjevanjem i električnih motora nije veća od 4kW, i koje na ravnom putu ne može razviti brzinu veću od 45km/h;
- 5) **laki motocikl** je motorno vozilo sa dva točka ili sa tri asimetrično postavljena točka (sa bočnom prikolicom), čija je zapremina motora veća od 50 cm³ i ne prelazi 125 cm³, a snaga motora ne prelazi 11 kW i koji na ravnom putu može razviti brzinu veću od 45km/h;
- 6) **biciklistička staza** je izgrađena saobraćajna/prometna površina namijenjena za saobraćaj/promet bicikala i lakih motocikala s motorom, koja se proteže uzduž kolovoza/kolnika i koja je od njega odvojena i obilježena propisanim saobraćajnim/prometnim znakom;
- 7) **biciklistička traka** je dio kolovoza/kolnika namijenjen za saobraćaj/promet bicikala i mopeda, koja se proteže uzduž kolovoza/kolnika i koja je označena uzdužnom linijom/crtom na kolovozu/kolniku;
- 8) **brzi put/cesta** je javni put/cesta namijenjen za saobraćaj/promet isključivo motornih vozila, s jednom ili dvije razdvojene kolovozne/kolničke trake, koji ima sve raskrsnice/raskrižja u dva ili više nivoa s poprečnim putevima/cestama i drugim prometnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), u pravilu, nema zaustavnih traka i koji je kao takav označen propisanim saobraćajnim/prometnim znakom;
- 9) **Centralni/Središnji registar** je evidencija o svim vozačima i vozilima;

- 9a) **četverocikl** je motorno vozilo na četiri točka s masom neopterećenog vozila manjom od 400kg, bez mase akumulatora kod električnih vozila i čija najveća netosnaga motora ne prelazi 15kW;
- 9b) **evropski izvještaj o saobraćajnoj/prometnoj nezgodi** je propisani obrazac koji učesnici u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi popunjavaju nakon saobraćajne/prometne nezgode;
- 9c) **instruktor vožnje** je lice/osoba koje je steklo uslove/uvjete da obavlja osposobljavanje iz upravljanja motornim vozilom;
- 9d) **ispitivač** je lice/osoba koje je steklo uslove/uvjete da vrši ispitivanje iz poznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama ili iz upravljanja motornim vozilom;
- 10) **put/cesta** je svaki javni put/cesta i nekategorizirani put/cesta na kojem se odvija saobraćaj/promet;
- 11) **put/cesta rezerviran za saobraćaj/promet motornih vozila** je javni put/cesta po kojem mogu saobraćati/prometovati samo motorna vozila i koji je kao takav označen propisanim saobraćajnim/prometnim znakom;
- 12) **strana vozačka dozvola** je vozačka dozvola i međunarodna vozačka dozvola koju je izdao nadležni/ovlašteni organ/tijelo strane države;
- 13) **javni put/cesta** je površina od opšteg/općeg značaja za saobraćaj/promet, koju svako/svatko može slobodno koristiti pod uslovima/uvjetima određenim zakonom i koju je nadležni/ovlašteni organ/tijelo proglasio javnim putem/cestom, kao i ulica u naselju;
- 14) **kolona** je niz od najmanje tri vozila (osim bicikla, traktora, radne mašine/stroja i zaprežnog vozila) koja su zaustavljena na putu/cesti, ili se na bliskom međusobnom rastojanju/razmaku kreću istom saobraćajnom/prometnom trakom u istom smjeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupanja vozača međusobno uslovljeni/uvjetovani i između kojih, bez ometanja, ne može ući drugo vozilo;
- 15) **kolovoz/kolnik** je dio površine puta/ceste namijenjen prvenstveno za saobraćaj/promet vozila;
- 16) **kolovozna/kolnička** traka je uzdužni dio kolovoza/kolnika namijenjen za saobraćaj/promet vozila u jednom smjeru s jednom ili više saobraćajnih/prometnih traka;
- 16a) **kontrolor tehničke ispravnosti** je lice/osoba koje je steklo uslove/uvjete da na stanici tehničkog pregleda vrši kontrolu tehničke ispravnosti vozila;
- 17) briše se;
- 18) **laka prikolica** je priključno vozilo čija najveća dozvoljena/dopuštena masa nije veća od 750 kg;
- 19) **laki četverocikl** je motorno vozilo sa četiri točka sa masom neopterećenog vozila manjom od 350 kg, bez mase akumulatora kod električnih vozila, čija najveća brzina nije veća od 45km/h i čija radna zapremina nije veća od 50cm³ ili čija najveća snaga nije veća od 4kW kod ostalih motora, ili čija najveća trajna snaga nije veća od 4kW kod elektromotora;

20) **licenca** je javna isprava koju je izdao nadležni/ovlašteni organ/tijelo i kojom se dokazuje ispunjavanje propisanih uslova/uvjeta i osposobljenosti za obavljanje određenih poslova iz oblasti bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa;

21) **lokalni put/cesta** je javni put/cesta koji povezuje naselja na teritoriju opštine/općine, ili koji je značajan za saobraćaj/promet na teritoriji opštine/općine;

22) **magistralni put/cesta** je javni put/cesta koji povezuje veće gradove i važnija privredna/gospodarska područja u Bosni i Hercegovini i koji se povezuje sa mrežom odgovarajuće kategorije puteva/cesta u susjednim državama;

22a) put/cesta s makadamskim zastorom je put/cesta koja je izgrađena od dva sloja tucanika u uvaljanom stanju;

23) **manja materijalna šteta** je šteta u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi nastala na vozilu na kojem nisu oštećeni vitalni dijelovi i sklopovi i koje se može samostalno kretati na putu/cesti;

24) **masa vozila** je masa praznog vozila s punim rezervoarom/spremnikom goriva i priborom i opremom predviđenim za vozilo;

25) **međunarodna vozačka dozvola** je javna isprava koju izdaje nadležna/ovlaštena organizacija na osnovi nacionalne vozačke dozvole te države;

26) **mimoilaženje** je prolaženje vozilom pored drugog vozila koje se po istom kolovozu/kolniku kreće iz suprotnog smjera;

27) **motocikl** je motorno vozilo sa dva točka ili sa tri asimetrično postavljena točka/kotača (sa bočnom prikolicom), kod koga je radna zapremina motora veća od 125cm³ i koje na ravnom putu /cesti može razviti brzinu veću od 45 km/h;

28) **motokultivator** je motorno vozilo s jednom ili dvije osovine i pogonskim motorom do 12 kW, konstruirano da vuče, potiskuje ili nosi oruđa za razne poljoprivredne radove;

29) **mijenjanje saobraćajne/prometne trake** je prelaženje vozilom iz jedne u drugu saobraćajnu/prometnu traku za saobraćaj/promet u istom smjeru radi prestrojavanja ili dozvoljenog bržeg kretanja;

30) **motorno vozilo** je vozilo koje se pokreće snagom sopstvenog motora i koje je prvenstveno namijenjeno za prevoz/prijevoz lica/osoba ili tereta na putevima/cestama, ili vuču priključnog vozila, osim vozila koja se kreću po šinama/tračnicama i pomoćnih pješačkih sredstava;

31) **najveća dozvoljena masa** je masa vozila zajedno s njegovom nosivošću;

32) naselje je izgrađen, nastanjen, prostorno i funkcionalno objedinjen dio naseljenog mjesta u kojem su javni putevi/ceste izgrađene s uređenim trotoarom/pločnikom i ivičnjakom/rubnjakom pokraj kojega se nalazi najmanje s jedne strane red kuća ili grupa/skupina zgrada i čije su granice obilježene saobraćajnim/prometnim znakom za obilježavanje naselja;

32a) naseljeno mjesto je prostorna jedinica u Bosni i Hercegovini koja obuhvaća jedno ili više naselja s područjem koje pripada tom naseljenom mjestu, čiji se naziv i teritorija uređuju posebnim zakonima i čija je teritorija označena saobraćajnim/prometnim znakom za obilježavanje naseljenih mjesta;

33) nekategorisani/nekategorizirani put/cesta je površina koja se koristi za saobraćaj/promet po bilo kojoj osnovi i koji je dostupan većem broju raznih korisnika (seoski, poljski i šumski putevi/ceste, putevi/ceste na nasipima za odbranu/obranu od poplava, prostori oko benzinskih pumpi/crpk, parkinga/parkirališta i sl.);

34) nosivost je dozvoljena/dopuštena masa do koje se vozilo smije opteretiti prema deklaraciji proizvođača vozila;

35) obilaženje je prolaznje vozilom pored zaustavljenog ili parkiranog vozila ili drugog objekta koji se nalazi na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku kojom se vozilo kreće;

36) obilježeni pješački prijelaz/prijelaz je dio površine kolovoza/kolnika namijenjen za prelaznje pješaka preko kolovoza/kolnika, označen oznakama na kolovozu/kolniku i odgovarajućim saobraćajnim/prometnim znakom;

36a) odstojanje je najkraća uzdužna udaljenost između najisturenijih tačaka/točaka vozila ili lica, odnosno drugih objekata;

36b) oldtimer je motorno vozilo proizvedeno prije trideset i više godina, koje je radi njegovanja povijesnih naslijeđa i tehničke kulture sačuvano ili ponovo sastavljeno u izvornom obliku;

37) organ/tijelo nadležan/ovlašten za je organ/tijelo nadležan/ovlašten za određene poslove utvrđene Ustavom i zakonom Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona/županija i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;

38) osovinsko opterećenje je dio ukupne mase vozila koja se preko osovina vozila prenosi na vodoravnu podlogu u stanju mirovanja vozila;

39) parkiranje vozila je prekid kretanja vozila duži od pet minuta osim prekida koji se obavlja da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se reguliše/regulira saobraćaj/promet;

39a) pčelarsko vozilo je motorno ili priključno vozilo namijenjeno ili konstruktivski prilagođeno isključivo za prijevoz pčelinjih zajednica (košnica), te se na njemu ne smije prevoziti nikakav drugi teret;

40) pješačka zona je uređena saobraćajna/prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, u kojoj je dozvoljeno kretanje motornih vozila s posebnim odobrenjem;

41) pješačko ostrvo/otok je uzdignuta ili na drugi način obilježena površina koja se nalazi na kolovozu/kolniku i koja je određena za privremeno zadržavanje pješaka koji prelaze preko kolovoza/kolnika, ili ulaze u vozilo i izlaze iz vozila javnog saobraćaja/prometa;

42) pješak je lice/osoba koje učestvuje/sudjeluje u saobraćaju/prometu a ne upravlja vozilom, niti se prevozi u vozilu ili na vozilu, lice/osoba koje vlastitom snagom gura ili vuče vozilo, ručna kolica, dječje prevozne/prijevozne sredstvo, bicikl, moped ili pokretna kolica za nemoćna lica/osobe, lice/osoba

u pokretnoj stolici/pokretnom stolcu za nemoćna lica/osobe koju pokreće vlastitom snagom ili snagom motora, ako se pri tome kreće brzinom čovječjeg hoda, kao i lice/osoba koje klizi klizaljka, skijama, sanjkama ili se vozi na koturaljkama;

43) **polukružno okretanje** je okretanje vozila za 180 stepeni/stupnjeva u odnosu na dotadašnji smjer kretanja, radi uključanja u suprotni saobraćajni/prometni tok;

44) **poluprikolica** je priključno vozilo bez prednje osovine, konstruirano tako da se svojim prednjim dijelom oslanja na vučno vozilo;

45) **potvrda o registraciji** je javni dokument koju za registrovano/registirano vozilo izdaje nadležni/ovlašteni organ/tijelo;

45a) **predavač** je lice/osoba koje je steklo uslove/uvjete da vrši osposobljavanje iz poznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama;

46) **preglednost** podrazumijeva prostor koji učesnik/sudionik u drumskom/cestovnom saobraćaju/prometu može vidjeti s mjesta na kojem se nalazi;

47) **preticanje/pretjecanje** je prolaženje vozilom pored drugog vozila koje se kreće u istoj saobraćajnoj/prometnoj traci/traku i u istom smjeru;

48) **saobraćajna/prometna dozvola** je javna isprava koju je izdao nadležni/ovlašteni organ/tijelo i kojom se dokazuju vlasništvo i period važenja registracije određenog vozila, njegove tehničke i druge osobine i karakteristike;

49) **potvrda o vlasništvu** vozila je javni dokument koji je izdao nadležni/ovlašteni organ/tijelo i kojim se dokazuju vlasništvo određenog vozila, njegove tehničke i druge karakteristike;

50) **posebni objekat/objekt** na putu/cesti je oprema na putu/cesti postavljena radi smanjenja brzine kretanja vozila na mjestima gdje je posebno ugrožena bezbjednost/sigurnost učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu;

51) **prestrojavanje** je zauzimanje takvog položaja vozilom na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku i na takvoj udaljenosti od raskrsnice/raskrižja ili drugog mjesta na putu/cesti iz kojeg se na bezbjedan/siguran način može izvesti sljedeća dopuštena radnja vozilom (skretanjem, okretanjem, zaustavljanjem i sl.);

52) **priključno vozilo** je vozilo namijenjeno da bude vučeno motornim vozilom, bilo da je konstruirano kao prikolica ili kao poluprikolica;

52a) **priključak za izvođenje radova** je izmjenljivo oruđe koje služi obavljanju poljoprivrednih, šumskih ili drugih radova, i koje se u svrhu izvođenja radova postavlja ili priključuje na motorno vozilo;

52b) **priključno vozilo za traktor** je priključno vozilo koje je namijenjeno da bude vučeno isključivo od strane traktora;

53) **saobraćajna/prometna traka** za vozila javnog gradskog prevoza/prijevoza je obilježeni uzdužni dio kolovoza/kolnika namijenjen za vozila javnog gradskog prevoza/prijevoza putnika, kad su u vozilu putnici;

54) **propuštanje vozila** je radnja koju je u određenim slučajevima vozač dužan obaviti zaustavljanjem vozila, smanjivanjem brzine kretanja ili prekidanjem radnje koju izvodi vozilom, i to na način koji ne primorava vozača drugog vozila da naglo mijenja pravac ili brzinu kretanja;

55) **putnički/osobni automobil** je motorno vozilo namijenjeno za prevoz/prijevoz lica/osoba koje, osim sjedišta/sjedala za vozača, ima najviše osam sjedišta/sjedala;

56) **saobraćajna/prometna nezgoda** je događaj na putu/cesti ili koji je započet na putu/cesti, u kome je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kome je jedno ili više lica/osoba poginulo ili povrijeđeno/ozlijeđeno ili je nastala materijalna šteta;

57) **saobraćajna/prometna traka** je obilježeni ili neobilježeni uzdužni dio kolovoza/kolnika čija je širina dovoljna za nesmetan saobraćaj/promet jednog reda vozila;

57a) saobraćajna/prometna signalizacija je sistem/sustav sredstava, uređaja i oznaka za regulisanje/reguliranje i vođenje saobraćaja/prometa;

57b) saobraćajni/prometni znak je znak kojim se upotrebom/uporabom grafičkih ili svjetlosnih ili brojčanih ili slovničkih oznaka ili drugih simbola, učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu upozoravaju na opasnosti na putu/cesti, stavljaju im se do znanja ograničenje, zabrane i obaveze/obveze, odnosno daju obavještenja/obavijesti potrebna za sigurnost kretanja po putu/cesti;

58) saobraćajna/prometna traka za prinudno/prisilno zaustavljanje vozila je obilježeni uzdužni dio kolovoza/kolnika na autoputevima/autocestama i na određenim mjestima na putevima/cestama višeg ranga, kao i u tunelima i galerijama, namijenjena za prinudno/prisilno zaustavljanje vozila;

59) **saobraćajna/prometna traka za spora vozila** je uzdužni dio kolovoza/kolnika namijenjen za vozila koja sporom vožnjom smanjuju protok saobraćaja/prometa;

60) **saobraćajna/prometna traka za ubrzavanje** je dio kolovoza/kolnika namijenjen za uključivanje vozila u saobraćaj/promet sa sporednog puta/ceste, odnosno drugih prilaznih puteva/cesta s objekata pored puteva/cesta;

61) **saobraćajna/prometna traka za usporavanje** je dio kolovoza/kolnika namijenjen za isključivanje vozila iz saobraćaja/prometa na putu/cesti;

61a) sistem/sustav provjere bezbjednosti/sigurnosti (RSI - Road Safety Inspection) predstavlja proceduru nezavisne provjere postojećih javnih puteva/cesta u pogledu bezbjednosti/sigurnosti;

61b) sistem/sustav revizije bezbjednosti/sigurnosti (RSA - Road Safety Audit) predstavlja proceduru nezavisne revizije projekata izgradnje javnih puteva/cesta u pogledu bezbjednosti/sigurnosti;

- 62) **radna mašina/radni stroj** je motorno vozilo namijenjeno za obavljanje određenih radova vlastitim uređajima i opremom, koje po konstrukcijskim osobinama ne može razviti brzinu veću od 30 km na čas/sat;
- 63) **raskrsnica/raskrižje** je površina na kojoj se ukrštaju/križaju ili spajaju dva puta/ceste ili više puteva/cesta, kao i šira saobraćajna/prometna površina koja nastaje ukrštanjem/križanjem, odnosno spajanjem puteva/cesta;
- 63a) **rastojanje** je najkraća bočna udaljenost između najisturenijih tačaka/točaka vozila ili lica/osoba, odnosno drugih objekata;
- 64) **regionalni put/cesta** je javni put/cesta koji povezuje važnija privredna/gospodarska područja u Bosni i Hercegovini i koji obezbjeđuje/osigurava najracionalniju vezu između opština/općina;
- 65) **u saradnji/suradnji s nadležnim/ovlaštenim organom/tijelom** znači da je organ/tijelo koji donosi podzakonski akt obavezan obezbijediti/osigurati učestvovanje/sudjelovanje u izradi ili davanju mišljenja nadležnog/ovlaštenog organa/tijela o podzakonskom aktu;
- 66) **skup vozila** čine motorno vozilo i priključna vozila koja u saobraćaju/prometu na putevima/cestama učestvuju/sudjeluju kao cjelina;
- 67) **smanjena vidljivost** postoji kada, zbog nepovoljnih atmosferskih ili drugih prilika, vozač ne može jasno uočiti druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu na udaljenosti od najmanje 200 m na putu/cesti izvan naselja, odnosno od najmanje 100 m u naselju;
- 68) **stajalište** je dio površine puta/ceste namijenjen za zaustavljanje autobusa, trolejbusa ili tramvaja radi ulaska i izlaska putnika i koje je obilježeno saobraćajnim/prometnim znakom;
- 68a) **stanica tehničkog pregleda** je organizacija ovlašćena od strane nadležnog organa za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila;
- 68b) **svjetloodbojni prsluk** je odjevni predmet namijenjen lakšem uočavanju lica/osoba koja se na javnom putu/cesti nalaze van vozila.
- 69) **stiker naljepnica** je dokaz o registraciji/registiranju vozila;
- 69a) **šinsko/tračničko vozilo** je vozilo posebno konstruisano i isključivo namijenjeno za vožnju po šinama/tračnicama;
- 69b) **tahograf** je uređaj ugrađen u motorno vozilo koji bilježi elemente bitne za upotrebu motornog vozila i/ili rada vozača;
- 70) **teretno vozilo** je svako motorno vozilo koje je namijenjeno za prevoz/prijevoz tereta;
- 71) **traktor** je motorno vozilo konstruirano da vuče, potiskuje ili nosi izmjenjiva oruđa, odnosno da služi za pogon takvih oruđa ili za vuču priključnih vozila;
- 72) **tramvaj** je vozilo na šinama/tračnicama s električnim pogonom, namijenjeno za javni prevoz/prijevoz putnika i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni vod;
- 72a) **tegljač** je motorno vozilo namijenjeno i opremljeno za vuču poluprikolice;
- 73) **trolejbus** je motorno vozilo namijenjeno za javni prevoz/prijevoz putnika koje, osim sjedišta/sjedala za vozača, ima više od osam sjedišta/sjedala i

koje, radi napajanja motora električnom energijom, ima kontakt s električnim provodnikom;

74) **trotoar/nogostup** je posebno uređena saobraćajna/prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, koja nije u istom nivou s kolovozom/kolnikom puta/ceste, ili je od kolovoza/kolnika odvojena na drugi način;

75) **tricikl** je motorno vozilo na tri točka/kotača simetrično postavljena u odnosu na srednju uzdužnu osu, sa toplotnim motorom čija je radna zapremina veća od 50cm³ ili čija konstrukcijski najveća brzina je veća od 45km/h;

75a) **turistički voz** je skup vozila koji čine vučno vozilo i priključna vozila, namenjeni za prevoz/prijevoz putnika u parkovima, hotelsko-turističkim i sličnim naseljima, na površini na kojoj se ne obavlja saobraćaj/promet ili putu/cesti na kome se saobraćaj/promet obavlja u turističke svrhe;

76) **učesnik/sudionik u saobraćaju/prometu** je lice/osoba koje u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja vozilom, ili se nalazi u vozilu ili na vozilu, koje tjera, vodi ili jaše životinju koja se kreće po putu/cesti, kao i pješak ili lice/osoba koje svoje poslove i radne zadatke obavlja na putu/cesti;

77) **ukupna masa** je masa vozila zajedno s masom tereta koji se prevozi na vozilu, uključujući i masu lica/osoba koja se nalaze u vozilu, kao i masu priključnog vozila s teretom, ako je ono pridodano vozilu;

78) ulica je javni put/cesta u naselju koji saobraćajno/prometno povezuje dijelove naselja;

78a) **šef stanice tehničkog pregleda** je lice/osoba koje je steklo uslove da vodi stanicu za tehnički pregled vozila;

79) **vozač** je lice/osoba koje na putu/cesti upravlja vozilom;

80) **vozačka dozvola** je javna isprava koju je izdao nadležni/ovlašteno organ/tijelo i kojom se dokazuje pravo upravljanja vozilom određene kategorije ili podkategorije;

81) **vozilo** je svako prevozno/prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po putu/cesti, osim pokretnih stolica/stolaca bez motora za nemoćna lica/osobe i dječjih prevoznih/prijevoznih sredstava;

82) briše se;

83) **zaprežno vozilo** je vozilo koje vuče upregnuta životinja;

84) **zaustavljanje vozila** je svaki prekid kretanja vozila na putu/cesti u trajanju do pet minuta, osim prekida koji se obavlja da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se reguliše/regulira saobraćaj/promet;

85) **zemljani put/cesta** je put/cesta bez izgrađenog kolovoza/kolnika i kolovoznog/kolničkog zastora, pa i kad na priključku na javni put/cestu ima izgrađen kolovoz/kolnik;

86) **zona smirenog saobraćaja/prometa** je područje u naselju, obilježeno propisanim saobraćajnim/prometnim znakom, u kojem se vozila ne smiju kretati brzinom većom od brzine hoda pješaka zbog dozvoljenog kretanja pješaka i dječje igre.

Član/Članak 10.

(1) Radi povećanja efikasnosti u provođenju ovog zakona i ispunjavanja uslova/uvjeta i obaveza na međunarodnom planu, državne institucije nadležne/ovlaštene za vođenje centralnih/središnjih evidencija uspostaviti će Centralni/Središnji registar.

(2) Organi/tijela koji vode evidenciju dužni su redovno/redovito dostavljati odgovarajuće podatke Centralnom/Središnjem registru.

(3) Bliže odredbe o sadržaju i načinu vođenja Centralnog/Središnjeg registra pravilnikom propisuje Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine.

Kaznene odredbe: član/članak 232.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće i drugo pravno lice/osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost: ako ne uspostavi Centralni/Središnji registar ili ako redovno/redovito ne dostavlja odgovarajuće podatke Centralnom/Središnjem registru (član/članak 10.).

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

II - PUTEVI/CESTE

Član/Članak 11.

(1) Putevi/ceste, kao osnova na kojoj se odvija saobraćaj/promet, moraju se projektovati/projektirati, izgrađivati, opremiti i održavati tako da odgovaraju svojoj namjeni i zahtjevima bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa.

(2) Radi ispunjavanja zahtjeva bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa, nadležni/ovlašteni organ/tijelo za puteve/ceste dužan je projektovanje/projektiranje puteva/cesta podvrgnuti sistemu/sustavu revizije bezbjednosti/sigurnosti (RSA), a postojeće puteve/ceste sistemu/sustavu provjere bezbjednosti/sigurnosti (RSI).

(3) Bliže odredbe o osnovnim uslovima/uvjetima koje putevi/ceste, njihovi elementi i objekti na njima moraju ispunjavati s gledišta bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa, sistemu/sustavu revizije i provjere bezbjednosti/sigurnosti pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s nadležnim/ovlaštenim organom/tijelom.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako ne projektuje/projektira, ne izgrađuje, ne oprema i ne održava puteve/ceste tako da odgovaraju svojoj namjeni i bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa (član/članak 11. stavak (1)). Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Član/Članak 12.

Javni putevi/ceste, njihovi pojedini dijelovi i objekti na njima mogu se pustiti u saobraćaj/promet tek nakon što se utvrdi da ispunjavaju tehničke normative u pogledu bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa, u skladu/sukladno sa odgovarajućim propisima.

Član/Članak 13.

(1) Mrežu javnih puteva/cesta, zavisno od njihovog društvenog i privrednog/gospodarskog značaja, čine magistralni, regionalni i lokalni putevi/ceste, kao i ulice u naseljima i gradovima.

(2) O javnim putevima/cestama i objektima na njima vodi se evidencija.

(3) Bliže odredbe o načinu vođenja evidencije o javnim putevima/cestama i objektima na njima pravilnikom propisuje ministar u saradnji/suradnji s nadležnim/ovlaštenim organom/tijelom.

Član/Članak 14.

Javni put/cestu čine: donji i gornji stroj puta/ceste, drumski građevinski objekti, saobraćajni/prometni znakovi i oprema, objekti za potrebe puta/ceste, a javni put/cestu izvan naselja i zemljišni pojas s obje strane puta/ceste širine najmanje jedan metar, računajući od krajnje tačke/točke poprečnog profila puta/ceste, i vazdušni/zračni prostor iznad kolovoza/kolnika u visini od sedam metara, računajući od najviše tačke/točke kolovoza/kolnika.

Član/Članak 15.

(1) Javni putevi/ceste moraju imati najmanje dvije saobraćajne/prometne trake i dvije ivične/rubne trake ili ivičnjake u ravni kolovoza/kolnika, a ulice trotoare/nogostupe s ivičnjacima.

(2) Izuzetno od odredaba stava/stavka (1) ovog člana/članka, lokalni put/cesta može imati samo jednu saobraćajnu/prometnu traku s tim što, zavisno od preglednosti puta/ceste, na rastojanju/razmaku od najviše 500 m, ima odgovarajuće proširenje, a ulica samo jednu saobraćajnu/prometnu traku bez proširenja.

Član/Članak 16.

(1) Javni putevi/ceste moraju biti osposobljeni podnijeti osovinsko opterećenje od najmanje 10 tona po osovini.

(2) Izuzetno od odredaba stava/stavka (1) ovog člana/članka, lokalni putevi/ceste i ulice, određene odlukama nadležnih/ovlaštenih organa/tijela, moraju biti izgrađeni tako da podnesu osovinsko opterećenje od najmanje šest tona.

(3) Projektovanjem/projektiranjem i gradnjom novih javnih puteva/cesta, osim lokalnih, mora se osigurati da podnesu osovinsko opterećenje od najmanje 11,5 tona po osovini.

Član/Članak 17.

Iznad kolovoza/kolnika javnog puta/ceste mora postojati slobodan prostor u visini od najmanje 4,5 m od najviše tačke/točke kolovoza/kolnika.

Kaznene odredbe : član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj lice/osoba koje koristi prostor iznad kolovoza/kolnika, u visini od 4,5m do 7m, suprotno odredbama člana/članka 17. stav stavak(2)).

Za prekršaje kojim je izazvana saobraćajna nezgoda, učinilac će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Član/Članak 18.

(1) Na mostovima, u tunelima, galerijama i drugim objektima na javnom putu/cesti širina kolovoza/kolnika ne smije biti manja od širine kolovoza/kolnika na javnom putu/cesti.

(2) Autobuska/autobusna stajališta na javnom putu/cesti izvan naselja, kao i na dijelu magistralnog puta/ceste u naselju moraju biti izvan kolovoza/kolnika.

Član/Članak 19.

(1) Na javnim putevima/cestama zabranjeno je podizati objekte, uređaje ili postrojenja, saditi sadnice ili postavljati predmete kojima se umanjuje preglednost puteva/cesta i željezničke pruge s kojom se put/cesta ukršta/križa u istom nivou, kao i preglednost na raskrsnici/raskrižju, ili obavljati bilo kakve radnje koje bi mogle ugrožavati ili ometati saobraćaj/promet na javnom putu/cesti ili oštećuju javni put/cesta i objekte na njemu.

(2) Na javnom putu/cesti i njegovom zaštitnom pojasu zabranjeno je podizati spomenike i postavljati druga spomen-obilježja, prodavati proizvode i sl.

(3) U zaštitnom pojasu javnog puta/ceste izvan naselja mogu se postavljati natpisi za reklame, i to pored autoputa/autoceste i puta/ceste rezervisanog/rezerviranog za saobraćaj/promet motornih vozila na razdaljini od najmanje 12 metara, magistralnog i regionalnog od 10 metara i lokalnog puta/ceste - 3 metra, računajući od krajnje tačke/točke poprečnog profila, uz dozvolu/dopuštenje nadležne/ovlaštene institucije koja upravlja javnim putem/cestom.

Kaznene odredbe: član/članak 232.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće i drugo pravno lice/osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost ako postupi u suprotnosti sa odredbama člana/članka 19.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj lice/osoba koje postupa suprotno odredbama člana/članka 19.

Za prekršaje kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinioc/učinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM.

Član/Članak 20.

(1) Preduzeća/ poduzeća i drugi subjekti koji izvode radove na javnom putu/ cesti, dužni su prije početka izvođenja radova postaviti privremenu saobraćajnu/prometnu signalizaciju i osiguraju mjesto na

kojem se radovi izvode, održavati saobraćajnu/prometnu signalizaciju tokom/tijekom izvođenja radova, za vrijeme trajanja radova organizirati bezbjedan/siguran saobraćaj/promet na mjestu izvođenja radova, te poslije završetka radova ukloniti sa javnog puta/ceste ostatak materijala, sredstva za rad, privremenu saobraćajnu/prometnu signalizaciju i druge predmete koje su postavili za vrijeme izvođenja radova.

(2) Saobraćajna/prometna signalizacija i oprema puta/ceste se postavljaju na osnovu/temelju Elaborata saobraćajne/prometne signalizacije i opreme puta/ceste, ako se radi o saobraćajnoj/prometnoj signalizaciji i opremi puta/ceste namijenjenoj označavanju radova na putu/cesti.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba ako ne postupi prema odredbama člana/članka 20.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili u drugom organu/tijelu.

Član/Članak 21.

(1) Nadležni organi/tijela koja upravljaju putevima/cestama dužni su u skladu/sukladno važećim propisima, analizirati i poduzimati mjere radi otklanjanja određenih nedostataka na putu/cesti na lokacijama na kojima se učestalo dešavaju saobraćajne/prometne nezgode.

(2) Organi/tijela nadležni za unutrašnje/unutarnje poslove dužni su omogućiti pristup informacijama o saobraćajnim/prometnim nezgodama institucijama iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka, za potrebe analize uzroka događanja/dešavanja saobraćajnih/prometnih nezgoda.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako ne poduzima praktične mjere radi otklanjanja određenih nedostataka na putu/cesti na lokacijama na kojima se učestalo dešavaju saobraćajne/prometne nezgode (član/članak 21. stav/stavak 1.).

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću , drugom pravnom licu/osobi ili u drugom organu/tijelu.

Član/Članak 22.

(1) U slučaju prekida ili ugrožavanja saobraćaja/prometa na javnom putu/cesti zbog nanosa, odrona ili klizanja terena ili drugih uzroka, kao i u slučaju oštećenja kolovoza/kolnika koja u većoj mjeri ugrožavaju bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa, nadležna institucija koja upravlja putevima/cestama odmah po saznanju, na uočenoj lokaciji, organizuje postavljanje privremene saobraćajne/prometne signalizacije, te poduzima mjere za otklanjanje smetnji i uspostavu bezbjednog/sigurnog saobraćaja/prometa.

(2) U slučaju događaja iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka, saobraćajna/prometna signalizacija postavlja se u skladu/sukladno sa odredbama Pravilnika o saobraćajnim/prometnim znakovima i signalizaciji na putevima/cestama, načinu obilježavanja radova i prepreka/zapreka na putu/cesti i znakovima koje učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu daje ovlašteno lice/osoba, ako ne postoje uslovi/uvjeti u pogledu/glede vremena izrade Elaborata saobraćajne/prometne signalizacije i opreme puta/ceste.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako ne postupi prema odredbama člana/članka 22.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću , drugom pravnom licu/osobi ili u drugom organu/tijelu.

Član/Članak 23.

(1) Nadležne/ovlaštene institucije koje održavaju i upravljaju putevima/cestama dužne su blagovremeno i tačno/točno obavještavati javnost o ograničenju i zabrani saobraćaja/prometa na javnim putevima/cestama i o izvanrednim /vanrednim uslovima/uvjetima i posebnim mjerama za saobraćaj/promet na njima, kao i o prohodnosti javnih puteva/cesta u zimskom periodu i u slučaju elementarnih nepogoda ili izvanrednih/vanrednih događaja zbog kojih je nastao prekid saobraćaja/prometa, odnosno zbog čega su znatno otežani uslovi/uvjeti za odvijanje saobraćaja/prometa.

(2) Nadležne/ovlaštene institucije koje održavaju i upravljaju putevima/cestama, istovremeno s informisanjem/informiranjem javnosti, dužne su dostavljati auto-moto klubovima/savezima informacije o prohodnosti javnih puteva/cesta, koje su im potrebne za primjenjivanje njihovih javnih ovlaštenja.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako ne postupi shodno odredbama člana/članak 23.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili u drugom organu/tijelu.

Član/Članak 24.

Javni putevi/ceste izvan naselja moraju imati, na pogodnim rastojanjima/razmacima, posebne površine za zadržavanje vozila izvan kolovoza/kolnika, a na dijelovima s većim uzdužnim nagibom i posebnu traku za kretanje sporih vozila u slučaju vrlo gustog saobraćaja/prometa.

III - SAOBRAĆAJNA/PROMETNA PRAVILA

1. Opšte/opće odredbe

Član/Članak 25.

(1) Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu dužni su postupati u skladu/sukladno sa propisima o pravilima saobraćaja/prometa, saobraćajnoj/prometnoj signalizaciji i naredbama koje daje ovlašteno lice/osoba.

(2) Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu dužni su postupati u skladu/sukladno sa saobraćajnom/prometnom signalizacijom i kada se time odstupa od saobraćajnih/prometnih pravila.

(3) Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu dužni su postupati u skladu /sukladno sa svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakom i kada se značenje tog znaka razlikuje od značenja ostalih saobraćajnih/prometnih znakova ili saobraćajnih/prometnih pravila.

(4) Međusobno prvenstvo/prednost prolaza učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, koji na raskršću/raskrižju svjetlosnim

saobraćajnim/prometnim znakovima istovremeno/istodobno dobivaju pravo prolaza, reguliše/regulira se saobraćajnim/prometnim pravilima.

(5) Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu dužni su postupati prema znacima ili naredbama koje daju ovlaštena lica/osobe i kad se time ostupa od svjetlosnog saobraćajnog/prometnog znaka ili drugog saobraćajnog/prometnog znaka ili saobraćajnim/prometnim pravilima.

Član/Članak 26.

(1) Zabranjeno je na putu/cesti, parking-prostoru, trotoaru/nogostupu i drugim prometnim površinama ostavljati oštećena, dotrajala ili neregistrovana/neregistrirana vozila, nanositi blato na put/cestu sa savremenim/suvremenim kolovozom/kolnikom ili ostavljati ili bacati otpatke ili predmete i materije/tvari koji mogu ometati ili ugrožavati saobraćaj/promet ili zagađivati okolini/okolis.

(2) Lice/osoba koje postupi suprotno stavu/stavku (1) ovog člana/članka snosi troškove uklanjanja vozila, otpadaka, predmeta i materija/tvari koje je ostavilo, nanijelo blato ili bacilo otpatke ili predmete na put/cestu, parking-prostor ili neku drugu saobraćajnu/prometnu površinu.

(3) Vozač je dužan ukloniti s kolovoza/kolnika predmete i materije/tvari koje s njegovog vozila padnu na put/cestu, kao i predmete koje je prilikom zaustavljanja vozila stavio na put/cestu.

(4) Ako je u mogućnosti i ako time ne ometa bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa, vozač je dužan ukloniti s kolovoza/kolnika i predmete na koje naiđe tokom vožnje, a ako nije u mogućnosti, dužan je o tome obavijestiti nadležnu/ovlaštenu instituciju koja upravlja putem/cestom ili policijsku upravu, odnosno preduzeće/poduzeće koje se brine o održavanju puta/ceste.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba koja postupaju suprotno odredbama člana/članka 26. stav/stavak (1).

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: osoba koja na putu/cesti ostavi oštećeno vozilo, predmete ili materije/tvari koji mogu ometati ili ugroziti bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa (član/članak 26. stav/stavak1);

vozač koji s kolovoza/kolnika ne ukloni predmete koji s vozila padnu na put/cestu i predmete koje je prilikom zaustavljanja vozila stavio na put/cestu

(član/članak 26. stav/stavak 3).

Osim novčane kazne vozaču se određuje i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila – može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 27.

Vozač je dužan držati vozilo na takvom odstojanju i rastojanju od drugih vozila u saobraćaju/prometu da, s obzirom na brzinu kretanja vozila i druge okolnosti u saobraćaju/prometu, ne izaziva opasnost i ne ometa druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu.

Član/Članak 28.

(1) Vozač je dužan tokom upravljanja vozilom obratiti pažnju/pozornost na pješake koji se nalaze na kolovozu/kolniku ili stupaju na kolovoz/kolnik.

(2) Kad prilazi obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu, vozač mora upravljati vozilom s naročitom oprežnošću i voziti takvom brzinom da u slučaju potrebe može zaustaviti vozilo ispred pješačkog prelaza/prijelaza.

(3) Na dijelu puta/ceste po kojem se kreću djeca, ili na kojem su postavljeni saobraćajni/prometni znakovi o učešću djece u saobraćaju/prometu, vozač je dužan voziti s naročitom oprežnošću i takvom brzinom da može zaustaviti vozilo u slučaju potrebe.

Član/Članak 29.

(1) Slijepa lica/osobe, kad samostalno učestvuju/sudjeluju u saobraćaju/prometu, moraju nositi bijeli štap kao znak raspoznavanja.

(2) Vozilo koje je podešeno da njime upravlja lice/osoba kojem su oštećeni ekstremiteti bitni za upravljanje vozilom mora biti obilježeno posebnim znakom.

(3) Pored vozila iz stava/stavka (2) posebnim znakom mogu biti obilježena i vozila u kojima se, za vrijeme prevoženja nalaze lica /osobe sa stepenom invaliditeta 100%.

(4) Na posebno označenim mjestima za parkiranje vozila iz stava/stavka (2) i (3) može se samo parkirati vozilo obilježeno znakom iz stava/stavka (2) i (3).

(5) Bliže odredbe o načinu obilježavanja vozila iz st. (2) i (3) pravilnikom propisuje ministar.

Član/Članak 30.

(1) Vozač vozila koje se kreće pored vozila javnog prevoza/prijevoza putnika ili pored autobusa kojim se obavlja prevoz/prijevoz putnika, zaustavljenog na stajalištu, mora se kretati smanjenom brzinom tako da ne ugrožava lica/osobe koja ulaze ili izlaze iz tog vozila.

(2) Lica/osobe iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, kad radi ulaska u vozilo ili po izlasku iz vozila moraju preći preko kolovoza/kolnika, dužna su to učiniti na način propisan u čl. 108, 109. i 110.

(3) Vozač mora zaustaviti vozilo iza vozila iz stava/stavka (1) ovog člana/članka kada lica/osobe, ulazeći ili izlazeći iz tog vozila, moraju preći preko saobraćajne/prometne trake i biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće.

(4) Vozač vozila koje se kreće iza vozila kojim se prevoze djeca, kao i vozač vozila koji tom vozilu dolazi u susret na putu/cesti s dvije saobraćajne/prometne trake, dužan se zaustaviti kad je vozilo kojim se prevoze djeca zaustavljeno na kolovozu/kolniku, dok djeca ulaze ili izlaze iz vozila.

(5) Ako se vozilom obavlja organiziran prevoz/prijevoz djece, vozilo mora biti obilježeno posebnim znakom.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dozvoli/dopusti da u saobraćaju/prometu na putu/cesti učestvuje/sudjeluje vozilo za prevoz/prijevoz djece koje nije označeno posebnim znakom (član 30. stav 5).

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu/tijelu.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji ne zaustavi vozilo kada naiđe na vozilo kojim se prevoze djeca dok je to vozilo zaustavljeno na kolovozu/kolniku radi ulaska ili izlaska djece (član/članak 30. stav/stavak 4).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru, uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda – počinio/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji se s nesmanjenom brzinom kreće pokraj vozila javnog prevoza/prijevoza putnika ili pokraj autobusa kojim se obavlja prevoz/prijevoz za vlastite potrebe zaustavljenog na stajalištu i time ugrozi lica/osobe koje u to vozilo ulaze ili iz njega izlaze (član/članak 30. Stav/stavak 1).

Osim novčane kazne vozaču se određuje i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinio/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinio/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila – može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji ne zaustavi vozilo iza vozila javnog prevoza/prijevoza putnika ili iza autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe zaustavljenog na stajalištu kada osobe moraju prijeći preko saobraćajnog/prometnog traka ili biciklističkog traka kojim se njegovo vozilo kreće (član/članak 30. stav/stavak 3).

Ako je prekršajem izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, počinio/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinio/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila – odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji upravlja vozilom za prevoz/prijevoz djece koje nije označeno posebnim znakom (član/članak 30. stav/stavak 5).

Član/Članak 31.

- (1) Za vrijeme vožnje u naselju vozač je dužan da vozilu javnog gradskog prevoza/prijevoza putnika ili posebno obilježenom vozilu kojim se obavlja organizirani prevoz/prijevoz djece omogući uključivanje u saobraćaj/promet kada ta vozila izlaze sa stajališta koja se nalaze izvan kolovoza/kolnika, odnosno s proširenja saobraćajne/prometne trake koje se koristi za stajalište.
- (2) Vozač vozila javnog gradskog prevoza/prijevoza putnika ili posebno obilježenog vozila kojim se obavlja organizirani prevoz/prijevoz djece dužan je pomoću pokazivača pravca najaviti svoju namjeru da se uključi u saobraćaj/promet i da to uključivanje obavi na način kojim se ne ugrožavaju drugi učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji ne omogući uključivanje u saobraćaj/promet vozilu javnog gradskog prevoza/prijevoza putnika ili posebno označenom vozilu za prevoz/prijevoz djece kad ta vozila izlaze sa stajališta (član/članak 31. stav/stavak 1);

vozač vozila javnog gradskog putničkog prevoza/prijevoza, kao i vozač posebno označenog vozila za prevoz/prijevoz, koji prilikom uključivanja u saobraćaj/promet sa stajališta postupi suprotno odredbi člana/članka 31. stav/stavak 2.

Ako je prekršajem izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila – odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca.

Član/Članak 32.

Lice/osoba koje se prevozi vozilom ne smije ni na koji način ometati vozača u upravljanju vozilom, niti uticati/utjecati na njega da upravlja vozilom na način kojim se umanjuje bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: lice/osoba koja se prevozi vozilom ako na bilo koji način ometa vozača u upravljanju vozilom ili ako utiče/utječe na njega da upravlja vozilom

na način kojim se umanjuje bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa (član/članak 32.).

Član/Članak 33.

(1) Za vrijeme kretanja vozila u saobraćaju/prometu na javnom putu/cesti vozač ne smije koristiti mobilni telefon, odnosno druge uređaje za komuniciranje, ako nema, odnosno ne koristi, opremu koja omogućuje komuniciranje bez angažiranja ruku za vrijeme vožnje. Vozač ne smije da koristi audio - odnosno videouređaje na način da ne čuje zvučne signale drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, niti preduzimati/poduzimati druge radnje koje ometaju njegovu pažnju pri upravljanju vozilom.

(2) Kretanjem vozila u smislu stava/stavka (1) ovog člana/članka smatrat će se i slučaj kada je vozilo zaustavljeno radi postupanja po saobraćajnom/prometnom znaku, postupanja po znaku i naredbi ovlašćenog lica/osobe, propuštanja vozila koja imaju pravo prvenstva prolaza i u drugim slučajevima kada je vozač dužan ili prinuđen zaustaviti vozilo na kolovozu/kolniku, prema odredbama ovog Zakona.

(3) **Odredbe stava/stavka (1) ovoga člana/članka koje se odnose na druge uređaje za komuniciranje ne primenjuju se na vozače policijskih vozila, vozila sudske policije, vojna vozila i vozila Granične policije Bosne i Hercegovine, hitne pomoći i vatrogasne službe, dok upravljaju vozilom prilikom obavljanja poslova u vezi/svezi sa službenom dužnošću, odnosno djelatnošću, kao i vozače taksi prijevoza u obavljanju službene dužnosti.**

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji prilikom upravljanja vozilom koristi mobilni telefon ili drugi uređaj protivno odredbama člana/članka 33.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Član/Članak 33a.

(1) U vozilu u saobraćaju/prometu na putu/cesti ne smije se koristiti, niti nalaziti, uređaj odnosno sredstvo, kojim se može ometati rad uređaja za

mjerenje brzine kretanja vozila, odnosno drugih uređaja namjenjenih za dokumentiranje prekršaja.

(2) Zabranjeno je stavljati na tržište i reklamirati uređaje i sredstva iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice ako postupi suprotno odredbama člana/članka 33a. stav/stavak (2)

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koje samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu ili drugom organu/tijelu.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u saobraćaju/prometu na cesti koristi uređaj odnosno sredstvo kojim se može ometati rad uređaja za mjerenje brzine kretanja vozila, odnosno drugih uređaja namijenjenih za dokumentiranje prekršaja (član/članak 33a. stav/stavak (1)).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe:član/članak 236.

Novčanom kaznom od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač kod koga se u vozilu u saobraćaju/prometu na putu/cesti nađe uređaj odnosno sredstvo, kojim se može otkrivati ili ometati rad uređaja za mjerenje brzine kretanja vozila, odnosno drugih uređaja namjenjenih za otkrivanje i dokumentovanje prekršaja (član/članak 33a. stav/stavak (1)).

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana neposredna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je učinilac/počinitelj prekršaja vozač

motornog vozila, može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 34.

(1) Vozač motornog vozila i lica/osobe koja se prevoze tim vozilom dužni su koristiti bezbjedonosne/sigurnosne pojaseve za vrijeme dok se vozilo kreće u saobraćaju/prometu na javnom putu/cesti.

(2) U putničkom/osobnom automobilu na prednjem sjedištu/sjedalu do vozača ne smije se prevoziti lice/osoba koje je očigledno pod uticajem alkohola ili opojnih sredstava.

(3) U putničkom/osobnom automobilu na sjedištu/sjedalu suvozača ne smije se prevoziti dijete mlađe od 12 godina.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

vozač koji na sjedalu suvozača prevozi/prijevozi dijete mlađe od 12 godina (član/članak 34. stav/stavak 3).

Za prekršaje kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/učinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač ili druga osoba koja se za vrijeme vožnje u motornom vozilu ne veže sigurnosnim pojaseom (član/članak 34. stav/stavak (1)).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u putničkom automobilu na prednjem sjedištu/sjedalu

prevozi/prijevozi lice/osobu koja je očigledno pod utjecajem alkohola ili opojnih sredstava (član/članak 34. stav/stavak 2).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 34a.

(1) Izuzetno od člana 34. stav (3) ovog Zakona, u putničkom/osobnom automobilu vozač može prevoziti dijete mlađe od dvije godine na prednjem sjedištu vozila ako vozilo nema suvozački vazdušni/zračni jastuk ili je suvozački vazdušni/zračni jastuk isključen i ako se dijete prevozi u bezbjedonosnoj/sigurnosnoj sjedalici/sjedalu postavljenoj suprotno od smjera kretanja vozila, a koja je pričvršćena za sjedište/sjedalo pomoću bezbjedonosnog/sigurnosnog pojasa u tri tačke/točke vezivanja ili posebnim kopčama u vozilu. Dijete u bezbjedonosnoj/sigurnosnoj sjedalici/sjedalu mora biti vezano.

(2) U putničkom/osobnom automobilu na zadnjem/stražnjem sjedištu/sjedalu vozač smije prevoziti dijete mlađe od pet godina samo kada je dijete ispravno vezano u bezbjedonosnoj/sigurnosnoj sjedalici/sjedalu koja je za sjedište/sjedalo pričvršćena pomoću bezbjedonosnog/sigurnosnog pojasa u tri tačke/točke vezivanja ili posebnim kopčama u vozilu.

(3) Vozač u putničkom /osobnom automobilu smije prevoziti dijete starije od pet a mlađe od 12 godina na zadnjem/stražnjem sjedištu/sjedalu samo kada dijete sjedi na posebnom podmetaču prilagođenom njegovoj visini koji omogućava upotrebu bezbjedonosnog/sigurnosnog pojasa i kada je ispravno vezano bezbjedonosnim/sigurnosnim pojasom, ili je ispravno vezano u bezbjedonosnoj/sigurnosnoj sjedalici/sjedalu koja je za sjedište/sjedalo pričvršćena pomoću bezbjedonosnog/sigurnosnog pojasa u tri tačke/točke vezivanja ili posebnim kopčama u vozilu.

(4) Načine i uslove prevoza/prijevoza djece mlađe od 12 godina posebnim pravilnikom detaljnije propisuje ministar nadležan/ovlašten za poslove saobraćaja/prometa.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u putničkom/osobnom automobilu prevozi dijete protivno odredbama člana/članka 34a.

Ako je prekršajem izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00

KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca.

Član/Članak 35.

(1) Vozila ne smiju na prednjoj strani imati svjetlosne, svjetlosno-signalne ili reflektirajuće uređaje ili materije/tvari koji daju svjetla crvene boje, a na zadnjoj/stražnjoj strani uređaje ili materije/tvari koji daju svjetla bijele boje.

(2) Odredba stava/stavka (1) ovog člana/članka u pogledu svjetala bijele boje ne odnosi se na svjetlo za osvjetljavanje puta/ceste pri vožnji unazad/unatrag, pokretno svjetlo za istraživanje (reflektor), svjetlo za osvjetljavanje zadnje/stražnje registarske/registracijske tablice/pločice i registarsku/registracijsku tablicu/pločicu presvučenu bijelom reflektirajućom bojom.

(3) Odredba stava/stavka (1) ovog člana/članka ne odnosi se na crveno treptajuće/treptavo svjetlo na **posebno označenim** motornim vozilima koja prate vozila pod pratnjom.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice /osoba ako: proizvodi, prepravlja i pušta u saobraćaj/promet vozilo suprotno odredbama člana/članka 35. stava/stavka (1)

Za prekršaje iz stava/stavka (1) kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu ili drugom organu/tijelu.

Za prekršaje iz stava/stavka (1) kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u vidu zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač čije vozilo, suprotno odredbama člana/članka 35. stav/stavak 1, ima na prednjoj strani svjetlosne, svjetlosno-signalne i reflektirajuće/reflektirajuće uređaje ili materije/tvari koja daju svjetla crvene boje, a na zadnjoj/stražnjoj strani-svjetla bijele boje.

Ako je prekršajem izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00

KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca.

2. Radnje vozilom u saobraćaju/prometu

Član/Članak 36.

(1) Vozač koji namjerava obaviti neku radnju vozilom na putu/cesti (pomjeranje vozila udesno ili ulijevo, mijenjanje saobraćajne/prometne trake, preticanje/pretjecanje, obilaženje, zaustavljanje, skretanje udesno ili ulijevo, polukružno okretanje, vožnja unazad/unatrag i sl.) **ili vozilo uključiti u saobraćaj/promet** smije početi takvu radnju samo ako se prethodno uvjerio da to može učiniti bez opasnosti za druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu ili imovinu, vodeći pri tome računa o položaju vozila i pravcu i brzini kretanja.

(2) Vozač je dužan postupati prema odredbama stava/stavka (1) ovog člana/članka i kada se uključuje u saobraćaj/promet iz garaže, parkirališta, dvorišta ili drugih sličnih površina, a ako mu je vidik zaklonjen ili mu je vidljivost znatno smanjena zbog vremenskih ili drugih prilika, dužan je na mjestu na kojem se uključuje postaviti lice/osobu koje će omogućiti bezbjedan/siguran izlazak vozila na put/cestu ili da na drugi način omogućiti bezbjedno/sigurno uključenje na put/cestu .

(3) Zabranjeno je otvaranje vrata na motornom vozilu na kolovozu/kolniku kada je vozilo u kretanju i u svim drugim slučajevima kada se može ugroziti bezbjednost/sigurnost drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji namjerava na putu/cesti obaviti neku radnju vozilom a prethodno se nije uvjerio da to može učiniti bez opasnosti za druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu ili za imovinu (član/članak 36).

Osim novčane kazne vozaču se određuje i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila – može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: Lice/osoba koje postupa suprotno odredbama člana/članaka 36. stav/stavak 3.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 37.

(1) Prije obavljanja radnji vozilom iz člana/članaka 36. ovog Zakona, vozač je dužan jasno i blagovremeno obavijestiti o svojoj namjeri druge učesnike/sudionike u prometu, dajući znak pomoću pokazivača pravca ili, ako oni ne postoje, odgovarajućim znakom rukom.

(2) Ako znak iz stava/stavka (1) ovog člana/članaka vozač daje pomoću pokazivača pravca, mora ga davati sve vrijeme dok obavlja radnju vozilom, a po obavljenoj radnji mora ga prestati davati.

(3) Izuzetno od odredaba st. (1) i (2) ovog člana, nakon obavljenog preticanja/pretjecanja drugog vozila vozač nije dužan da daje znak o namjeri da se vrati na saobraćajnu/prometnu traku kojom se kretao prije preticanja/pretjecanja.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji prije obavljanja određenih radnji vozilom ne obavijesti o svojoj namjeri druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu (član/članak 37.)

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM i odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca.

3. Kretanje vozila po putu/cesti

Član/Članak 38.

Vozač mora za kretanje vozila koristiti isključivo put/cestu, odnosno kolovoz/kolnik ili saobraćajnu/prometnu traku, odnosno stazu namijenjenu za saobraćaj/promet one vrste vozila kojoj pripada, osim u slučaju opasnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji za kretanje svog vozila koristi put/cestu, odnosno kolovoz/kolnik ili saobraćajnu/prometnu traku, odnosno stazu koja nije namijenjena za saobraćaj/promet one vrste vozila kojoj to vozilo pripada (član/članak 38).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM i odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 39.

(1) Vozač je dužan kretati se vozilom desnom stranom kolovoza/kolnika u smjeru kretanja.

(2) Vozač je dužan držati vozilo u kretanju što bliže desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika i na tolikoj udaljenosti od nje da, s obzirom na brzinu kretanja vozila, uslove/uvjete saobraćaja/prometa i stanje i osobine puta/ceste, ne ugrožava druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu i sebe ne izlaže opasnosti.

(3) Izuzetno od odredbe stava/stavka (2) ovog člana/članka, na putu/cesti u naselju s kolovozom/kolnikom na kojem za saobraćaj/promet vozila u istom smjeru postoje najmanje dvije obilježene saobraćajne/prometne trake za kretanje vozila, vozač može koristiti i saobraćajnu/prometnu traku koja se ne nalazi uz desnu ivicu/rub kolovoza/kolnika ako time ne ometa ostala vozila koja se kreću iza vozila kojim upravlja.

(4) Odredba stava/stavka (3) ovog člana/članka ne odnosi se na vozača autobusa, vozača teretnog vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 7.500 kg, vozača vozila koje na ravnom putu/cesti ne može razviti brzinu kretanja veću od 40 km na čas/sat i na vozača vozila koje se ne smatra motornim vozilom, osim na dijelu puta/ceste ispred raskrsnice/raskrižja ili drugog mjesta na kojem vozilo skreće ulijevo.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji se ne kraće desnom stranom kolovoza/kolnika u smjeru kretanja (član 39. stav/stavak 1) ili koji vozilo u kretanju drži suprotno odredbama člana/članaka 39. stav/stavak 2, kao i vozač koji postupi suprotno odredbama člana/članaka 39. stav/stavak 4.

Osim novčane kazne vozaču se određuje i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila – može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 40.

(1) Na putu/cesti s kolovozom/kolnikom za saobraćaj/promet vozila u oba smjera na kojem postoje najmanje četiri saobraćajne/prometne trake vozač ne smije vozilom prelaziti na kolovoznu/kolničku traku namijenjenu za saobraćaj/promet vozila iz suprotnog smjera.

(2) Na putu/cesti s kolovozom za saobraćaj/promet vozila u oba smjera na kojem postoje tri saobraćajne/prometne trake vozač se ne smije vozilom kretati saobraćajnom/prometnom trakom koja se nalazi uz lijevu ivicu/rub puta/ceste u smjeru kretanja vozila.

(3) Na putu/cesti na kojem su kolovozne/kolničke trake fizički odvojene jedna od druge vozač se ne smije vozilom kretati kolovoznom/kolničkom trakom namijenjenom za saobraćaj/promet vozila iz suprotnog smjera.

(4) Na putu/cesti s kolovozom/kolnikom za saobraćaj/promet vozila u jednom smjeru vozač se ne smije vozilom kretati u zabranjenom smjeru.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji na putu/cesti postupi suprotno odredbama člana/članaka 40.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog od četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Član/Članak 41.

- (1) Vozač koji se namjerava kretati vozilom unazad/unatrag može obaviti tu radnju samo na kratkom dijelu puta/ceste, pod uslovom/uvjetom da ne ugrožava ili ne ometa druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu.
- (2) Kad se vozač kreće vozilom unazad/unatrag, dužan je kretati se onom stranom kolovoza/kolnika kojom se do tada kretao vožnjom unaprijed.
- (3) Vozač ne smije kretanjem vozila unazad/unatrag ulaziti u nepreglednu raskrsnicu/raskrižje, kretati se putem/cestom na prelazu/prijelazu preko željezničke pruge u istom nivou, uključivati se na put/cestu s pravom prvenstva, niti voziti na prevojima i u krivinama/zavojima u kojima je preglednost nedovoljna.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji prilikom kretanja vozila unazad/unatrag postupi suprotno odredbama člana/članka 41.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 42.

- (1) Vozač ne smije mijenjati način upravljanja vozilom naglim smanjenjem brzine kretanja vozila, osim u slučaju neposredne opasnosti.
- (2) Vozač koji namjerava znatnije smanjiti brzinu kretanja vozila dužan je to učiniti na način kojim neće ugroziti druge vozače koji se kreću iza njega.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji mijenja način upravljanja vozilom naglim smanjivanjem brzine kretanja vozila (član/članak 42. stav/stavak 1).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji prilikom znatnijeg smanjivanja brzine kretanja vozila postupi suprotno odredbi člana/članaka 42. stav/stavak 2.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

4. Brzina

Član/Članak 43.

(1) Vozač je dužan brzinu kretanja vozila prilagoditi osobinama i stanju puta/ceste, vidljivosti, preglednosti, atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta, gustini/gustoći saobraćaja/prometa, saobraćajnim/prometnim znakovima i drugim saobraćajnim/prometnim uslovima/uvjetima, tako da vozilo može blagovremeno zaustaviti pred svakom preprekom/zaprekom koju pod navedenim uslovima/uvjetima može predvidjeti.

(2) Vozač ne smije smanjiti brzinu kretanja vozila do te mjere da njegovo vozilo predstavlja smetnju normalnom odvijanju saobraćaja/prometa.

(3) Prilikom pokretanja vozila iz mjesta, vozač ne smije naglo povećati brzinu kretanja tako da dolazi do stvaranja prekomjerne buke i škripe uslijed proklizavanja pogonskih točkova/kotača vozila, osim u slučaju opasnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji brzinu kretanja svojeg vozila ne prilagodi osobinama/svojstvima i stanju puta/ceste i drugim saobraćajnim/prometnim uslovima, tako da vozilo ne može na vrijeme zaustaviti pred preprekom/zaprekom koju pod danim uslovima/uvjetima može predvidjeti (član/članak 43. stav/stavak 1);

vozač koji prilikom pokretanja vozila iz mjesta naglo poveća brzinu kretanja na način da dolazi do stvaranja prekomjerne buke i škripe (član/članak 43. stav/stavak 3).

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana

saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji smanji brzinu kretanja vozila do te mjere da svojim vozilom prčinjava smetnje normalnom toku saobraćaja/prometa (član/članak 43. stav/stavak 2).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 44.

(1) Na putu/cesti u naselju vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od 50 km/h, osim ako saobraćajnim/prometnim znakom nije drugačije određeno.

(2) Na putevima/cestama u naselju, ako prometno-tehnički elementi to omogućavaju, saobraćajnim/prometnim znakom može se dozvoliti kretanje vozilom i većom brzinom od propisane u stavu/stavku (1) ovog člana/članka.

(3) Na putu/cesti izvan naselja vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od:

- 1) 130 km na čas/sat na autoputevima/autocestama;
- 2) 100 km na čas/sat na putevima/cestama rezerviranim za saobraćaj/promet motornih vozila i brzim putevima/cestama;
- 3) 80 km na čas/sat na ostalim putevima/cestama.

(4) Na putu/cesti izvan naselja vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od brzine određene saobraćajnim/prometnim znakom postavljenim na putu/cesti.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji se vozilom na putu/cesti kreće brzinom koja je više od 30 km/h veća od dozvoljene/dopuštene brzine (član/članak 44.).Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna

mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva do šest mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji se vozilom na cesti kreće brzinom koja je za više od 20 km do 30 km na čas/sat veća od dozvoljene brzine (član/članak 44.).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuju dva kaznena boda i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji se vozilom na putu/cesti kreće brzinom koja je za više od 10 do 20 km/h veća od dozvoljene/dopuštene brzine (član/članak 44.).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 45.

(1) Brzina kretanja motornih vozila na putu/cesti pod normalnim uslovima/uvjetima saobraćaja/prometa ne smije se ograničiti saobraćajnim/prometnim znakom ispod 40 km na čas/sat .

(2) Brzina kretanja vozila utvrđuje se na jedan od sljedećih načina:

- 1) pomoću uređaja za mjerenje brzine kretanja vozila,
- 2) tahografskim zapisom,
- 3) neposrednim praćenjem vozilom uz video-nadzor.

(3) Fotografija i video-zapis sa podacima o utvrđenoj brzini kretanja vozila, tahografski zapis i zapisnik o očitavanju na radaru služe kao dokaz o utvrđenoj brzini kretanja vozila.

(4) U zapisniku, koji se sačinjava na licu mjesta, navodi se i izjava vozača ima li ili ne primjedbe na tekst zapisnika.

Član/Članak 46.

- (1) Na putevima/cestama brzina kretanja ograničava se za sljedeća vozila na:
- 1) na 80 km/h - za autobuse i autobuse s lakom prikolicom, kao i za teretna motorna vozila čija je najveća dozvoljena/dopuštena masa veća od 3.500 kg a manja od 7.500 kg;
 - 2) na 80 km/h - za motorna vozila koja vuku prikolicu za stanovanje (karavan) ili lahku prikolicu;
 - 3) na 70 km/h - za autobuse kada se obavlja organiziran prevoz/prijevoz djece, za zglobne autobuse bez mjesta za stajanje, za teretna motorna vozila čija je najveća dozvoljena/dopuštena masa veća od 7.500 kg i za teretna motorna vozila sa priključnim vozilom;
 - 4) na 50 km/h - za autobuse s priključnim vozilom za prevoz/prijevoz lica/osoba, trolejbuse, gradske autobuse, autobuse koji osim ugrađenih sjedišta/sjedala imaju i određena mjesta za stajanje i teretna motorna vozila koja vuku dva priključna vozila;
 - 5) na 40 km/h – motorno vozilo koje na putu/cesti vuče drugo neispravno motorno vozilo, kao i za traktore;
 - 6) na 30 km/h - za traktore koji vuku priključno vozilo;
 - 7) na 25 km/h - za bicikl i **moped** kada se kreću biciklističkom stazom, odnosno trakom;
 - 8) na 20 km/h – za turistički voz i radnu mašinu.
- (2) Izuzetno od odredbi iz stava (1), kada se kreću autoputem/autocestom, brzina kretanja za autobuse se ograničava na 100km/h.
- (3) Kad upravljaju motornim vozilima iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, vozači su dužni pridržavati se brzina propisanih u stavu/stavku (1) ovog člana/članka i na putu/cesti na kojem je ovim Zakonom ili postavljenim saobraćajnim/prometnim znakom dozvoljena/dopuštena veća brzina.
- (4) Motorna vozila iz tč. 1), 3) i 4) i priključna vozila iz tč. 3) i 4) stava/stavka (1) ovog člana/članka koja su registrovana/registirana u Bosni i Hercegovini, osim vojnih vozila, na lijevoj polovini zadnje/stražnje strane na vidnom mjestu moraju imati oznaku u obliku kruga bijele boje, oivičenog crvenom bojom, u kome je crnom bojom ispisan broj koji označava najveću dozvoljenu/dopuštenu brzinu kretanja tih vozila.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba ako na svoja motorna vozila ili priključna vozila ne stavi propisanu oznaku o najvećoj dozvoljenoj/dopuštenoj brzini kretanja za ta vozila (član/članak 46. stav/stavak 4).

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji se vozilom na putu/cesti kreće brzinom koja je više od 30 km/h veća od dozvoljene/dopuštene brzine (član/članak 46. st. 1. i 2.).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva do šest mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji se vozilom na cesti kreće brzinom koja je za više od 20 km do 30 km na čas/sat veća od dozvoljene brzine (član/članak 46. st. 1. i 2).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuju dva kaznena boda i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji se vozilom na putu/cesti kreće brzinom koja je za više od 10 do 20 km/h veća od dozvoljene/dopuštene brzine (član/članak 46. stav/stavak 1 i 2).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda. Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču

motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja vozilom na kojem nema propisanu oznaku najveće dozvoljene/dopuštene brzine za to vozilo - član/članak 46. stav/stavak 3.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 47.

(1) Na osjetljivim mjestima u naselju, s intenzivnim saobraćajem/prometom pješaka, a posebno djece, može se ograničiti brzina kretanja vozila postavljanjem posebnih objekata na putu/cesti.

(2) Odobrenje za postavljanje posebnih objekata na putu/cesti daje nadležni/ovlašteni organ/tijelo koji upravlja putevima/cestama.

(3) Bliže odredbe o postavljanju posebnih objekata na putu/cesti, radi smanjenja brzine, pravilnikom propisuje ministar u saradnji/suradnji s nadležnim/ovlaštenim organom/tijelom.

Kaznene odredbe: član/članak 232.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće i drugo pravno lice/osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost: ako postavlja posebne objekte na putu/cesti suprotno odredbama člana/članka 47.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu/tijelu.

5. Skretanje

Član/Članak 48.

(1) Vozač vozila koje skreće udesno dužan je obaviti skretanje krećući se krajnjom saobraćajnom/prometnom trakom koja se proteže uz desnu ivicu/rub kolovoza/kolnika, osim ako saobraćajnim/prometnim znakom ili oznakom na kolovozu/kolniku nije drugačije određeno.

(2) Vozač vozila koje skreće ulijevo dužan je obaviti skretanje krećući se krajnjom lijevom saobraćajnom/prometnom trakom koja se proteže uz središnju liniju/crtu i uz zamišljeni ili obilježeni luk koji spaja dvije središnje linije/crte bočnih kolovoza/kolnika, odnosno saobraćajnom/prometnom trakom koja se proteže uz lijevu ivicu/rub puta/ceste s jednosmjernim saobraćajem/prometom, osim ako saobraćajnim/prometnim znakom na putu/cesti nije drugačije određeno.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji prilikom skretanja postupi suprotno odredbama člana/članka 48.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

6. Prvenstvo prolaza

Član/Članak 49.

(1) Na raskrsnici/raskrižju ili u susretu s drugim vozilom vozač je dužan propustiti vozilo koje dolazi s njegove desne strane, osim ako saobraćajnim/prometnim znakom na putu/cesti nije drugačije određeno.

(2) Vozač vozila koje na raskrsnici/raskrižju skreće ulijevo dužan je propustiti vozilo koje, dolazeći iz suprotnog smjera, na raskrsnici/raskrižju zadržava pravac svog kretanja ili skreće udesno, osim ako postavljenim saobraćajnim/prometnim znakom nije drugačije određeno.

(3) Izuzetno od odredaba st. (1) i (2) ovog člana/članka, vozilo koje se kreće po šinama/tračnicama ima prvenstvo prolaza na raskrsnici/raskrižju ili u susretu s drugim vozilom, bez obzira na to s koje mu strane ono nailazi, osim ako postavljenim saobraćajnim/prometnim znakom nije drugačije određeno.

(4) Vozač koji ulazi vozilom na put/cestu koji je saobraćajnim/prometnim znakom označen kao put/cesta s prvenstvom prolaza dužan je propustiti sva vozila koja se kreću tim putem/cestom.

(5) Vozač je dužan propustiti sva vozila koja se kreću putem/cestom na koji ulazi i kad taj put/cesta nije saobraćajnim/prometnim znakom označen kao put/cesta s prvenstvom prolaza ako vozilom ulazi sa zemljanog puta/ceste ili **puta/ceste sa makadamskim zastorom** na put/cestu s kolovoznim/kolničkim zastorom, ili ako na put/cestu ulazi s površine na kojoj se ne odvija saobraćaj/promet.

(6) Vozač koji pri skretanju vozila presijeca biciklističku stazu ili traku koja se pruža uzduž kolovoza/lonika kojim se kreće, dužan je propustiti bicikl i moped koji se kreće biciklističkom stazom ili trakom u istom ili suprotnom smjeru.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u pogledu propuštanja vozila postupi suprotno odredbama člana/članka 49.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci

7. Saobraćaj/promet na raskrsnici/raskrižju

Član/Članak 50.

(1) Vozač koji se približava raskrsnici/raskrižju mora voziti s povećanom oprežnošću, koja odgovara uslovima/uvjetima saobraćaja/prometa na raskrsnici/raskrižju.

(2) Vozač koji se približava raskrsnici/raskrižju dužan je voziti takvom brzinom da se može zaustaviti i propustiti vozila koja na raskrsnici/raskrižju imaju prvenstvo prolaza.

(3) Vozač je dužan pred raskrsnicom vozilom zauzeti položaj na dovoljno udaljenosti, na onoj saobraćajnoj/prometnoj traci/traku kojom mora proći kroz raskrsnicu/raskrižje.

(4) Prilikom regulisanja/reguliranja saobraćaja/prometa na raskrsnici/raskrižju s kružnim tokom, potrebno je regulisati/regulirati saobraćaj/promet tako da vozila u kružnom toku imaju prvenstvo/prednost prolaska.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji se približava raskrsnici/raskrižju tolikom brzinom da se ne može zaustaviti i propustiti vozila koja na raskrsnici/raskrižju imaju prednost prolaza (član/članak 50. stav/stavak 2. i 4.).

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji prilikom prolaza kroz raskrnicu/raskrižje postupi suprotno odredbi člana/članaka 50 stav/stavak 3.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 51.

(1) Na raskrsnici/raskrižju i na drugom mjestu na kojem je saobraćaj/promet regulisan/reguliran uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova za učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu, svjetlosni saobraćajni/prometni znakovi imaju sljedeća značenja:

1) crveno svjetlo - zabrana prolaza;

2) žuto svjetlo - zabrana prolaza osim za vozila koja se u trenutku kad se žuto svjetlo pojavi nalaze na tolikom rastojanju/razmaku od svjetlosnog znaka da se ne mogu bezbjedno/sigurno zaustaviti a da ne prođu taj znak, a za ostale učesnike/sudionike - zabrana prolaza;

3) zeleno svjetlo - slobodan prolaz.

(2) Žuto svjetlo upaljeno istovremeno s crvenim svjetlom služi za upozoravanje učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu na skori prestanak zabrane prolaza i na pojavu zelenog svjetla.

(3) žuto trepćuće svjetlo obavezuje sve učesnike u saobraćaju na kretanje s povećanim oprezom i da uređaj za davanje svjetlosnih znakova nije u funkciji regulisanja/reguliranja saobraćaja/prometa.

(4) Zeleno trepćuće/treptavo svjetlo služi za upozoravanje učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu na skori prestanak slobodnog prolaza i na pojavu žutog, odnosno crvenog svjetla.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji na mjestu na kojem je saobraćaj/promet regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ne zaustavi vozilo na znak crvenog svjetla (član/članak 51. stav/stavak 1 tačka/točka 1).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci

Član/Članak 52.

(1) Ako je uređaju za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova za regulisanje/reguliranje saobraćaja/prometa na raskrsnici/raskrižju dodan jedan ili više dopunskih znakova u obliku zelene svijetleće strelice, vozač može vozilom proći svjetlosni znak i kretati se u pravcu označenom zelenom svijetlećom strelicom i za vrijeme dok je upaljeno crveno ili žuto svjetlo, pri čemu ne smije ometati saobraćaj/promet vozila koja se kreću po putu/cesti na koji ulazi i mora propustiti pješake koji prelaze preko kolovoza/kolnika.

(2) Ako zeleno svjetlo na uređaju za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova ima oblik strelice, vozač se vozilom smije kretati samo u pravcu koji pokazuje ta strelica.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji na raskrsnici/raskrižju skrene vozilom u smjeru označenom zelenom svijetlećom strelicom i pritom ometa saobraćaj/promet vozila koja se kreću putem/cestom na koju ulazi ili ne propusti pješake koji prelaze preko kolovoza/kolnika (član/članak 52. stav/stavak 1).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu

od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji se vozilom ne kreće u obaveznom smjeru označenom zelenim svjetlom u obliku zelene svjetleće strelice (član/članak 52. stav/stavak 2).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 53.

Vozač koji je vozilom ušao u raskrsnicu/raskrižje na kojoj je saobraćaj/promet regulisan/reguliran uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova može napustiti raskrsnicu/raskrižje ne čekajući da svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakom saobraćaj/promet bude otvoren u smjeru kojim namjerava produžiti kretanje, pod uslovom/uvjetom da propusti sve učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu koji se kreću u smjeru u kojem je saobraćaj/promet dozvoljen/dopušten.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji prilikom napuštanja raskrsnice/raskrižja u slučaju iz člana/članka 53. ne propusti sve učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu koji se kreću smjerom u kojem je saobraćaj/promet otvoren.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 54.

Vozač kojem je svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakom dozvoljen/dopušten ulazak u raskrnicu/raskrižje ne smije vozilom ući u raskrnicu/raskrižje ako je gustina/gustoća saobraćaja/prometa takva da on vozilo očigledno mora zaustaviti u raskrnicu/raskrižju i na taj način, pri promjeni svjetlosnog znaka, ometati ili onemogućiti saobraćaj/promet vozila koja dolaze sa bočnih kolovoza/kolnika.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač kojemu je svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakom dozvoljen/dopušten ulazak u raskrnicu/raskrižje ako vozilom uđe u raskrnicu/raskrižje i ako je gustina/gustoća saobraćaja/prometa takva da se na raskrnicu/raskrižju mora zaustaviti i na taj način ometa ili onemogućava saobraćaj/promet drugim vozilima koja dolaze s bočnih kolovoza/kolnika (član/članak 54.).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će se kaznit novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

8. MIMOILAŽENJE

Član/Članak 55.

(1) Pri mimoilaženju, vozač je dužan sa svoje lijeve strane ostaviti dovoljno rastojanje/razmak između vozila kojim upravlja i vozila s kojim se mimoilazi a, po potrebi, i vozilo pomjeriti prema desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika.

(2) Ako zbog neke prepreke/zapreke na putu/cesti ili zbog drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu vozač ne može postupiti prema odredbi stava/stavka (1), dužan je usporiti kretanje svog vozila i, po potrebi, zaustaviti ga da bi propustio vozilo iz suprotnog smjera.

(3) Kad na raskrnicu/raskrižju vozila dolaze iz suprotnih smjerova i skreću ulijevo, vozači se mimoilaze sa svoje desne strane.

(4) Ako je zbog nedovoljne širine puta/ceste ili zbog neke prepreke/zapreke na putu/cesti mimoilaženje onemogućeno, vozač kojem je to lakše izvesti, s obzirom na osobine puta/ceste i okolnosti u saobraćaju/prometu, dužan je prvi se zaustaviti i, po potrebi, kretanjem unazad/unatrag ili na drugi način,

pomjeriti svoje vozilo i zauzeti na putu/cesti položaj koji omogućava mimoilaženje.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji obavlja mimoilaženje suprotno odredbama člana/članka 55. Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 56.

(1) Na dijelu puta/ceste s velikim uzdužnim nagibom na kojem je mimoilaženje vozila nemoguće ili je veoma otežano, vozač vozila koje se kreće niz nagib dužan je zaustaviti svoje vozilo na pogodnom mjestu, ako primijeti da mu drugo vozilo ide u susret uz nagib.

(2) Izuzetno od odredbe stava/stavka (1) ovog člana/članka, vozač vozila koje se kreće uz nagib dužan je zaustaviti vozilo ako ispred sebe ima pogodno mjesto za zaustavljanje koje omogućava bezbjedno/sigurno mimoilaženje i ako bi, u slučaju da tako ne postupi, mimoilaženje zahtijevalo kretanje unazad/unatrag jednog od vozila.

(3) Na putu/cesti iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, kad se jedno od vozila koja se mimoilaze mora kretati unazad/unatrag, kretat će se unazad/unatrag: svako vozilo koje se susrelo s vozilom koje vuče priključno vozilo; teretno motorno vozilo koje se susrelo s autobusom; lako vozilo koje se susrelo s vozilom više kategorije, a ako se mimoilaze vozila iste kategorije - vozilo koje se kreće niz nagib, osim ako je, s obzirom na uslove/uvjete i položaj vozila na putu/cesti, lakše da to učini vozač vozila koje se kreće uz nagib.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji izvodi mimoilaženje suprotno odredbama člana/članka 56. Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

9. Preticanje/pretjecanje i obilaženje

Član/Članak 57.

(1) Preticanje/pretjecanje i obilaženje vozač smije obaviti samo ako time ne ometa normalno kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smjera i ako na putu/cesti ima dovoljno prostora za bezbjedno/sigurno izvođenje tih radnji.

(2) Vozač ne smije preticati/pretjecati i obilaziti kad time, s obzirom na karakteristike puta/ceste i postojeće okolnosti na putu/cesti i u saobraćaju/prometu ili s obzirom na tehnička svojstva vozila kojim upravlja, ugrožava druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji pretiče/pretječe ili obilazi kada, s obzirom na karakteristike/svojstva puta/ceste i postojeće okolnosti na putu/cesti u saobraćaju/prometu ili na tehničke karakteristike/svojstva vozila, ugrožava druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu (član/članak 57. stav/stavak 2).

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda. Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 58.

(1) Preticanje/pretjecanje i obilaženje obavlja se s lijeve strane.

(2) Preticanje/pretjecanje se mora obavljati s desne strane ako se vozilo na kolovozu/kolniku nalazi u takvom položaju i njegov vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulijevo.

(3) Vozilo koje se kreće po šinama/tračnicama postavljenim na sredini kolovoza/kolnika ne smije se preticati/pretjecati s lijeve strane. To vozilo se može preticati/pretjecati s desne strane ako između njega i desne ivice/ruba kolovoza/kolnika postoji saobraćajna/prometna traka.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji nedopušteno pretiče/pretječe s desne strane (član/članak 58 stav/stavak 1);

vozač koji s lijeve strane pretiče/pretječe vozilo koje je na kolovozu/kolniku zauzelo takav položaj i čiji vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulijevo (član/članak 58. stav/stavak 2);

vozač koji s lijeve strane pretiče/pretječe vozilo koje se kreće po šinama/tračnicama postavljenim na sredini kolovoza/kolnika ili ako ga pretiče/pretječe s desne strane kad između toga vozila i desne ivice/ruba kolovoza/kolnika ne postoji saobraćajni/prometni trak (član/članak 58 stav/stavak 3).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Član/Članak 59.

(1) Ako se na sredini kolovoza/kolnika nalazi pješačko ostrvo/otok, ili obilježen ili na drugi način označen prostor za parkiranje vozila, ili neka druga površina koja nije namijenjena za saobraćaj/promet vozila, ili neki objekt ili uređaj, vozila ih moraju obilaziti s desne strane.

(2) Ako se površine, objekti ili uređaji iz stava/stavka (1) ovog člana/članka nalaze na sredini puta/ceste s jednosmjernim saobraćajem/prometom, a postavljenim saobraćajnim/prometnim znakom nije drugačije određeno, oni se mogu obilaziti s obje strane.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji izvodi obilaženje suprotno odredbama člana/članka 59. stav/stavak 1.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 60.

(1) Vozač kojem je dan znak za preticanje/pretjecanje s njegove lijeve strane dužan je pomjeriti vozilo ka desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika.

(2) Vozač ne smije povećavati brzinu kretanja vozila dok ga drugo vozilo pretiče/pretječe.

(3) Ako zbog nedovoljne širine kolovoza/kolnika ili njegovog stanja preticanje/pretjecanje nije moguće bez ugrožavanja bezbjednosti/sigurnosti prometa, vozač vozila koje se kreće sporije od vozila koja se kreću neposredno iza njega dužan je pomjeriti svoje vozilo što više udesno, a ako to nije dovoljno, čim to bude moguće, zaustaviti svoje vozilo na pogodnom mjestu da bi propustio brža vozila.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji povećava brzinu kretanja svojeg vozila dok ga drugo vozilo pretiče/pretječe (član/članak 60 stav/stavak 2).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u slučajevima iz člana/članka 60. stav/stavak 3 ne pomjeri svoje vozilo ka desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika, odnosno ne zaustavi vozilo na pogodnom mjestu.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u slučaju iz člana/članaka 60. stav/stavak 1. ne pomjeri svoje vozilo ka desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 61.

Vozач ne smije vozilom početi preticati/pretjecati ili obilaziti:

- 1) kolonu vozila;
- 2) ako je vozač koji se kreće iza njega počeo preticati/pretjecati;
- 3) ako je vozač koji je ispred njega na istoj saobraćajnoj/prometnoj traci/traku dao znak da namjerava preticati/pretjecati ili obići vozilo koje je ispred njegovog vozila, ili obići drugu prepreku/zapreku na putu/cesti;
- 4) ako saobraćajna/prometna traka kojom namjerava obaviti preticanje/pretjecanje nije slobodna na dovoljnom rastojanju/razmaku tako da bi, vodeći računa o razlici između brzine kretanja svog vozila za vrijeme preticanja/pretjecanja i brzine kretanja vozila drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu koje namjerava preteći, preticanje/pretjecanjem ugrozio bezbjednost/sigurnost prometa, ili omeo saobraćaj/promet iz suprotnog smjera;
- 5) ako poslije obavljenog preticanja/pretjecanja ili obilaženja ne bi ponovo mogao zauzeti položaj na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku kojom se kretao prije preticanja/pretjecanja ili obilaženja, i to bez ometanja ili ugrožavanja ostalih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, osim kad za preticanje/pretjecanje ili obilaženje koristi saobraćajnu/prometnu traku koja je zabranjena za saobraćaj/promet vozila iz suprotnog smjera;
- 6) saobraćajnom/prometnom trakom koja je namijenjena za prinudno/nužno zaustavljanje vozila;
- 7) neposredno ispred tunela i u tunelu koji po smjeru kretanja ima samo jednu saobraćajnu/prometnu traku.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji počne preticanje/pretjecanje zaustavljene kolone vozila ili kolone vozila u kretanju (član/članak 61. stav/stavak 1 točka/točka 1);

vozač koji počne preticanje/pretjecanje ili obilaženje kad je vozač vozila koje se kreće iza njega počeo preticati/pretjecati (član/članak 61. stav/stavak 1 tačka 2);

vozač koji počne preticanje/pretjecanje kad je vozač vozila koje se na istom saobraćajnom/prometnom traku kreće ispred njega dao znak da namjerava preticati/pretjecati ili obilaziti (član/članak 61. stav/stavak 1 tačka 3);

vozač koji počne pretjecanje kad saobraćajni/prometni trak kojim namjerava to učiniti nije slobodan na dovoljnoj udaljenosti i time ugrozi ili ometa saobraćaj/promet iz suprotnog smjera (član/članak 61 stav/stavak 1 točka/točka 4);

vozač koji počne preticanje/pretjecanje ili obilaženje na saobraćajnom/prometnom traku koji je namijenjen kretanju vozila iz suprotnog smjera ako nakon preticanja/pretjecanja ili obilaženja ne može bez ometanja ili ugrožavanja drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ponovo zauzeti položaj na saobraćajnom/prometnom traku kojim se kretao prije počinjanja preticanja/pretjecanja ili obilaženje, kao i vozač koji počne preticanje/pretjecanje na saobraćajnom/prometnom traku koji je namijenjen zaustavljanju vozila u nuždi (član/članak 61. stav/stavak 1 tačka/točka 5 i 6);

vozač koji počne preticanje neposredno ispred tunela i u tunelu koji po smjeru kretanja ima samo jednu saobraćajnu traku suprotno odredbama člana/članka 61. stav/stavak 1. tačka/točka 7.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci

Član/Članak 62.

(1) Vozač koji pretiče/pretječe dužan je držati vozilo na potrebnom odstojanju i rastojanju/razmaku od vozila koje pretiče/pretječe, tako da ga ne ometa, niti ugrožava u saobraćaju/prometu.

(2) Poslije obavljenog preticanja/pretjecanja ili obilaženja, vozač je dužan, čim to bude moguće, bez ometanja ili ugrožavanja ostalih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, vozilom ponovno zauzeti položaj na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku kojom se kretao prije preticanja/pretjecanje, odnosno obilaženja.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji nakon obavljenog preticanja/pretjecanja ili obilaženja vozilom ponovno ne zauzme položaj na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku kojim se do tada kretao (član/članak 62.).

Ako je prekršajem izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji pri preticanju/pretjecanju ne drži svoje vozilo na potrebnom rastojanju/razmaku od vozila koje pretiče/pretječe (član/članak 62.).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 63.

Na kolovozu/kolniku na kojem se saobraćaj/promet obavlja u dva smjera vozač ne smije vozilom preticati/pretjecati drugo vozilo ispred vrha prijevoja puta/ceste ili u krivini/zavoju kad je preglednost puta/ceste nedovoljna, osim ako na tim mjestima postoji više saobraćajnih/prometnih traka obilježениh uzdužnim oznakama na kolovozu/kolniku i namijenjenih isključivo za kretanje vozila u smjeru kretanja njegovog vozila.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji pretiče/pretječe na saobraćajnom/prometnom traku koji je namijenjen saobraćaju/prometu iz suprotnog smjera ispred vrha prijevoja puta/ceste ili u krivini/zavoju gdje je preglednost nedovoljna (član/članak 63.).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci

Član/Članak 64.

(1) Vozač ne smije preticati/pretjecati drugo vozilo, osim bicikla, mopeda, lakog motocikla i motocikla bez bočne prikolice, neposredno ispred raskrsnice/raskrižja, ili na raskrsnici/raskrižju koja nije s kružnim tokom saobraćaja/prometa, ili neposredno ispred i na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u nivou bez branika ili polubranika.

(2) Neposredno ispred raskrsnice/raskrižja i na raskrsnici/raskrižju vozač smije preticati/pretjecati: vozilo koje skreće ulijevo, a pretiče/pretječe se s desne strane (član/članak 58. stav/stavak (2)); vozilo koje skreće udesno, ali da pri tome svojim vozilom ne prelazi na dio kolovoza/kolnika namijenjen za saobraćaj/promet vozila iz suprotnog smjera; vozilo koje se kreće na putu/cesti s pravom prvenstva prolaza, kao i kad je saobraćaj/promet na raskrsnici/raskrižju reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ili znacima koje daje ovlašteno lice/osoba.

(3) Neposredno ispred i na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istom nivou bez branika ili polubranika vozač smije preticati/pretjecati drugo vozilo kad je saobraćaj/promet na tom prelazu/prijelazu regulisan/reguliran uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji pretiče/pretječe drugo vozilo suprotno odredbama člana/članka 64.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci

Član/Članak 65.

Vozač ne smije preticati/pretjecati drugo vozilo koje se približava obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu, ili koje prelazi pješački prelaz/prijelaz, ili koje je stalo radi propuštanja pješaka na tom prelazu/prijelazu.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji pretiče/pretječe vozilo koje je stalo ispred obilježenog pješačkog prelaza/prijelaza radi propuštanja pješaka (član/članak 65.).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji vozilom pretiče/pretječe drugo vozilo koje se približava obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu ili koje prelazi pješački prelaz/prijelaz (član/članak 65.).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 66.

(1) Na putu/cesti na kojem postoje najmanje dvije saobraćajne/prometne trake/traka namijenjene za saobraćaj/promet vozila u istom smjeru i na kojoj su kolone vozila vozač može napustiti traku na kojoj se nalazi samo radi skretanja ulijevo ili udesno, ili radi parkiranja vozila.

(2) Na putevima/cestama i pod uslovom/uvjetom iz stava/stavka (1) ovog člana/članka brže kretanje vozila na jednoj traci/traku od kretanja na drugoj traci/traku ne smatra se preticanjem/pretjecanjem.

(3) Ne smatra se preticanjem/pretjecanjem ni prolaženje s desne strane vozila koje prema odredbi člana/članka 39. stav/stavak (3) ovog Zakona za svoje kretanje ne koristi saobraćajnu/prometnu traku uz desnu ivicu/rub kolovoza/kolnika.

10. Zvučni i svjetlosni znakovi upozorenja

Član/Članak 67.

(1) Vozač je dužan upotrijebiti zvučni znak upozorenja kad god je u pitanju bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa, a naročito:

1) na putu/cesti izvan naselja, radi upozorenja drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu da ga želi preteći ili obići, ako bi nedavanjem tog znaka postojala opasnost od saobraćajne/prometne nesreće;

2) ako se pored kolovoza/kolnika nalaze djeca koja ne obraćaju pažnju/pozornost na kretanje vozila;

3) na putu/cesti izvan naselja, prije ulaska u nepreglednu krivinu/zavoj ili prije dolaska na prijevoj na kojem je otežano mimoilaženje.

(2) Vozač je dužan davanje zvučnog znaka upozorenja svesti na neophodnu mjeru.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji je prilikom davanja zvučnih znakova upozorenja postupi suprotno odredbama člana/članka 67.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 68.

(1) Od prvog sumraka do potpunog svanuća vozač, u pravilu, umjesto zvučnog znaka upozorenja, upotrebljava svjetlosni znak upozorenja. Taj znak vozač može upotrijebiti i u naselju prilikom preticanja/pretjecanja drugog vozila.

(2) Svjetlosni znak upozorenja vozač može upotrijebiti i danju, ako takav način upozorenja drugim učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu više odgovara uslovima/uvjetima na putu/cesti.

(3) Svjetlosni znak upozorenja daje se kratkim uzastopnim paljenjem dugih svjetala, ili uzastopnim paljenjem kratkih svjetala za osvijetljavanje puta/ceste, ili naizmjeničnim paljenjem, u kratkim razmacima, dugih i kratkih svjetala, vodeći računa pri tome da se time ne zasljepljuju vozači koji dolaze iz suprotnog smjera.

11. Zaustavljanje i parkiranje

Član/Članak 69.

Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestu na kojem bi ono ugrožavalo bezbjednost/sigurnost drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, ili predstavljalo smetnju za normalno odvijanje saobraćaja/prometa ili kretanje pješaka.

Član/Članak 70.

(1) Na javnom putu/cesti van naselja vozač je dužan, u slučaju potrebe zaustavljanja ili parkiranja vozila, kada za to postoji mogućnost, zaustaviti ili parkirati vozilo van kolovoza/kolnika.

(2) Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu, saobraćajne/prometne nezgode ili drugog opravdanog razloga prinuđen zaustaviti vozilo na kolovozu/kolnika dužan je za vrijeme kretanja izvan vozila označiti se svjetloodbojnim prslukom i preduzeti sve mjere da zaustavljeno vozilo ne dovede u opasnost druga vozila i što prije ga ukloniti s kolovoza/kolnika.

(3) Ako je vozač zbog neispravnosti na vozilu, saobraćajne/prometne nezgode ili zbog drugog opravdanog razloga prinuđen zaustaviti vozilo na šinama/tračnicama, dužan ga je sa šina/tračnica odmah ukloniti, a ako je to nemoguće, odmah poduzeti potrebne mjere da lica/osobe koja upravljaju vozilima koja se kreću po šinama/tračnicama na vrijeme budu upozorena na opasnost.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: osoba/lice koja postupi suprotno odredbama člana/članka 70. stav/stavak 2.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda. Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj

prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji pri zaustavljanju ili parkiranju vozila ne postupi prema odredbama člana/članka 70 (stav 1. i 3.).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 71.

(1) Vozač koji zaustavlja ili parkira vozilo na javnom putu/cesti gdje je ta radnja dozvoljena dužan je zaustaviti, odnosno parkirati vozilo neposredno uz desnu ivicu/rub kolovoza/kolnika, a na javnom putu/cesti na kojem se saobraćaj/promet odvija samo u jednom smjeru vozilo može zaustaviti, odnosno parkirati uz desnu ili lijevu ivicu/rub kolovoza/kolnika.

(2) Ako se uz desnu ivicu/rub kolovoza/kolnika nalaze tramvajske ili druge šine/tračnice, vozač mora zaustaviti ili parkirati vozilo uz lijevu ivicu/rub kolovoza/kolnika.

(3) Vozač može zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestima koja se nalaze na sredini kolovoza/kolnika samo ako su ta mjesta obilježena odgovarajućim saobraćajnim/prometnim znakom ili oznakom na kolovozu/kolniku.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji zaustavi ili parkira vozilo suprotno odredbama člana/članka 71.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 72.

Na zaustavljenom ili parkiranom vozilu ne smiju se otvarati vrata ako se time ometa kretanje drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili ako se ugrožava bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: osoba koja na zaustavljenom ili parkiranom vozilu otvara vrata i time ometa kretanje drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili ugrožava bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa (član/članak 72.). Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 73.

Vozač ne smije da zaustavi ili parkira vozilo naročito:

- 1) na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu i na razdaljini/razmaku manjoj od pet metara od tog prelaza/prijelaza, kao i na prelazu/prijelazu biciklističke staze preko kolovoza/kolnika;
- 2) na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istom nivou;
- 3) na željezničkim ili tramvajskim prugama ili u blizini tih pruga ako se time sprječava ili ometa saobraćaj/promet vozila koja se kreću po šinama/tračnicama;
- 4) na raskrsnici/raskrižju i na razdaljini/razmaku manjoj od pet metara od najbliže ivice/ruba poprečnog kolovoza/kolnika;
- 5) u tunelima, na mostovima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima, kao i na dijelovima puta/ceste ispod mostova i nadvožnjaka i na razdaljini/razmaku manjoj od 15 m od tih objekata;
- 6) na dijelu puta/ceste u blizini vrha prijevoja i u krivini/zavoju gdje je preglednost puta/ceste nedovoljna i gdje se obilaženje vozila ne bi moglo obaviti bez opasnosti;
- 7) na dijelu puta/ceste na kojem bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne linije/crte na kolovozu/kolniku, ili do suprotne ivice/ruba kolovoza/kolnika, ili do neke prepreke/zapreke na putu/cesti bila manja od tri metra;
- 8) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljene saobraćajni/prometni znak ili uređaj za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova;

- 9) na biciklističkoj stazi, odnosno traci/traku;
- 10) na dijelu kolovoza/kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog saobraćaja/prometa obilježen saobraćajnim/prometnim znakom i oznakama na kolovozu/kolniku;
- 11) na svim uređenim zelenim površinama, parkovima i sl.;
- 12) na mjestu koje je označeno kao parking-prostor za osobe/lica sa **invaliditetom** ako vozilo nije obilježeno znakom iz člana/članka 29. Stav/stavka (2) i (3) ovog Zakona;
- 13) na trotoaru/pločniku, odnosno na pješačkoj stazi, ako to nije izričito regulisano/regulirano saobraćajnim/prometnim znakom, a dozvoljeno je parkiranje, mora se ostaviti najmanje 1,6 m širine na površini za kretanje pješaka, s tim što ta površina ne može biti uz ivicu/rub kolovoza/kolnika.**

Član/Članak 74.

Osim u slučajevima iz člana/članka 73. ovog zakona, vozač ne smije parkirati vozilo naročito na:

- 1) dijelu puta/ceste ispred prelaza/prijelaza puta/ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istom nivou, i to na razdaljini/razmaku manjoj od 15 m od tih prelaza/prijelaza;
- 2) razdaljini/razmaku manjoj od 15 m ispred i iza znaka kojim je obilježeno stajalište za vozila javnog saobraćaja/prometa;
- 3) prolazima i ulazima škola, ustanova, preduzeća/poduzeća, stambenih zgrada i drugih objekata i iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizacijsku ili drugu mrežu komunalnih organizacija;
- 4) mjestu na kome bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranom vozilu;
- 5) na kolovozu/kolniku sa dvije saobraćajne/prometne trake gdje se saobraćaj/promet odvija u oba smjera.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji zaustavi ili parkira svoje vozilo protivno odredbama člana/članka 73. i 74.;

Ako je prekršajem iz stava/stavka (1) izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je učinilac/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila, odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj iz stava/stavka (1) kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 75.

(1) Nadležno/ovlašteno službeno lice/osoba odredit će da se vozilo premjesti na drugo mjesto ako je zaustavljeno ili parkirano na mjestima iz čl. 73. i 74. ovog Zakona, vozilo parkirano u pješačkoj zoni, kao i vozilo parkirano na mjestu rezerviranom/rezervisanom za vozila lica/osoba s invaliditetom.

(2) Nadležno/ovlašteno službeno lice/osoba odredit će da se vozilo premjesti na drugo mjesto i u svim drugim slučajevima kada je zaustavljeno ili parkirano na mjestu na kojem ugrožava bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa, ili ometa normalno odvijanje saobraćaja/prometa.

Član/Članak 76.

(1) Premještanje vozila iz člana/članka 75. ovog zakona obavlja nadležno/ovlašteno ministarstvo unutrašnjih/unutarnjih poslova.

(2) Izuzetno od stava/stavka (1) ovog člana/članka, uz prethodnu suglasnost/suglasnost nadležnog/ovlaštenog ministarstva unutrašnjih/unutarnjih poslova, premještanje vozila obavljaju organizacija, pravno ili fizičko lice/osoba koje ovlasti nadležno/ovlašteno ministarstvo unutrašnjih poslova.

(3) Troškove premještanja vozila u slučajevima iz člana/članka 75. ovog Zakona snosi vlasnik ili vozač vozila.

(4) Radi osiguranja plaćanja troškova premještanja vozila, od vlasnika vozila koji nije državljanin Bosne i Hercegovine, pravno ili fizičko lice/osoba koje je premjestilo vozilo može zatražiti garanciju/jamstvo, a ako vlasnik neće ili ne može položiti garanciju/jamstvo, može zadržati vozilo.

(5) Premještanje vozila na drugo mjesto i nadoknadu troškova za premještanje i čuvanje vozila, posebnim propisom uređuje organ/tijelo nadležan za unutrašnje/unutarnje poslove entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član/Članak 77.

(1) Vozač je dužan motorno vozilo, traktor ili priključno vozilo, osim motocikla bez bočne prikolice, koje je zaustavljeno na kolovozu/kolniku, obilježiti posebnim znakom kojim se označava zaustavljeno vozilo na kolovozu/kolniku, i to:

1) kad je bio prinuđen da zaustavi vozilo na mjestu ili dijelu puta/ceste iz člana/članka 70. stav/stavak (2) i člana/članak 73. ovog Zakona;

2) kad je vozilo zaustavljeno na kolovozu/kolniku na takvom mjestu da vozači vozila koja nailaze istim smjerom ne mogu ili ga teško mogu pravovremeno uočiti;

3) noću i u slučaju smanjene vidljivosti na autoputu/autocesti i putu/cesti rezerviranoj/rezerviranom za saobraćaj/prometu motornih vozila, kao i na dijelu puta/ceste koji nije dovoljno pregledan.

(2) Znak iz stava/stavka (1) ovog člana/članaka postavlja se na kolovoz/kolnik iza zaustavljenog vozila, u vertikalnom položaju i na dovoljnom odstojanju koje na putu/cesti van naselja ne smije biti manja od 50 m, a u naselju 10 m, tako da vozači motornih vozila koji nailaze iz smjera na kojem je znak postavljen mogu pravovremeno zaustaviti svoja vozila, odnosno bezbjedno/sigurno običi zaustavljeno vozilo.

(3) Na isti način taj znak se postavlja i kad je na putu/cesti zaustavljena kolona motornih vozila, s tim što se umjesto jednog znaka na kolovoz/kolnik postavljaju dva znaka, jedan pored drugog.

(4) Ako je u motornom vozilu ugrađen uređaj za istovremeno paljenje svih pokazivača pravca, u slučaju iz stava/stavka (1) ovog člana/članaka taj uređaj mora biti uključen.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji vozilo zaustavljeno na kolovozu/kolniku ne označi posebnim znakom na način propisan u članu/članku 77.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca

Član/Članak 78.

Prije nego što parkira i napusti vozilo, vozač je dužan poduzeti sve mjere kojima se sprječava da vozilo samo krene sa mjesta i da ga obezbijedi/osigura od neovlaštene upotrebe.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji prije nego što napusti vozilo ne poduzme sve mjere kojima se sprečava da ono samo krene s mjesta na kojem je ostavljeno (član/članak 78.).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 79.

(1) Za nepravilno parkirano ili zaustavljeno vozilo na trotoarima/nogostupima ili bilo kojim drugim mjestima iz čl. 69. do 78. ovog Zakona u kojem nije prisutan vozač, ovlaštena službena lica/osobe ostavit će pismenu obavijest da vozač koji je parkirao ili zaustavio vozilo u roku od osam dana kod nadležnog/ovlaštenog organa/tijela na ime novčane kazne uplati zakonom propisani iznos.

(2) Vlasnik ili korisnik vozila dužan je ovlaštenom službenom licu/osobi nadležne/ovlaštene službe dati podatke o vozaču koji je upravljao vozilom u vrijeme izvršenja prekršaja iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, kao i u slučaju drugih prekršaja propisanih ovim zakonom u kojima je učestvovalo/sudjelovalo njegovo vozilo.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: lice koje postupa suprotno odredbama člana/članka 79. stav/stavak 2.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda. Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

12. Presijecanje kolone pješaka

Član/Članak 80.

Vozač ne smije vozilom presijecati kolonu djece, vojnika, pogrebnu povorku i svaku drugu organizovanu/organiziranu kolonu pješaka koja se kreće po kolovozu/kolniku.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji vozilom presiječe kolonu djece, vojnika, pogrebnu povorku ili drugu organizovanu/organiziranu povorku koja se kreće kolovozom/kolnikom (član/članak 80.)

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda. Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će

kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

13. Vuča vozila

Član/Članak 81.

(1) U saobraćaju/prometu na javnom putu/cesti motornom vozilu mogu se pridodati najviše dva priključna vozila za prijevoz tereta, odnosno jedno priključno vozilo za prijevoz lica/osoba, a na autoputu/autocesti i putu/cesti rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila samo jedno priključno vozilo.

(2) Motornim vozilom smije se vući samo priključno vozilo koje bitno ne umanjuje njegovu stabilnost.

(3) Zabranjena je vuča neispravnih vozila na autoputu/autocesti i putu/cesti rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila.

(4) Izuzetno od odredbe stava/stavka (3) ovog člana/članka, vuča drugog motornog vozila autoputem/autocestom dozvoljena/dopuštena je ako je razlog za vuču nastao za vrijeme kretanja motornog vozila autoputem/autocestom, ali samo krajnjom desnom saobraćajnom/prometnom trakom do prvog priključnog puta/ceste kojim se vučeno vozilo može isključiti iz saobraćaja/prometa na autoputu/autocesti.

(5) U saobraćaju/prometu na javnom putu/cesti radnom mašinom smiju se vući samo priključci za izvođenje radova.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dozvoli/dopusti da se njegovim motornim vozilom vuče priključno vozilo suprotno odredbama člana/članka 81.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji prilikom vuče priključnog vozila postupi suprotno odredbama člana/članaka 81.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji pri vuči drugog motornog vozila postupi suprotno članu/članku 81. stav/stavak 4.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji svojim vozilom vuče drugo vozilo suprotno odredbama člana/članaka 81.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 82.

- (1) Motornim vozilom smije se vući drugo motorno vozilo samo ako se ono zbog neispravnosti ili nedostataka pojedinih dijelova ne može samo kretati i ako se pritom bitno ne umanjuje stabilnost vučnog vozila.
- (2) Motornim vozilom ne smije se vući motocikl bez bočne prikolice ili drugo vozilo na dva točka/kotača.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako naredi ili dozvoli/dopusti da se njegovim motornim vozilom vuče priključno vozilo suprotno odredbama člana/članka 82.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji svojim vozilom vuče drugo vozilo suprotno odredbama člana/članka 82.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 83.

Motorno vozilo smije se vući noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, samo ako na svojoj zadnjoj strani ima upaljena crvena svjetla za označavanje vozila, ili ako ga vuče motorno vozilo koje ima i pri vući koristi žuto rotacijsko svjetlo.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji svojim vozilom noću vuče motorno vozilo suprotno odredbama člana/članka 83.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 84.

(1) Za vrijeme vuče vozila iz člana/članka 82. stav/stavak (1) oba vozila moraju imati znak kojim se označava zaustavljeno vozilo na kolovozu/kolniku (bezbjednosni/sigurnosni trougao/trokut).

(2) Na motornom vozilu koje vuče drugo vozilo trougao/trokut se postavlja s prednje, a na vučenom vozilu sa zadnje/stražnje strane.

(3) Za vrijeme vuče neispravnog vozila, na vozilima moraju biti uključeni uređaji za istovremeno paljenje svih pokazivača pravca.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji prilikom vuče motornog vozila ne postupi na način propisan u članu/članku 84.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 85.

(1) Motorno vozilo na putu/cesti dozvoljeno je vući pomoću užeta, krute veze (rude), automatskih vučnih kuka s višestepenovanom/višestupanjskom regulacijom i oslanjanjem ili vješanjem vozila na vučno vozilo.

(2) Pomoću užeta ne smije se vući motorno vozilo na kojem su neispravni uređaji za upravljanje ili uređaji za zaustavljanje, niti teretno motorno vozilo i autobus.

(3) Krutom vezom ne smije se vući motorno vozilo koje nema ispravan uređaj za upravljanje, niti motorno vozilo teže od vučnog vozila - ako mu je neispravna pomoćna kočnica.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dopusti vuču neispravnog motornog vozila suprotno odredbama člana/članaka 85. stav/stavak 2.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji vuče neispravno motorno vozilo suprotno odredbama člana/članaka 85. stav/stavak 2 i 3.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 86.

Ako se motorno vozilo vuče pomoću užeta, automatskih vučnih kuka s višestepenovanom/višestupanjskom regulacijom ili krute veze, vozač koji upravlja vučenim vozilom mora imati odgovarajuću dozvolu/dopuštenje za upravljanje vozilom one kategorije kojoj pripada vozilo koje se vuče.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: osoba koja upravlja neispravnim motornim vozilom koje se vuče s pomoću užeta ili krute veze ako nema odgovarajuću dozvolu/dopuštenje (član/članak 86.).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu

od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 87.

Vuča natovarenog teretnog vozila s priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktora s priključnim vozilom, dozvoljena/dopuštena je samo do prvog mjesta pogodnog za pretovar tereta a, izuzetno, i do prvog mjesta na kojem se može otkloniti kvar na vozilu.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dozvoli/dopusti vuču natovarenog teretnog vozila s priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktora s prikolicom suprotno odredbama člana/članka 87.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji vuče natovareno teretno motorno vozilo, odnosno traktor s priključnim vozilom suprotno odredbama člana/članka 87.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 88.

(1) Odstojanje/razmak između vučnog i vučenog motornog vozila, ako se vuče užetom, mora iznositi tri do pet metara, a ako se vuče pomoću kuke ili krute veze (rude), može iznositi i manje od tri metra.

(2) Kuka i kruta veza (ruda) iz stava/stavka (1) ovog člana/članka moraju biti certificirane prema procedurama definisanim/definiranim posebnim propisom iz stava/stavka (3) člana/članka 6. ovog Zakona, a vozač mora da ima dokaz o obavljenju certifikaciji.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji neispravno motorno vozilo vuče suprotno odredbama člana/članka 88.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 89.

(1) Vučenim vozilom zabranjeno je prevoziti lica/osobe osim lica/osoba koje upravlja vučenim vozilom.

(2) Vozila koja prevoze opasne materije/tvari ne smiju se vući, niti koristiti za vuču drugih vozila.

(3) Izuzetno od odredaba iz stava/stavka (2) ovog člana/članka, u slučaju neispravnosti vozila koje je natovareno opasnim materijama/tvarima, takvo vozilo može se prevući samo do najbližeg mjesta pogodnog za pretovar ili popravak, a takvo vozilo vuče se krutom vezom (rudom).

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji pri vući neispravnog motornog vozila postupi suprotno odredbama člana/članka 89.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

14. Upotreba/uporaba svjetala u saobraćaju/prometu

Član/Članak 90.

(1) Za vrijeme upravljanja motornim vozilom danju na vozilu moraju biti upaljena kratka ili dnevna svjetla.

(2) U vremenu od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, na vozilu u saobraćaju/prometu na putu/cesti, osim svjetla iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, moraju biti upaljena svjetla za osvijetljavanje puta/ceste, i to na:

1) motornom vozilu - osim na mopedu, lakom motociklu i na motociklu bez bočne prikolice - najmanje dva bijela ili žuta svjetla na prednjoj strani i najmanje dva crvena svjetla na zadnjoj strani;

2) mopedu, lakom motociklu i na motociklu bez bočne prikolice - najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svjetlo na zadnjoj/stražnjoj strani;

3) biciklu - jedno bijelo svjetlo na prednjoj strani i jedno crveno svjetlo na zadnjoj/stražnjoj strani;

4) zaprežnom vozilu - najmanje jedno bijelo svjetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svjetlo na zadnjoj/stražnjoj strani, ili samo jedna svjetiljka koja je izrađena tako da se s prednje strane vozila vidi bijelo svjetlo, a sa zadnje/stražnje strane vozila crveno svjetlo.

(3) Ako se na zaprežnom vozilu jedno svjetlo nalazi na prednjoj strani, a drugo na zadnjoj/stražnjoj strani, ta svjetla moraju biti postavljena na uzdužnoj osi vozila ili na njegovoj lijevoj strani, a ako se na zaprežnom vozilu nalazi samo jedna svjetiljka, ona mora biti postavljena na lijevoj strani vozila.

(4) U uslovima/uvjetima iz stava/stavka (2) ovog člana/članka zaprežno vozilo mora imati i dva katadioptera crvene boje, simetrično postavljena na zadnjoj/stražnjoj strani vozila, a bicikl - jedan katadiopter crvene boje na zadnjoj/stražnjoj strani i po jedan katadiopter žute ili narančaste boje na svakoj strani pedale.

(5) Kad vozilo na motorni pogon vuče jedno ili dva priključna vozila, na zadnjoj/stražnjoj strani posljednjeg priključnog vozila moraju biti upaljena najmanje dva crvena svjetla, a ako širina priključnog vozila iznosi više od 1,60 m, na prednjoj strani prvog priključnog vozila moraju biti upaljena dva bijela svjetla.

(6) Na traktoru za vrijeme vožnje po javnom putu/cesti mora biti upaljeno žuto rotaciono/rotacijsko svjetlo.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji postupi suprotno odredbama člana/članka 90. stav/stavak 2, 3, 4 i 5. Ako je prekršajem izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, počinio/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00

KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji upravlja motornim vozilom bez upaljenog kratkog ili dnevnog svjetla član/članak 90. stav/stavak 1. kao i vozač koji upravlja traktorom bez upaljenog žutog rotacionog svjetla (član/članak 90 stav/stavak 6.).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 91.

(1) Izuzetno od odredaba člana/članka 90. ovog zakona, ne mora imati upaljena svjetla:

- 1) vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano na osvijetljenom dijelu puta/ceste, tako da se jasno vidi s dovoljne udaljenosti;
- 2) vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano na za to posebno određenim mjestima na kolovozu/kolniku ili izvan njega ili na ulicama sa slabijim saobraćajem/prometom;
- 3) bicikl, laki motocikl i motocikl bez bočne prikolice koji nema akumulator - kad su zaustavljeni ili parkirani u naselju uz samu ivicu/rub kolovoza/kolnika.

(2) Motorno vozilo čija dužina/duljina nije veća od osam metara, a širina od dva metra, i kojem nije pridodano priključno vozilo, kad je zaustavljeno ili parkirano na ulici u naselju, umjesto svjetala iz člana/članka 90. stav/stavak (1) tačka/točka 1) može imati upaljeno samo jedno svjetlo koje se s prednje strane vidi kao bijelo svjetlo a sa zadnje/stražnje strane kao crveno svjetlo i koje je postavljeno na strani suprotnoj od ivice/ruba kolovoza/kolnika uz koju je vozilo zaustavljeno ili parkirano.

Član/Članak 92.

(1) Od prvog sumraka do potpunog svanuća, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, moraju nositi upaljena svjetla kad se kreću po kolovozu/kolniku izvan naselja:

- 1) grupa pješaka koja se kreće u organizovanoj/organiziranoj koloni ili povorci - najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo na čelu kolone, odnosno povorke, i najmanje jedno crveno svjetlo na njenom začelju;
 - 2) vođači teglećih, tovarnih i jahaćih životinja i goniči stoke - najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo naprijed i najmanje jedno crveno svjetlo pozadi.
- (2) Umjesto svjetala iz stava/stavka (1) ovog člana/članka mogu se upotrebljavati reflektujuće/reflektirajuće materije/tvari.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak, odnosno vođač ili gonič stoke koji postupi suprotno odredbi člana/članka 92 stav/stavak 1.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM .

Član/Članak 93.

(1) Za osvjetljavanje puta/ceste vozač motornog vozila, u pravilu, upotrebljava duga svjetla.

(2) Vozač motornog vozila dužan je upotrebljavati za osvjetljavanje puta/ceste kratka svjetla umjesto dugih svjetala:

1) prije mimoilaženja s drugim vozilom na razdaljini s koje ocijeni da svjetlom svog vozila zaslijepljuje vozača vozila koje mu dolazi u susret, a pri mimoilaženju s drugim vozilom - kad vozač tog vozila upali kratka svjetla ili kad naizmjeničnim paljenjem i gašenjem svjetala upozorava da mu duga svjetla smetaju, uvijek na razdaljini manjoj od 200 m;

2) za vrijeme kretanja za drugim vozilom na rastojanju od najmanje 100 m da dugim svjetlima svog vozila ne bi zaslijepljivao vozača vozila ispred sebe;

3) za vrijeme dok vozilom prolazi pored organizovane/organizirane kolone ili povorke pješaka;

4) kada se kreće putem/cestom koji se pruža neposredno pored plovnog puta/ceste ili pored željezničke ili tramvajske pruge - u susretu s plovidom, odnosno s vozilom koje se kreće po šinama/tračnicama a koje nailazi iz suprotnog smjera.

(3) Noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, vozač motornog vozila za vrijeme vožnje mora imati na vozilu upaljena najmanje kratka svjetla za osvjetljavanje puta/ceste.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji u pogledu upotrebe kratkih svjetala postupi suprotno odredbama člana/članka 93. stav/stavak 2.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 94.

(1) Svjetla za označavanje motornog vozila upotrebljavaju se u uslovima/uvjetima iz člana/članka 90. stav/stavak (1) ovog Zakona kada je vozilo zaustavljeno ili parkirano na putu/cesti.

(2) Svjetla za označavanje motornih vozila moraju biti upaljena za vrijeme dok su upaljena bilo koja svjetla za osvijetljavanje puta/ceste ili posebna svjetla za maglu.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji upotrebljava svjetla za označavanje vozila suprotno odredbama člana/članka 94.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 95.

(1) Po magli vozač motornog vozila na vozilu treba imati upaljena kratka svjetla za osvijetljavanje puta/ceste ili svjetla za maglu ili oba svjetla istovremeno.

(2) Svjetla za maglu koja se nalaze na prednjoj strani vozila moraju biti bijele ili žute boje, a na zadnjoj/stražnjoj strani - crvene boje.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji po magli ne upotrebljava propisana svjetla ili ako ta svjetla upotrebljava na način suprotan odredbama člana/članaka 95.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

15. Odstojanje/razmak između vozila

Član/Članak 96.

Vozač je dužan držati potrebno odstojanje/razmak kad se kreće iza drugog vozila, tako da ne ugrožava bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji ne drži potrebno odstojanje/razmak kad se kreće iza drugog vozila član/članak 96.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 97.

(1) Kad se na javnom putu/cesti izvan naselja koje ima samo jednu saobraćajnu/prometnu traku/trak namijenjenu za saobraćaj/promet vozila u jednom smjeru kreću jedno za drugim motorna vozila čija je najveća dozvoljena/dopuštena masa veća od 3.500 kg ili čija je dužina/duljina veća od sedam metara, vozači su dužni između svakog od tih vozila držati rastojanje/razmak od najmanje 100 m.

(2) Odredba stava/stavka (1) ovog člana/članaka ne odnosi se na dio puta/ceste na kojem je preticanje/pretjecanje zabranjeno.

(3) Ako se na putu/cesti kreću dva ili više vozila koja prevoze opasne materije/tvari, rastojanje/razmak između tih vozila ne smije biti manje od 200 metara.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač motornog vozila koje prevozi opasne materije, ako ne drži svoje vozilo na propisanom odstojanju od istog takvog vozila ispred sebe u skladu sa članom/člankom 97. stav/stavak 3.

Vozaču može biti izrečena i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca, a određuje mu se i jedan kazneni bod.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila izreče mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač motornog vozila čija je najveća dozvoljena/dopuštena masa veća od 3.500 kg ili mu je dužina/duljina veća od sedam metara ako ne drži svoje vozilo na propisanom rastojanju/razmaku od istog takvog vozila ispred sebe član/članak 97. stav/stavak 1.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

16. Saobraćaj/promet tramvaja i drugih vozila na šinama/tračnicama

Član/Članak 98.

Odredbe čl. od 25. do 97. ovog Zakona primjenjuju se i na saobraćaj/promet tramvaja i drugih vozila koja se na putu/cesti kreću po šinama/tračnicama, osim ako to ne isključuju konstrukcijske karakteristike tih vozila ili način njihovog kretanja.

17. Saobraćaj/promet bicikala, mopeda, lakih motocikala i motocikala

Član/Članak 99.

(1) Biciklom na javnom putu/cesti smije upravljati lice/osoba koje je navršilo 12 godina, a mopedom na javnom putu/cesti smije upravljati lice/osoba koje je navršilo 14 godina i posjeduje odgovarajući dokument o poznavanju propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa.

(2) Vozač bicikla i vozač mopeda ako je pokretan snagom vozača dužni su se kretati što bliže desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika, a ako postoji biciklistička staza, po biciklističkoj stazi, odnosno traci/traku.

(3) Ako se dva ili više vozača bicikala ili mopeda kreću u grupi, dužni su se kretati jedan za drugim.

(4) Ako na putu/cesti postoji posebno uređena biciklistička staza, vozač mopeda ako je pokretan snagom vozača i vozač bicikla moraju se kretati desnom biciklističkom stazom u odnosu na smjer kretanja saobraćaja/prometa.

(5) Na biciklističkim stazama uređenim i obilježenim za saobraćaj/promet bicikla i mopeda u oba smjera vozila se moraju kretati desnom stranom u smjeru kretanja vozila.

(6) Vozač bicikla i vozač mopeda smiju se kretati samo po onim saobraćajnim/prometnim površinama po kojima je kretanje takvim vozilima dozvoljeno/dopušteno.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač bicikla, bicikla s motorom, mopeda ili motocikla koji se ne kreće na način propisan članom/člankom 99.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 100.

Vozač bicikla, mopeda, lakog motocikla i motocikla mora upravljati vozilom na način kojim se ne umanjuje stabilnost vozila i ne ometaju drugi učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu, a naročito ne smije:

- 1) ispuštati upravljač iz ruku, osim kad najavljuje promjenu smjera kretanja,
- 2) sklanjati noge sa pedala,
- 3) pridržavati se za drugo vozilo,

- 4) voditi, vući ili potiskivati druga vozila, odnosno životinje, osim vući priključno vozilo za bicikl,
- 5) dopustiti da vozilo kojim upravlja bude vučeno ili potiskivano,
- 6) prevoziti predmete koji mogu ga ometati tokom/tijekom upravljanja,
- 7) imati na oba uha slušalice za audio uređaje,
- 8) koristiti mobilni telefon.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač bicikla, mopeda, lakog motocikla ili motocikla koji postupi suprotno odredbama propisanih članom/člankom 100.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 101.

Vozač bicikla, mopeda, lakog motocikla i motocikla može prevoziti druga lica/osobe samo ako na vozilu postoje posebna sjedišta/sjedala i oslonci za noge, a vozač motocikla može to činiti i u bočnoj prikolici.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač bicikla, mopeda, lakog motocikla ili motocikla koji prevozi drugo lice/osobu suprotno odredbama člana/članka 101.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 102.

(1) Vozač mopeda, lakog motocikla, motocikla, tricikla, lakog četvorocikla ili četvorocikla, kao i osobe koje se prevoze tim vozilima moraju nositi na glavi zakopčanu zaštitnu kacigu za vrijeme vožnje.

(2) Vozač bicikla u periodu/razdoblju od prvog sumraka do potpunog svanuća, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, mora koristiti svjetloodbojni prsluk ili odgovarajuću retroreflektirajuću opremu koja osigurava primjerenu uočljivost vozača bicikla ili bicikla.

(3) Vozač bicikla, mopeda, lakog motocikla, motocikla, tricikla, lakog četverocikla ili četverocikla, ne smije prevoziti lice/osobu koja je pod utjecajem/utjecajem alkohola, odnosno psihoaktivnih supstanci/tvari ili iz drugih razloga nije sposobno upravljati svojim postupcima.

(4) Vozač bicikla stariji od 18 godina može prevoziti biciklom na javnom putu/cesti dijete mlađe od osam godina, ako je na biciklu ugrađeno posebno sjedalo, prilagođeno uzrastu djeteta i čvrsto spojeno s biciklom, te ako dijete na glavi nosi zakopčanu zaštitnu kacigu.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač mopeda, lakog motocikla, motocikla, tricikla, lakog četverocikla ili četvorocikla, kao i osobe koje se prevoze/prijevoze tim vozilima, koja za vrijeme vožnje ne nose na glavi zakopčanu zaštitnu kacigu (član/članak 102. stav/stavak 1.);

vozač bicikla koji u razdoblju od prvog sumraka do potpunog svanuća, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti ne koristi svjetloodbojni prsluk ili odgovarajuću retroreflektirajuću opremu koja osigurava primjerenu uočljivost vozača bicikla ili bicikla (član/članak 102. stav/stavak 2);

vozač bicikla, mopeda, lakog motocikla, motocikla, tricikla, lakog četverocikla ili četverocikla koji prevozi/prijevozi lice/osobu koja je pod utjecajem/utjecajem alkohola, odnosno psihoaktivnih supstanci/tvari ili iz drugih razloga nije sposobna da upravlja svojim postupcima (član/članak 102. stav/stavak (3);

vozač bicikla stariji od 18 godina koji na javnom putu/cesti biciklom prevozi/prijevozi dijete do osam godina starosti, ako na biciklu nije ugrađeno posebno sjedalo, prilagođeno uzrastu djeteta i čvrsto spojeno s biciklom, te ako dijete na glavi ne nosi zakopčanu zaštitnu kacigu (član/članak 102. stav/stavak (4).

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

18. Saobraćaj/promet zaprežnih vozila i kretanje stoke

Član/Članak 103.

- (1) Zaprežnim vozilom na javnom putu/cesti može upravljati lice/osoba sa navršениh 16 godina života.
- (2) Vozač zaprežnog vozila treba upravljati vozilom sve vrijeme dok se vozilo kreće po putu/cesti i dužan je vozilo držati što bliže desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika.
- (3) Zaprežno vozilo ne smije se ostavljati bez nadzora na putu/cesti ili uz put/cestu.
- (4) Lica/osobe koja se voze zaprežnim vozilom dok je vozilo u pokretu ne smiju stajati na vozilu, sjediti na stranicama vozila, sjediti na platou vozila sa strane, niti se nalaziti na rudi vozila dok je vozilo u pokretu.
- (5) Vozač zaprežnog vozila mora voditi zapregu na nepreglednom i nebezbednom /nesigurnom prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge, kao i pri uključivanju u saobraćaj/promet sa kolskog ulaza.
- (6) Za zaprežno vozilo se, u saobraćaju/promet na putu/cesti, sa zadnje/stražnje desne strane može privezati jedno grlo stoke.
- (7) Vozač zaprežnog vozila mora, dok vozi ili vodi zapregu, u periodu od prvog sumraka do potpunog svanuća, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, nositi i svjetloodbojni prsluk.
- (8) Zaprežna vozila koja se kreću jedno iza drugog moraju držati odstojanje najmanje 50m.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač zaprežnog vozila koji ne upravlja zaprežnim vozilom koje se kreće putem/cestom ili koji zaprežno vozilo ostavi bez nadzora na putu/cesti ili lice/osoba koje ne ispunjava uslove za upravljanje zaprežnim vozilom, ili lice/osoba koje se na nepropisan način prevozi vozilom (član/članak 103.)

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM.

Član/Članak 104.

- (1) Gonič stoke, ukoliko stoku goni javnim putem/cestom, može biti lice/osoba sa navršениh 16 godina života.
- (2) Stoku koja se kreće javnim putem/cestom gonič stoke mora se držati što je moguće bliže desnoj ivici/rubu puta/ceste.
- (3) Stoka se ne smije ostavljati na putu/cesti ili uz put/cestu bez nadzora goniča stoke.

(4) Stoka se na javnom putu/cesti smije goniti u grupama i na takvom odstojanju između grupa da takvo kretanje bitno ne utiče/utječe na prohodnost puta/ceste i bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa koji se odvija tim putem/cestom.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: gonič stoke koji postupa suprotno odredbama člana/članka 104. stav/stavak 1.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM .

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: gonič stoke koji stoku ne drži u skladu sa odredbama člana/članka 104. stav/stavak 2. i 4.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM.

19. Kretanje pješaka

Član/Članak 105.

(1) Pješak se, u pravilu, ne smije, kretati i zadržavati na kolovozu/kolniku.

(2) Ako se pješak kreće kolovozom/kolnikom, on se mora kretati što bliže ivici/rubu kolovoza/kolnika, i to veoma pažljivo i na način kojim ne ometa ili ne sprječava saobraćaj/promet vozila.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji se nepotrebno zadržava na kolovozu/kolniku ili se kreće kolovozom/kolnikom na način kojim se ometa ili sprječava saobraćaj/promet vozila član/članak 105.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM.

Član/Članak 106.

(1) Na putu/cesti koji ima trotoar/nogostup ili drugu površinu određenu za kretanje pješaka, odnosno površinu pored kolovoza/kolnika pogodnu za kretanje pješaka, pješak je dužan kretati se po tim površinama.

(2) Na putu/cesti na kojem ne postoji trotoar/nogostup ili druga površina određena za kretanje pješaka, odnosno pogodna za kretanje pješaka, a koju pješaci ne mogu koristiti iz bilo kog razloga, pješaci se mogu kretati kolovozom/kolnikom.

(3) Na kolovozu/kolniku puta/ceste zabranjeno je igranje, vožnja dječjim biciklom, romobilom, koturaljkama i slično, kao i sanjkanje, skijanje i drugo, osim ako je to posebno dozvoljeno/dopušteno.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji se kolovozom/kolnikom kreće suprotno odredbama člana/članka 106.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM.

Član/Članak 107.

(1) Kad se pješak kreće kolovozom/kolnikom na javnom putu/cesti van naselja, dužan je kretati se uz lijevu ivicu/rub kolovoza/kolnika u smjeru kretanja, a noću i danju u uslovima/uvjetima smanjene vidljivosti mora biti osvijetljen ili označen svjetloodbojnim prslukom, kao i kretanje u grupi izvoditi krećući se jedan iza drugog.

(2) Izuzetno od odredbe stava/stavka (1) ovog člana/članka, pješak se može kretati uz desnu ivicu/rub kolovoza/kolnika samo kad je takvo kretanje za njega bezbjednije/sigurnije (nepregledna krivina/zavoj, provalija, usjek, zasjek, odron i sl.).

(3) Pješak koji gura ručna kolica, bicikl, moped ili motocikl, lica/osobe koja se kreću pomoću pokretnih stolica/stolaca za nemoćna lica/osobe, kao i organizovana/organizirana kolona pješaka, moraju se kretati uz desnu ivicu/rub kolovoza/kolnika u smjeru kretanja.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji se kolovozom/kolnikom kreće suprotno odredbama člana/članka 107.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM.

Član/Članak 108.

(1) Pješak je dužan prelaziti preko kolovoza/kolnika i biciklističke staze pažljivo i najkraćim putem, nakon što se prije stupanja na kolovoz/kolnik uvjeri da to može da učini na bezbjedan/siguran način.

(2) Za vrijeme kretanja kolovozom/kolnikom pješak ne smije koristiti mobilni telefon niti imati slušalice na oba uha.

(3) Na putu/cesti koja ima obilježene pješačke prelaze/prijelaze ili posebno izgrađene prelaze/prijelaze, odnosno prolaze za pješake, pri prelaženju puta/ceste pješak je dužan kretati se tim prelazima/prijelazima, odnosno prolazima, ako oni nisu od njega udaljeni više od 100 m.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji preko kolovoza/kolnika i biciklističke staze ili trake/traka prelazi na način suprotan odredbama člana/članka 108; pješak koji za vrijeme kretanja kolovozom/kolnikom koristi mobilni telefon ili ima slušalice na ušima (član/članak 108. stav/stavak (2)). Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM.

Član/Članak 109.

(1) Na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu na kojem je saobraćaj/promet pješaka regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima za pješake pješak je dužan postupati prema tim znakovima.

(2) Na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu na kojem saobraćaj/promet pješaka nije regulisan/reguliran posebnim svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima za pješake, ali je saobraćaj/promet vozila regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima za vozila ili znakovima koje daju ovlaštena lica/osobe, pješaci mogu prelaziti preko kolovoza/kolnika samo dok im je danim znakom dozvoljen/dopušten prelaz/prijelaz preko kolovoza/kolnika.

(3) Na obilježenom pješačkom prelazu na kojem saobraćaj/promet nije regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ni znakovima koje daje ovlašteno lice/osoba, prije stupanja na pješački prelaz/prijelaz, pješak je dužan obratiti pažnju/pozornost na udaljenost i brzinu vozila koja mu se približavaju.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu na kojem je saobraćaj/promet pješaka regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znacima za pješake ne postupi prema tim znakovima član/članak 109. stav/stavak 1. Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu postupi suprotno odredbama člana/članka 109 stav/stavak 2 i 3. Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM.

Član/Članak 110.

Pješak koji namjerava preći kolovoz/kolnik na mjestu na kojem ne postoji obilježen pješački prelaz/prijelaz ne smije stupiti na kolovoz/kolnik ako time ometa saobraćaj/promet vozila.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji prilikom prelaženja preko kolovoza/kolnika na mjestu na kojem nije obilježen pješački prelaz/prijelaz ometa saobraćaj/promet vozila član/članak 110. Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM.

20. Obaveze/obveze vozača prema pješacima

Član/Članak 111.

(1) Ako je saobraćaj/promet na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ili znakovima ovlaštenog lica/osobe, vozač je dužan zaustaviti vozilo ispred pješačkog prelaza/prijelaza kad mu je danim znakom zabranjen prolaz, a ako

mu je na takvom prelazu/prijelazu danim znakom dozvoljen/dopušten prolaz, vozač ne smije ometati prolaz pješaka koji su već stupili na pješački prijelaz/prijelaz.

(2) Ako se obilježeni pješački prelaz/prijelaz iz stava/stavka (1) ovog člana/članka nalazi na ulazu na bočni put/cestu, vozač koji skreće na taj put/cestu dužan je skretati smanjenom brzinom i propustiti pješake koji su već stupili ili stupaju na pješački prelaz/prijelaz i, prema potrebi, zaustaviti vozilo kojim upravlja da bi propustio pješake.

(3) Ako na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu saobraćaj/promet nije regulisan/reguliran uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova ni znakovima ovlaštenog lica/osobe, vozač je dužan zaustaviti vozilo pred takvim pješačkim prelazom/prijelazom da bi propustio pješake koji prelaze ili stupaju na pješački prijelaz/prijelaz, ili nedvosmisleno pokazuju namjeru da pređu preko pješačkog prelaza/prijelaza.

(4) U slučaju iz stava/stavka (3) ovog člana/članka na kolovozu/kolniku sa dvije ili više saobraćajnih/prometnih traka za saobraćaj/promet u istom smjeru, zabranjeno je prolaznje pored vozila koje je zaustavljeno ili usporava ispred pješačkog prelaza/prijelaza da bi propustilo pješake.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji ne zaustavi vozilo ispred obilježenog pješačkog prelaza/prijelaza kada mu je datim/danim znakom zabranjen prolaz član/članak 111. stav/stavak 1.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji u odnosu na pješake koji je stupio ili stupa na obilježeni pješački prelaz/prijelaz postupa suprotno odredbama člana/članka 111. stav/stavak 2 i 3.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana

saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji ometa prolaz pješaka koji su stupili na obilježeni pješački prelaz/prijelaz na kojem je saobraćaj/promet regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ili znakovima koje daje ovlaštena osoba, a kojima je na takvom prelazu/prijelazu dozvoljen/dopušten prolaz član/članak 111.stav/stavak 1.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 112.

(1) Vozač koji skreće na bočni put/cestu na čijem ulazu ne postoji obilježen pješački prelaz/prijelaz dužan je skretati smanjenom brzinom i ne smije ugroziti pješake koji su već stupili na kolovoz/kolnik.

(2) Vozač koji se kreće mokrim kolovozom/kolnikom **u naselju** dužan je prilagoditi brzinu kretanja vozila tako da izbjegne prskanje pješaka koji se kreću ivicom/rubom kolovoza/kolnika ili trotoara/nogostupa.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji postupi suprotno članu/članku 112.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

21. Saobraćaj/promet na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge

Član/Članak 113.

Vozač koji se vozilom približava prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou dužan je prilagoditi kretanje vozila tako da ga može zaustaviti pred uređajem za zatvaranje saobraćaja/prometa na prelazu/prijelazu, ili pred uređajem za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje vozila koja se kreću po šinama/tračnicama, odnosno da može zaustaviti vozilo prije nego što stupi na željezničku prugu.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji se vozilom približava prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na način suprotan odredbama člana/članka 113.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda. Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 114.

Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu dužni su se zaustaviti pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou ako je uređaj za zatvaranje saobraćaja/prometa spušten, ili ako se taj uređaj već počeo spuštati, ili ako se daju svjetlosni znakovi ili zvučni signali koji upozoravaju da će se taj uređaj početi spuštati, odnosno da se prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge približava vozilo koje se kreće šinama/tračnicama.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač ili gonič stoke koji se ne zaustavi pred prelazom/prijelazom ceste preko željezničke pruge u istom nivou ako je uređaj za zatvaranje spušten, ili ako se daju svjetlosni ili zvučni znaci upozorenja da će se taj uređaj početi spuštati, odnosno da se

prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge približava vozilo koje se kreće šinama/tračnicama član/članak 114.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji se ne zaustavi pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou ako je uređaj za zatvaranje saobraćaja/prometa spušten, ili ako se daju svjetlosni i zvučni znakovi koji upozoravaju da će se taj uređaj početi spuštati, odnosno da se prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge približava vozilo koje se kreće po šinama/tračnicama član/članak 114.

Član/Članak 115.

(1) Pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kojem su postavljeni svjetlosni saobraćajni/prometni znakovi učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu dužni su se zaustaviti kad se pojavi crveno treptajuće/treptavo svjetlo ili crveno neprekidno svjetlo.

(2) Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu koji prelaze preko željezničke pruge u istom nivou dužni su to činiti s pojačanom oprežnošću i kad svjetla na prelazu/prijelazu nisu upaljena.

(3) Na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kojem nema uređaja za zatvaranje saobraćaja/prometa, ni uređaja za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje voza/vlaka, učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu mogu preći preko željezničke pruge tek nakon što se prethodno uvjere da prugom ne nailazi voz/vlak ili neko drugo vozilo koje se kreće po šinama/tračnicama.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač ili gonič stoke koji se ne zaustavi pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kojem su postavljeni svjetlosni saobraćajni/prometni znakovi kada se pojavi

crveno treptuće/treptavo ili crveno neprekidno svjetlo član/članak 115. stav/stavak 1.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: Učesnik/sudionik u saobraćaju/prometu koji je prilikom prelaska preko željezničke pruge u istom nivou postupio suprotno odredbama člana/članka 115. stav/stavak 2 i 3.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak koji se ne zaustavi pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kojem su postavljeni svjetlosni saobraćajni/prometni znakovi kad se pojavi crveno trepteće/treptavo svjetlo ili crveno neprekidno svjetlo (član/članak 115 stav/stavak 1.)

22. Saobraćaj/promet na autoputu/autocesti, putu/cesti rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila i brzom putu/cesti

Član/Članak 116.

(1) Autoputem/autocestom se ne smiju kretati pješaci, stoka, ni vozila koja se prema odredbama ovog Zakona ne smatraju motornim vozilima.

(2) Autoputem/autocestom se ne smiju kretati ni motorna vozila koja se prema svojim konstrukcijskim osobinama ne mogu kretati brzinom većom od 40 km na čas/sat.

(3) Odredba stava/stavka (2) ovog člana/članka ne odnosi se na vojna vozila i na vozila organa/tijela unutrašnjih/unutarnjih poslova, te vozila za održavanje puta/ceste kada daju posebne svjetlosne znakove.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: pješak, gonič stoke i vozač vozila koje se ne smatra motornim vozilom ili vozač motornog vozila koje ne može razviti brzinu od najmanje 40 km na čas/sat ako se kreće autoputem/autocestom ili cestom rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila ili brzom cestom. Član/Članak 116 stav/stavak 1 i 2.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 117.

(1) Na autoputu/autocesti vozač ne smije zaustavljati motorno vozilo, osim na površinama izvan kolovoza/kolnika koje su za to posebno uređene i obilježene.

(2) Vozač koji je zbog neispravnosti vozila ili iz drugih razloga prinuđen zaustaviti vozilo na kolovozu/kolniku autoputa/autoceste dužan je da ga zaustavi na posebnoj traci/traku za prinudno/nužno zaustavljanje vozila, ako ona na tom mjestu postoji, i da poduzme potrebne mjere da vozilo što prije bude uklonjeno s kolovoza/kolnika.

(3) Na autoputu/autocesti vozač ne smije obavljati polukružno okretanje, niti se kretati vozilom unazad/unatrag.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji zaustavi vozilo na autoputu/autocesti ili na autoputu/autocesti obavlja polukružno okretanje vozilom iz jednog smjera saobraćaja/prometa u suprotni smjer ili kretanja unazad/unatrag član/članak 117. stav/stavak 1 i 3.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji na putu/cesti rezervisanoj/rezerviranoj za saobraćaj/promet motornih vozila postupi suprotno odredbama člana/članka 117. stav/stavak 1 i 3;

vozač koji ne zaustavi svoje vozilo na posebnoj traci/traku za prinudno/nužno zaustavljanje vozila i ne poduzme potrebne mjere da ga što prije ukloni s kolovoza/kolnika autoputa/autoceste ili puta/ceste rezervisane/rezervirane za saobraćaj/promet motornih vozila ili brze ceste član/članak 117. stav/stavak 2;

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 118.

Na autoput/autocestu ne smije se uključiti motorno vozilo koje vuče drugo motorno vozilo koje se zbog neispravnosti ne može kretati.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač motornog vozila koje vuče drugo motorno vozilo ako postupi suprotno odredbama člana/članka 118. stav/stavak 1.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji na putu/cesti rezervisanoj/rezerviranoj za saobraćaj/promet motornih vozila postupi suprotno odredbama člana/članka 118. stav/stavak 1.

Ako je prekršajem izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 119.

(1) Autoputem/autocestom se motorna vozila moraju kretati krajnjom desnom saobraćajnom/prometnom trakom koja nije zauzeta vozilima u koloni.

(2) Odredba člana/članka 39. stav/stavak (3) ovog Zakona ne primjenjuje se na vozila koja se kreću dijelom autoputa/autoceste koji prolazi kroz naselje.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji se na autoputu/autocesti ne kreće krajnjim desnim saobraćajnim/prometnim trakom koji nije zauzet vozilima u koloni- član/članak 119.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 120.

Na autoputu/autocesti s tri ili više saobraćajnih/prometnih traka/trakova, namijenjenih za saobraćaj/promet vozila u jednom smjeru, vozači teretnih motornih vozila čija je najveća dozvoljena/dopuštena masa veća od 7.500 kg i vozači skupa vozila čija je dužina veća od sedam metara smiju koristiti samo dvije saobraćajne/prometne trake/traka koje se nalaze uz desnu ivicu/rub kolovoza/kolnika.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji postupi suprotno odredbi člana/članka 120. Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda. Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji na putu/cesti rezervisanoj/rezerviranoj za saobraćaj/promet motornih vozila postupi suprotno odredbama člana/članka 120. Ako je prekršajem izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneneni bod. Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 121.

(1) Vozač koji se motornim vozilom uključuje u saobraćaj/promet na autoputu/autocesti dužan je da:

- 1) koristi posebnu traku/trak za ubrzavanje, kad takva traka/trak postoji u produženju priključnog puta/ceste, i da se u saobraćaj/promet na autoputu/autocesti uključi dajući odgovarajući znak, na način kojim ne ugrožava saobraćaj/promet vozila koja se kreću autoputem/autocestom;
- 2) propusti vozila koja se kreću autoputem/autocestom, ako na mjestu na kojem se uključuje u saobraćaj/promet na autoputu/autocesti ne postoji posebna traka/trak za ubrzavanje.

(2) Vozač koji se vozilom isključuje iz saobraćaja/prometa na autoputu/autocesti dužan je blagovremeno zauzeti položaj vozilom na krajnjoj desnoj saobraćajnoj/prometnoj traci/traku i što prije preći na posebnu traku/trak za usporavanje, ako takva traka/trak postoji na ulazu u priključni put/cestu.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji prilikom uključivanja na autoput/autocestu, odnosno isključivanja s autoputa/autoceste postupi suprotno odredbama člana/članaka 121.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 122.

Odredbe čl. od 116. do 121. ovog Zakona primjenjuju se i na saobraćaj/promet na putu/cesti koji je rezervisan/rezervisan za saobraćaj/promet motornih vozila i brzom putu/cesti.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koje vuče drugo motorno vozilo ako postupi suprotno odredbama člana/članaka 122.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji na putu/cesti rezervisanoj/rezerviranoj za saobraćaj/promet motornih vozila postupi suprotno odredbama člana/članaka 122.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

23. Saobraćaj/promet u tunelu

Član/Članak 123.

Vozač koji se vozilom kreće kroz tunel ne smije zaustavljati niti parkirati vozilo, polukružno okretati vozilo ili se kretati unazad/unatrag u tunelu.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: Vozač koji vozilom na putu/cesti kroz tunel izvodi radnje čije je izvođenje u tunelu zabranjeno član/članak 123.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 124.

Na motornim vozilima za vrijeme kretanja kroz tunel moraju biti upaljena kratka svjetla za osvijetljavanje puta/ceste.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koji za vrijeme kretanja kroz tunel ne drži upaljena kratka svjetla za osvijetljavanje puta/ceste član/članak 124.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

24. Vozila pod pratnjom

Član/Članak 125.

(1) Vozilima pod pratnjom, u skladu s ovim Zakonom, podrazumijevaju se vozila kojima je dodijeljena pratnja policije ili vojne policije, s motornim vozilima opremljenim uređajima za davanje posebnih zvučnih signala i svjetlosnih znakova crvene i plave boje, i to za vrijeme dok se ti znakovi daju.

(2) Vozač koji na putu/cesti susretne vozilo ili kolonu vozila pod pratnjom i vozač kojeg sustigne vozilo ili kolona vozila pod pratnjom dužni su ustupiti prvenstvo prolaza, omogućiti nesmetan prolaz, a po potrebi zaustaviti vozilo, umjesto dugih svjetala noću upotrijebiti kratka svjetla za osvjetljavanje puta/ceste, strogo se pridržavati naredbi/naredaba koje im daju lica/osobe iz pratnje i kretanje nastaviti tek kad prođu sva vozila pod pratnjom.

(3) Vozila pod pratnjom imaju pravo prvenstva prolaza u odnosu na sva druga vozila (član/članak 49), osim u odnosu na vozila koja se kreću raskrsnicom/raskrižjem na kojoj je saobraćaj/promet regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ili znakovima ovlaštenog lica/osobe, i na njih se ne primjenjuju odredbe: o ograničenju brzine (čl. 44. i 46), o zabrani preticanja/pretjecanja i obilaženja kolone vozila (član/članak 61. stav/stavak (1) tačka 1) i o zabrani presijecanja kolone pješaka (član/članak 80), pod uslovom/uvjetom da ne ugrožavaju bezbjednost/sigurnost drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu.

(4) Da bi omogućili nesmetan prolaz vozilima iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, pješaci su se dužni skloniti s kolovoza/kolnika dok ta vozila prođu.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač ili pješak koji u odnosu na vozilo pod pratnjom postupi suprotno odredbama člana/članka 125.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

25. Vozila s pravom prvenstva prolaza

Član/Članak 126.

(1) Kada vozila službe hitne pomoći i vatrogasna vozila posebnim uređajima daju svjetlosne znakove i zvučne signale/znake, imaju pravo prednosti prolaska vozila u odnosu na sva druga vozila (član/članak 49.) koja se kreću raskrsnicom/raskrižjem na kojoj je saobraćaj/promet regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ili znakovima ovlaštenog lica/osobe, i na njih se ne primjenjuju odredbe o ograničenju brzine (čl. 44. i 46), zabrani preticanja/pretjecanja i obilaženja kolone vozila (član/članak 61. stav/stavak (1) tačka/točka 1) i zabrani presijecanja kolone pješaka (član/članak 80.), pod uslovom/uvjetom da ne ugrožavaju bezbjednost/sigurnost drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu.

(2) Kada vozila policije i sudske policije, zatvorske policije - straže, vojna vozila i vozila Granične policije Bosne i Hercegovine posebnim uređajima daju svjetlosne i zvučne signale/znake, imaju pravo prednosti prolaska vozila u odnosu na sva druga vozila (član/članak 49.), osim u odnosu na vozila iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, vozila pod pratnjom (član/članak 125.) i vozila koja se kreću raskrsnicom/raskrižjem na kojoj je saobraćaj/promet regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ili znakovima ovlaštenog lica/osobe, i na njih se ne primjenjuju odredbe o ograničenju brzine (čl. 44. i 46), zabrani preticanja/pretjecanja i obilaženja kolone vozila (član/članak 61. stav/stavak (1) tačka/točka 1) i zabrani presijecanja kolone pješaka (član/članak 80.), pod uslovom/uvjetom da ne ugrožavaju bezbjednost/sigurnost drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu.

(3) Da bi omogućili prolaz vozilima iz stava/stavka (1) i (2) ovog člana/članka, pješaci su se dužni skloniti s kolovoza/kolnika, a ostala vozila propustiti i, prema potrebi, zaustaviti se dok ta vozila prođu.

(4) Kad vozilo policije ili vojno vozilo upotrebom plavih svjetala obezbjeđuje/osigurava prolaz jednom vozilu ili koloni vozila koja se kreću iza njega, vozači su dužni obratiti pažnju/pozornost i na vozila kojima se obezbjeđuje/osigurava prolaz, propuste ih i, prema potrebi, zaustaviti svoja vozila dok ta vozila prođu.

(5) U vezi s međusobnim pravom prvenstva prolaza za vozila iz stava/stavka (1) i (2) ovog člana/članka važe odredbe o prvenstvu prolaza.

(6) Uređaji za davanje posebnih svjetlosnih i zvučnih znakova ne smiju se ugrađivati osim na vozila iz stava/stavka (1) i (2) ovog člana/članka.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dopusti da se na njegovo vozilo ugrade uređaji za davanje posebnih znakova ili da se takvo vozilo upotrebljava u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu suprotno odredbama člana/članaka 126. stav/stavak 6.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu upotrebljava vozilo suprotno odredbi člana/članaka 126. stav/stavak 6.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač ili pješak koji u odnosu na vozila s pravom prednosti prolaza postupi suprotno odredbama člana/članaka 126. stav/stavak od 1 do 5.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda. Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

26. Teret na vozilu

Član/Članak 127.

(1) Vozilo u saobraćaju/prometu na putu/cesti ne smije biti opterećeno preko svoje nosivosti koja je upisana u potvrdu o registraciji, ili preko dozvoljenog/dopuštenog osovinskog opterećenja, ili preko najveće dozvoljene mase, ili preko mogućnosti koje dozvoljavaju/dopuštaju osobine puta/ceste i utvrđene propisima ili saobraćajnim/prometnim znakom.

(2) Teret na vozilu treba biti raspoređen i, prema potrebi, pričvršćen i pokriven tako da:

- 1) ne ugrožava bezbjednost/sigurnost učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu i ne nanosi štetu putu/cesti i objektima na putu/cesti;
- 2) ne umanjuje u većoj mjeri stabilnost vozila i ne otežava upravljanje vozilom;
- 3) ne umanjuje vozaču preglednost puta/ceste;
- 4) ne stvara suvišnu buku i ne rasipa se po putu/cesti;
- 5) ne zaklanja svjetlosne i svjetlosno-signalne uređaje na vozilu, registarske/registracijske tablice/pločice i druge propisane oznake na vozilu.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dopusti da se njegovo vozilo u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu optereti preko dozvoljene/dopuštene nosivosti, ili preko dozvoljenog/dopuštenog osovinskog opterećenja, ili preko najveće dozvoljene/dopuštene mase, ili preko mogućnosti koje dozvoljavaju/dopuštaju svojstva puta/ceste i tehničko-konstruktivske mogućnosti vozila, ili ako se njegovim vozilom prevozi teret koji nije raspoređen ili pričvršćen na način određen članom/članom 127.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji vozilom prevozi teret kojim se ugrožava bezbjednost/sigurnost učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili

nanosi šteta putu/cesti ili objektima na putu/cesti član/članak 127 stav/stavak 2 tačka/točka 1.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji upravlja vozilom koje je opterećeno suprotno odredbi člana/članka 127. stav/stavak 1;

vozač koji optereti vozilo kojim upravlja suprotno odredbama člana/članka 127 stav/stavak 2. tačka/točka od 2. do 5.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 128.

(1) Teret na vozilu ne smije preći najudaljeniju tačku/točku na prednjoj strani vozila više od jednog metra.

(2) Teret koji se prevozi na vozilu i priključnom vozilu može preći najudaljeniju tačku/točku na zadnjoj/stražnjoj strani vozila najviše za jednu šestinu svoje dužine/duljine koja je kao kontinuiran teret oslonjena na tovarni prostor.

(3) Ako se vozilom prevozi teret u kombinaciji koja se sastoji od vučnog vozila i jednoosovinske prikolice, pod dužinom/duljinom vozila podrazumijeva se ukupna dužina/duljina vučnog vozila i jednoosovinske prikolice.

(4) Ako teret na vozilu prelazi više od jednog metra najudaljeniju tačku/točku na zadnjoj/stražnjoj strani vozila, najisturenija tačka/točka tereta mora biti označena crvenom tkaninom.

(5) Najisturenija točka/točka tereta koji se prevozi teretnim motornim ili priključnim vozilom u slučaju iz stava/stavka (4) ovog člana/članka mora biti označena tablom/pločom. Ta tabla/ploča je kvadratnog/četverokutnog oblika, dimenzija 50 x 50 cm, obojena naizmjeničnim kosim trakama reflektirajuće

narančaste i bijele boje i postavljena uspravno/okomito na uzdužnu osu vozila.

(6) Kada se prevozi teret u rasutom stanju, koji po svojim karakteristikama i granulaciji nije zaštićen na odgovarajući način od rasipanja, u otvorenom tovarnom prostoru na javnom putu/cesti, mora biti prekriven na odgovarajući način, tako da se spriječi rasipanje tereta.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dopusti, u pogledu smještaja tereta na vozilu ili u pogledu označavanja tereta, postupanje suprotno odredbama člana/članka 128; ako ne obezbijedi/osigura da teret na vozilu noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, bude označen na način utvrđen članom/člankom 129.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnosti.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u pogledu smještaja tereta na vozilu ili za označavanje tereta postupi suprotno odredbama člana/članka 128.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 129.

Noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, najisturenija tačka/točka na teretu koji se prevozi vozilom mora biti označena:

- 1) u slučaju iz člana/članka 128. stav/stavak (4) ovog zakona - svjetlom i reflektirajućom materijom/tvari crvene boje;
- 2) kad teret na motornom vozilu ili na priključnom vozilu bočno prelazi više od 20 cm vanjsku ivicu/rub prednjeg ili zadnjeg/stražnjeg svjetla za označavanje vozila - svjetlom i katadiopterom koji s prednje strane daju bijelo svjetlo, a sa zadnje/stražnje strane - crveno svjetlo.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dopusti prevoz/prijevoz njegovim vozilom tereta suprotno odredbama člana/članka 129;

ako ne obezbjedi/osigura da teret na vozilu noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, bude označen na način utvrđen članom/člankom 129.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnosti.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji teret na vozilu noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, ne označi na način iz člana/članka 129.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

27. Prevoz/prijevoz lica/osoba vozilima

Član 129a.

(1) U motornom vozilu, odnosno na vozilu i priključnom vozilu u saobraćaju/prometu na putu/cesti, osim u teretnom vozilu policije i oružanih snaga, dozvoljeno je prevoziti **najviše** onoliko lica/osoba koliko je označeno u potvrdi o registraciji, na mjestima koja su za to predviđena.

(2) Na teretnom vozilu u prostoru za smještaj tereta i priključnom vozilu koje vuče traktor može se prevoziti najviše 5 lica/osoba, a u tovarnom prostoru motokultivatora mogu se prevoziti najviše 3 lica/osobe, koja utovaraju ili istovaraju teret ili obavljaju poljoprivredne ili druge radnje.

(3) Lica iz stava/stavka (2) koja se prevoze u tovarnom prostoru ne smiju stajati, sjediti na stranicama karoserije, na nestabilnom teretu ili teretu koji prelazi visinu tovarnog sanduka.

(4) U zatvorenom prostoru vozila koje se ne može iznutra otvoriti, ne smiju se prevoziti lica/osobe.

(5) Vozilima organa za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija, smiju se prevoziti lica/osobe i to samo za službene potrebe.

(6) U priključnom vozilu za stanovanje (kamp prikolica) ne smiju se prevoziti lica/osobe.

(7) Vozač ne smije pokrenuti vozilo dok putnici bezbjedno ne uđu odnosno izađu iz vozila i dok vrata ne budu zatvorena.

(8) Za vrijeme kretanja vozila ne smije se uskakati u vozilo, iskakati iz vozila, otvarati vrata, naginjati se van vozila, isturati dijelove tijela iz vozila i voziti se na spoljnim dijelovima vozila ili na traktorskim prikolicama.

(9) Izuzetno od stava/stavka (8) ovog člana/članka, na spoljnim dijelovima vozila i priključnog vozila mogu se voziti lica/osobe koja obavljaju poslove svog radnog mjesta u vezi s namjenom vozila (na vozilima vatrogasne službe, komunalne službe, elektrodistribucije i drugih djelatnosti), dok su na dužnosti, ako je na tim vozilima ugrađena platforma za stajanje i držači.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač vozila i lica/osobe koja postupaju suprotno odredbama člana/članka 129a.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član 129b.

(1) Dijete mlađe od 12 godina ne smije se prevoziti na mopedu, triciklu, motociklu i četvorociklu.

(2) U prostoru za smještaj tereta iz člana/članka 129a. stav/stavak (2) ovog Zakona zabranjeno je prevoziti lica/osobe mlađa od 15 godina.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač vozila i lica/osobe koja postupaju suprotno odredbama člana/članka 129b.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu

od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

IV – SAOBRAĆAJNA/PROMETNA I TURISTIČKA SIGNALIZACIJA, OPREMA PUTA/CESTE I ZNAKOVI OVLAŠTENIH LICA/OSOBA

1. Opšte/opće odredbe

Član/Članak 130.

(1) Javni putevi/ceste moraju se obilježiti **propisanim saobraćajnom/prometnom signalizacijom**, kojima se učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu upozoravaju na opasnost koja im prijete na određenom javnom putu/cesti ili dijelu tog puta/ceste, stavljaju do znanja ograničenja, zabrane i obaveze/obveze kojih se učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu moraju pridržavati i daju potrebna obavještenja za bezbjedno/sigurno i nesmetano odvijanje saobraćaja/prometa.

(2) **saobraćajnom/prometnom signalizacijom** moraju se obilježiti i opasnosti privremenog karaktera, naročito one koje nastanu uslijed iznenadnog oštećenja ili neprohodnosti puta/ceste, kao i privremena ograničenja i privremene zabrane u saobraćaju/prometu i ti znakovi moraju se ukloniti čim prestanu razlozi zbog kojih su postavljeni.

(3) **Saobraćajnu/prometnu signalizaciju čine saobraćajni/prometni znakovi** (znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, znakovi obavijesti i dopunske ploče koje su sastavni dio saobraćajnog/prometnog znaka i koje bliže određuju značenje saobraćajnog/prometnog znaka ukoliko su postavljene), svjetlosni saobraćajni/prometni znakovi, oznake na kolovozu/kolniku i trotoaru/pločniku, te svjetlosne i druge oznake na putu/cesti.

(4) Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu dužni su se pridržavati ograničenja, zabrana i obaveza/obveza izraženih saobraćajnom/prometnom signalizacijom i postupiti u skladu /sukladno sa njihovim značenjem.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako u pogledu označavanja javnih cesta saobraćajnim/prometnim znakovima ne postupi prema odredbama člana/članka 130. stav/stavak 1 i 2.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u državnom organu/tijelu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: Učesnik/sudionik u saobraćaju/prometu koji se ne pridržava ograničenja, zabrana, ili obaveza/obveza izraženih s pomoću postavljenih saobraćajnih/prometnih znakova, osim saobraćajnih/prometnih znakova ograničenja brzine član/članak 130. stav/stavak 4.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 131.

(1) Saobraćajnu/prometnu signalizaciju i opremu puta/ceste postavljaju i održavaju institucije koje upravljaju putevima/cestama, u skladu sa/sukladno važećim propisima.

(2) Saobraćajna/prometna signalizacija se postavlja i održava tako da ih učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu mogu na vrijeme i lako uočiti danju i noću te pravovremeno/pravodobno postupiti u skladu sa/sukladno njihovim značenjem.

(3) Saobraćajna/prometna signalizacija mora se ukloniti, dopuniti ili zamijeniti, ako njeno značenje ne odgovara izmijenjenim uslovima/uvjetima saobraćaja/prometa na putu/cesti ili zahtjevima bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa.

(4) Sadržaj, oblik, boja i veličina saobraćajne/prometne signalizacije mora biti ista u svim vremenskim uslovima/uvjetima, pri dnevnom svijetlu i pri osvijetljavanju farovima.

(5) Saobraćajna/prometna signalizacija mora biti osvijetljena ili izrađena od svjetloodbojnih materijala.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako ne postavi ili ne održava saobraćajne/prometne znakove na putu/cesti tako da budu lako uočljivi danju i noću, ili ako ne ukloni, ne dopuni ili ne zamijeni saobraćajne/prometne znakove koji ne odgovaraju izmijenjenim uslovima/uvjetima putnog/cestovnog saobraćaja/prometa ili zahtjevima bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa član/članak 131.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u državnom organu/tijelu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku obrtničke djelatnosti.

Član/Članak 132.

(1) Na saobraćajnu/prometnu signalizaciju i na njenom nosaču, zabranjeno je postavljati bilo što što nije u vezi/svezi sa značenjem same signalizacije.

(2) Zabranjeno je neovlašteno postavljati, uklanjati, oštećivati i mjenjati značenja saobraćajne/prometne signalizacije, kao i opreme puta/ceste.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako ukloni ili ošteti saobraćajnu/prometnu signalizaciju ili opremu puta/ceste ili izmijeni značenje saobraćajnog/prometnog znaka ili opreme puta/ceste (član/članak 132. stav/stavak 2).

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: lice/osoba koja ukloni ili ošteti saobraćajnu/prometnu signalizaciju ili

opremu puta/ceste, ili izmijeni značenje saobraćajne/prometne signalizacije (član/članak 132. stav/stavak 2).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Član/Članak 133.

Na putu/cesti i u njegovom zaštitnom pojasu ne smiju se postavljati ploče, znakovi, svjetla, stubovi ili drugi slični predmeti kojima se zaklanja ili umanjuje uočljivost postavljene saobraćajne/prometne signalizacije ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja podražavaju ili liče na saobraćajnu/prometnu signalizaciju, ili zasljepljuju učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu ili odvrćaju njihovu pažnju u mjeri koja može biti opasna za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako na javnoj putu/cesti postavi table/ploče, znakove, svjetla, stupove ili druge slične predmete kojima se zaklanja ili smanjuje vidljivost postavljenih saobraćajnih/prometnih znakova, ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja oponašaju ili slične nekom saobraćajnom/prometnom znaku, ili zasljepljuju sudionike u saobraćaju/prometu, ili odvrćaju njihovu pažnju/pozornost u mjeri koja može biti opasnom za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa član/članak 133.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u državnom organu/tijelu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

lice/osoba koja postupi suprotno odredbi člana/članka 133.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinio/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM.

2. Saobraćajni/prometni znakovi

Član/Članak 134.

(1) Saobraćajni/prometni znakovi su znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, znakovi obavijesti. Uz saobraćajni/prometni znak može biti postavljena dopunska ploča, koja je sastavni dio saobraćajnog/prometnog znaka i kojom se bliže određuje njegovo značenje.

(2) Znakovi opasnosti služe da se učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu na putu/cesti upozore na opasnost koja prijete na određenom mjestu, odnosno dijelu puta/ceste, i da se obavijeste o prirodi te opasnosti.

(3) Znakovi izričitih naredbi/naredaba stavljaju do znanja učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu na putu/cesti zabrane, ograničenja i obaveze/obveze kojih se moraju pridržavati.

(4) Znakovi obavještenja/obavijesti pružaju učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu potrebna obavještenja/obavijesti o putu/cesti kojim se kreću i druga obavještenja/obavijesti koja im mogu biti korisna.

Član/Članak 135.

Znakovi opasnosti i znakovi izričitih naredbi/naredaba na autoputu/autocesti, putu/cesti rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila, magistralnom i regionalnom putu/cesti i u naselju moraju biti presvučeni reflektirajućim materijama/tvarima ili osvijetljeni sopstvenim/vlastitim izvorom svjetlosti.

Kaznene odredbe: član 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće ili druga pravna osoba/lice:

ako na autoputu/autocesti, putu/cesti rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila, magistralnoj, regionalnoj i lokalnoj putu/cesti znakove opasnosti i znakove izričitih naredbi/naredaba ne

prevuče reflektirajućim materijama/tvarima ili ih ne osvijetli sopstvenim/vlastitim izvorom svjetlosti član/članak 135.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću ili drugoj pravnoj osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u državnom organu/tijelu.

3. Svjetlosni saobraćajni/prometni znakovi i svjetlosne oznake

Član/Članak 136.

(1) Za regulisanje/reguliranje saobraćaja/prometa upotrebljavaju se uređaji kojima se daju svjetlosni saobraćajni/prometni znakovi crvene, žute i zelene boje.

(2) Na uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova trobojnim svjetlima, svjetla se postavljaju po vertikalnoj/okomitoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno gore, žuto u sredini, a zeleno dolje. Ako je uređaj za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova postavljen i iznad saobraćajne/prometne trake/traka, svjetla mogu biti postavljena po horizontalnoj/vodoravnoj osi, jedno pored drugog, i to: crveno lijevo, žuto u sredini, a zeleno desno. Ta svjetla imaju oblik kruga, a zeleno svjetlo može biti i u obliku jedne ili više strelica smještenih u krugu crne boje.

Član/Članak 137.

(1) Na uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova trobojnim svjetlima:

1) crveno i zeleno svjetlo ne smiju biti upaljena istovremeno;

2) žuto svjetlo može biti upaljeno kao samostalno svjetlo u vremenskom razmaku od prestanka zelenog do pojave crvenog svjetla ili istovremeno s crvenim svjetlom, prije pojave zelenog svjetla;

3) žuto svjetlo može biti upaljeno kao trepćuće/treptavo svjetlo kada ne rade ostali svjetlosni signali na raskrsnici/raskrižju.

(2) **Pri projektovanju/projektiranju nove ili reprogramiranja postojeće svjetlosne saobraćajne/prometne signalizacije, obavezno/obvezno treba ugraditi zeleno trepćuće svjetlo, kao najavu prestanka slobodnog prolaza.**

(3) **Pri projektovanju/projektiranju nove ili reprogramiranja postojeće svjetlosne saobraćajne/prometne signalizacije, obavezno/obvezno treba ugraditi dodani signal u vidu strelice, u slučaju zaštićene zelene faze, za vozila koja skreću.**

Član/Članak 138.

(1) Uređaju za davanje **svjetlosnih** saobraćajnih/prometnih znakova trobojnim svjetlima može se dodati dopunski svjetlosni znak u obliku zelene svijetleće strelice ili više takvih znakova.

(2) Dopunski svjetlosni znakovi iz stava/stavka (1) ovog člana/članka postavljaju se s odgovarajuće strane svjetlosnog saobraćajnog/prometnog znaka, i to na visini na kojoj se nalazi zeleno svjetlo.

Član/Članak 139.

(1) Na uređajima za davanje **svjetlosnih** saobraćajnih/prometnih znakova kojima se reguliše/regulira saobraćaj/promet na kolovozu/kolniku s više od dvije saobraćajne/prometne trake/traka, obilježene uzdužnim linijama/crtama, za svaku saobraćajnu/prometnu traku/trak posebno i koji se nalazi iznad saobraćajne/prometne trake - crveno svjetlo znači zabranu saobraćaja/prometa duž saobraćajne/prometne trake iznad koje je postavljeno, a zeleno svjetlo znači slobodan prolaz tom saobraćajnom/prometnom trakom.

(2) Crveno svjetlo iz stava/stavka (1) ovog člana/članka ima oblik ukrštenih/križanih linija/crta, a zeleno svjetlo ima oblik strelice s vrhom okrenutim nadolje.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji se vozilom kreće saobraćajnom/prometnim trakom na kojem je svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakom označeno da je zabranjen saobraćaj/promet u smjeru u kojem se on kreće član/članak 139. stav/stavak 1.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 140.

(1) Za regulisanje/reguliranje saobraćaja/prometa pješaka mogu se upotrebljavati i posebni uređaji za davanje svjetlosnih saobraćajnih/prometnih znakova crvene i zelene boje i uređaji za davanje zvučnih signala.

(2) Ta svjetla moraju biti postavljena po vertikalnoj/okomitoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno svjetlo gore, a zeleno svjetlo dolje.

(3) Svjetla iz stava/stavka (1) ovog člana/članka sastoje se od svijetleće površine crvene ili zelene boje na kojoj se nalazi tamna silueta pješaka, ili od tamne površine na kojoj se nalazi svijetleća silueta pješaka crvene ili zelene boje. Ta svjetla ne smiju biti upaljena istovremeno.

Član/Članak 141.

(1) Ako se ivice/rubovi kolovoza/kolnika na javnom putu/cesti obilježavaju svjetlosnim saobraćajnim/prometnim oznakama, one se obilježavaju svjetlima, refleksnim staklima ili reflektirajućim materijama/tvarima, i to desna strana kolovoza/kolnika - oznakama crvene boje, a lijeva strana - oznakama bijele boje.

(2) Ivice/rubovi kolovoza/kolnika na dijelu puta/ceste kroz tunel moraju biti obilježene oznakama iz stava/stavka (1) ovog člana/članka.

(3) Ako vrhovi pješačkih ostrva/otoka, ostrva/otoka za usmjeravanje saobraćaja/prometa i drugi objekti na kolovozu/kolniku noću nisu osvijetljeni, moraju se obilježiti svjetlima, refleksnim staklima ili reflektirajućim materijama/tvarima žute boje.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako ivice/rubove kolovoza/kolnika na dijelu puta/ceste kroz tunel, kao i vrhove pješačkih ostrva/otoka, ostrva/otoka za usmjeravanje saobraćaja/prometa i druge objekte na kolovozu/kolniku koji noću nisu dovoljno osvijetljeni ne obilježi na način propisan u članu/članku 141. stav/stavak 2 i 3.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

4. Oznake na kolovozu/kolniku

Član/Članak 142.

(1) Oznake na kolovozu/kolniku služe za regulisanje/reguliranje saobraćaja/prometa na putevima/cestama i za obavještanje i vođenje učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu.

(2) Oznake na kolovozu/kolniku mogu biti postavljene same ili uz druge saobraćajne/prometne znakove ako je potrebno da se značenje tih znakova jače istakne, odnosno potpunije odredi ili objasni.

(3) Oznake na kolovozu/kolniku čine linije/crte, strelice, natpisi i druge oznake.

(4) Oznake na kolovozu/kolniku mogu imati i reflektirajuća svojstva.

Član/Članak 143.

(1) Oznake na kolovozu/kolniku postavljaju se na putevima/cestama sa savremenim/suvremenim kolovozom/kolnikom.

(2) Na javnom putu/cesti izvan naselja sa savremenim/suvremenim kolovozom/kolnikom za saobraćaj/promet u oba smjera na kojem postoje samo dvije saobraćajne/prometne trake/traka, te trake/trakovi moraju biti odvojene odgovarajućom uzdužnom linijom/crtom na kolovozu/kolniku, na magistralnom putu/cesti obilježene i ivičnim/rubnim linijama/crtama.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako na javnoj putu/cesti izvan naselja sa savremenim/suvremenim kolovozom/kolnikom za saobraćaj/promet u oba smjera na kojem postoje samo dvije saobraćajne/prometne trake/traka te trake/trakove ne odvoji odgovarajućom uzdužnom linijom/crtom na kolovozu/kolniku, a na magistralnoj putu/cesti ne obilježi ih i ivičnim/rubnim crtama član/članak 143. stav/stavak 2.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku obrtničke djelatnosti.

5. Turistička i ostala signalizacija na putu/cesti

Član/Članak 144.

(1) Turistička i ostala signalizacija na putu/cesti namijenjena je obavještanju učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu o kulturnim, historijskim i prirodnim i turističkim znamenitostima, te ostalim objektima i sadržajima.

(2) Bliže propise o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putu/cesti donosi ministar, u saradnji/suradnji s nadležnim/ovlaštenim organom/tijelom.

6. Obilježavanje prelaza/prijelaza puta/ceste preko željezničke pruge

Član/Članak 145.

Na dijelu puta/ceste ispred prelaza/ prijelaza puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou/razini mora biti postavljena odgovarajuća saobraćajna/prometna signalizacija.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako ne postavi odgovarajuće saobraćajne/prometne znakove ispred prelaza/prijelaza ceste preko željezničke pruge u istom nivou član/članak 145.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Član/Članak 146.

(1) Na prelazima/prijelazima puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou, osim saobraćajnih/prometnih znakova iz člana/članka 145. ovog Zakona, postavljaju se i branici ili polubranici, odnosno uređaji za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje voza/vlaka ako to zahtijeva gustina/gustoća saobraćaja/prometa ili drugi uslovi/uvjeti na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou.

(2) Uslovi/uvjeti u kojima uređaji iz stava/stavka (1) ovog člana/članka moraju biti postavljeni utvrđuju se posebnim zakonom ili propisom donesenim na osnovu zakona.

Član/Članak 147.

Svjetlosni znakovi kojima se najavljuje približavanje voza/vlaka na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou daju se naizmjeničnim paljenjem dva crvena trepćuća/treptava svjetla koja imaju oblik kruga.

Član/Članak 148.

(1) Na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kojem postoji uređaj za davanje svjetlosnih znakova kojima se najavljuje približavanje voza/vlaka, odnosno spuštanje branika ili polubranika, tom uređaju može se dodati i uređaj za davanje zvučnih signala.

(2) Na prelazima/prijelazima zemljanog puta/ceste s manjim saobraćajem/prometom i pješačke staze preko željezničke pruge u istom nivou učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu mogu se obezbijediti/osigurati samo uređajem za davanje zvučnih signala.

Član/Članak 149.

(1) Na prelazima/prijelazima puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou branici ili polubranici moraju biti naizmjenično obojeni crvenom i žutom bojom.

(2) Branici i polubranici, kao i saobraćajni/prometni znakovi postavljeni na dijelu puta/ceste ispred prelaza/prijelaza puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou, moraju imati refleksna stakla ili biti presvučeni reflektirajućim materijama/tvarima odgovarajuće boje.

(3) Branici i polubranici moraju biti opremljeni trepćućim/treptavim crvenim svjetlom.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako postupi suprotno odredbama člana/članka 149.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku obrtničke djelatnosti.

Član/Članak 150.

Na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kojem se prilikom nailaska voza/vlaka branici ili polubranici automatski spuštaju, kao i na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kojem se branicima ili polubranicima upravlja ručno, i to s mjesta s kojeg se oni ne vide, mora se postaviti uređaj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih signala kojima se učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu obavještavaju o spuštanju branika ili polubranika.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako ne postavi uređaj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih znakova na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou u slučajevima iz člana/članka 150.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

7. Obilježavanje radova i prepreka/zapreka na putu/cesti

Član/Članak 151.

(1) Dio puta/ceste na kojem su nastale prepreke/zapreke koje se ne mogu odmah otkloniti ili na kojem se izvode radovi mora biti vidno obilježen i bezbjedan/siguran za učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu.

(2) Obilježavanje dijela puta/ceste iz stava/stavka (1) ovog člana/članka obavlja se postavljanjem odgovarajućih saobraćajnih/prometnih znakova, a obezbjeđenje/osiguranje učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu - postavljanjem branika.

(3) Branici moraju biti obojeni naizmjenično crvenom i bijelom bojom, opremljeni refleksnim staklima ili presvučeni reflektirajućim materijama/tvarima odgovarajuće boje, a noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, na njima moraju biti postavljena i treptuća/treptava svjetla narančaste boje.

(4) Prilikom izvođenja radova na putu/cesti ili obavljanja drugih poslova na putu/cesti, na dijelu koji nije zatvoren za saobraćaj/promet, osobe koje izvode radove i nalaze se na putu/cesti, moraju na sebi imati svjetloodbojni prsluk.

(5) Učesnik/sudionik u saobraćaju/prometu ne smije ometati radnika koji obavlja radove na putu/cesti ili pored puta/ceste, i dužan je ukloniti svoje vozilo na zahtijev izvođača radova. Zahtijev izvođača radova može biti dat i kao javni poziv.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako na putu/cesti na kojoj su nastale prepreke/zapreke koje se ne mogu odmah otkloniti ili na kojoj se izvode radovi na postupi prema odredbama člana/članka 151. stav/stavak 1. i 2.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku obrtničke djelatnosti.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u državnom organu/tijelu.

8. Znakovi koje daju ovlaštena lica/osobe

Član/Članak 152.

(1) Učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu moraju postupati po zahtjevima izraženim pomoću znakova ili prema naredbi policajca ili drugog lica/osobe koje na osnovu ovlaštenja iz Zakona obavlja kontrolu i regulisanje/reguliranje saobraćaja/prometa na putevima/cestama (u daljnjem tekstu: ovlašteno lice/osoba).

(2) Ovlašteno lice/osoba pri davanju znakova dužno je da se postavi na putu/cesti tako da ga učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu kojima su znakovi i namijenjeni mogu uočiti jasno i s dovoljne razdaljine.

(3) Znakovi iz stava/stavka (1) ovog člana/članka mogu se davati i iz vozila.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

učesnik/sudionik u saobraćaju/prometu koji ne postupa po zahtjevu izraženom pomoću znaka ili prema naredbi ovlaštene osobe član/članak 152. stav/stavak 1.

Za prekršaj vozača ili vozača-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Član/Članak 153.

(1) Znakovi koje učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu daje ovlašteno lice/osoba su znakovi koji se daju rukama i položajem tijela, zvučni i svjetlosni znakovi.

(2) Znakovi iz stava/stavka (1) ovog člana/članka moraju se davati tako da njihovo značenje učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu bude jasno i nedvosmisleno.

(3) Bliže odredbe o saobraćajnim/prometnim znakovima i signalizaciji na putevima/cestama, načinu obilježavanja radova i prepreka/zapreka na putu/cesti i znakovima koje učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu daje ovlašteno lice/osoba pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

V - DUŽNOSTI U SLUČAJU SAOBRAĆAJNE/PROMETNE NEZGODE

Član/Članak 154.

(1) Učesnik/sudionik u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi u kojoj je neko/netko izgubio život ili bio povrijeđen/ozlijeđen, ili je nastala veća materijalna šteta dužan je da:

1) ostane na mjestu saobraćajne/prometne nezgode, s tim što se može privremeno udaljiti samo radi pružanja pomoći licima/osobama povrijeđenim/ozlijeđenim u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi, ili ako mu je samom potrebna ljekarska/liječnička pomoć;

2) poduzme sve što je u njegovoj moći da se otklone nove opasnosti koje mogu nastati na mjestu saobraćajne/prometne nezgode, omogućiti normalno odvijanje saobraćaja/prometa i nastoji da se ne mijenja stanje na mjestu nezgode i sačuvaju postojeći tragovi pod uslovom/uvjetom da poduzimanje tih mjera ne ugrožava bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa;

3) obavijesti najbližu policijsku stanicu/postaju o saobraćajnoj/prometnoj nezgodi i vrati se na mjesto saobraćajne/prometne nezgode te sačeka dolazak službenog lica/osobe koje obavlja uviđaj/očevid.

(2) Nadležni/ovlašteni organ/tijelo i druga pravna ili fizička lica/osobe koji su obaviješteni o saobraćajnoj/prometnoj nezgodi u kojoj je neko lice/osoba bilo povrijeđeno/ozlijeđeno dužni su o tome odmah obavijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

lice/osoba koja je sudjelovala u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi ako postupi protivno odredbama člana/članka 154. stava/stavak (1).

Za prekršaje kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/učinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Član/Članak 155.

Lice/osoba koje se zatekne ili naiđe na mjesto saobraćajne/prometne nezgode u kojoj ima povrijeđenih/ozlijeđenih dužno je ukazati pomoć licima/osobama povrijeđenim/ozlijeđenim u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi.

Član/Članak 156.

(1) Vozač koji se zatekne ili naiđe na mjesto saobraćajne/prometne nezgode dužan je na zahtjev ovlaštenog lica/osobe prevesti lice/osobu povrijeđenu/ozlijeđenu u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi do najbliže zdravstvene ustanove.

(2) Vozač je dužan postupiti prema odredbi stava/stavka (1) ovog člana/članka i prije dolaska ovlaštenog lica/osobe, osim ako se nezgoda dogodila na mjestu na kojem se može očekivati brzi dolazak vozila hitne pomoći, ili ako vozač zaključi da se nestručnim i neodgovarajućim prevozom/prijevozom stanje povrijeđenog/ozlijeđenog lica/osobe može pogoršati.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji na zahtjev ovlaštenog službenog lica/osobe ne preveze osobu ozlijeđenu u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi do najbliže zdravstvene ustanove član/članak 156 stav/stavak 1.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Član/Članak 157.

(1) Ako je zdravstvena ustanova obaviještena o saobraćajnoj/prometnoj nezgodi ili je primila na liječenje lice/osobu povrijeđenu/ozlijeđenu u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi, dužna je o tome odmah obavijestiti najbližu policijsku stanicu/postaju.

(2) Ako lice/osoba povrijeđeno u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi umre od zadobijenih povreda/ozljeda, ili ako postoji opravdana sumnja da je kod vozača zbog povrede/ozljede došlo do smanjenja psihičke ili fizičke sposobnosti za upravljanje motornim vozilom ili tramvajem, zdravstvena ustanova dužna je o tome odmah obavijestiti **nadležni organ/tijelo koje vozača vodi u evidenciji** ili najbližu policijsku stanicu/postaju.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako ne obavijesti najbližu policijsku stanicu/postaju o prijemu osobe povrijeđene/ozlijeđene u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi ili o smrti osobe povrijeđene/ozlijeđene u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi član/članak 157.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Član/Članak 157a.

(1) Ako je zdravstvena ustanova primila lice/osobu na liječenje koja, zbog svog zdravstvenog stanja, nije sposobna samostalno upravljati motornim vozilom, a otpušta se iz zdravstvene ustanove na kućno liječenje, dužna je o tome odmah obavijestiti organ/tijelo nadležno za unutrašnje/unutarnje poslove radi provjere važenja vozačke dozvole.

(2) Nadležni organ/tijelo koji vodi vozača u evidenciji dužno je u roku od tri dana pozvati vozača koji, prema informaciji zdravstvene ustanove, zbog svoga stanja nije sposoban sigurno upravljati vozilom i privremeno oduzeti vozačku dozvolu, te ga uputiti na vanredan/izvanredan ljekarski/liječnički pregled ako on nije saglasan/suglasan s privremenim oduzimanjem vozačke dozvole.

(3) U slučaju vanrednog/izvanrednog ljekarskog/liječničkog pregleda iz stava/stavka (2) ovoga člana/članka, pregled se obavlja na trošak lica/osobe upućene na vanredni/izvanredni ljekarski/liječnički pregled.

Član/Članak 158.

(1) Policija i druga ovlaštena lica/osobe dužni su izaći na mjesto saobraćajne/prometne nezgode u kojoj ima poginulih ili povrijeđenih/ozlijeđenih lica/osoba ili je nastala veća materijalna šteta, obaviti fotografiranje mjesta nezgode, napraviti zapisnik o uviđaju/očevidu i obaviti druge potrebne radnje, u skladu s ovim Zakonom.

(2) Vozač učesnik/sudionik u saobraćajnoj/prometnoj nesreći obavezan/obvezan je prijaviti i saobraćajnu/prometnu nesreću s manjom

materijalnom štetom, ako je šteta nastala drugom licu/osobi odnosno njegovom vozilu ili na drugoj stvari.

(3) Poslije saobraćajne/prometne nezgode u kojoj je prouzrokovana samo manja materijalna šteta, vozači su dužni odmah ukloniti vozila s kolovoza/kolnika i razmijeniti lične/osobne podatke, te popuniti i potpisati obrazac evropskog/europskog izvještaja/izvješća o saobraćajnoj/prometnoj nezgodi. Vozači ne smiju napustiti mjesto saobraćajne/prometne nezgode prije nego što popune i potpišu izvještaj/izvješće i razmijene podatke iz ovog stava/stavka.

(4) Ukoliko je u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi učestvovalo/sudjelovalo vozilo strane registarske/registracijske oznake, prije izdavanja potvrde o oštećenju vozila stranih registarskih/registracijskih oznaka ili potvrde o obavljenom uviđaju/očevidu na mjestu događaja saobraćajne/prometne nezgode, obavezno/obvezno je da se: obavi fotografiranje štete na vozilu stranih registarskih/registracijskih oznaka i napravi zapisnik u koji se, uz ostalo, unose podaci iz pasoša/putovnice, vozačke dozvole i osiguranja od automobilske odgovornosti - zelena karta.

(5) Nadležni/ovlašteni organ/tijelo unutrašnjih/unutarnjih poslova dužan je izaći na mjesto saobraćajne/prometne nesreće u kojoj je nastala manja materijalna šteta ako to zahtjeva jedan od učesnika/sudionika u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi.

(6) Bliže odredbe o sadržaju obrasca evropskog/europskog izvještaja/izvješća o saobraćajnoj/prometnoj nezgodi donosi ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

(7) Bliže odredbe o načinu prikupljanja i obradi statističkih podataka o saobraćajnim/prometnim nezgodama pravilnikom propisuje ministar u saradnji/suradnji sa organima/tijelima nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji ne postupi prema odredbama člana/članka 158. stav/stavak 2 i 3.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda. Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 159.

(1) Lice/osoba koje je učestvovalo/sudjelovalo u saobraćajnoj/prometnoj nezgodu kojoj ima poginulih ili povrijeđenih/ozlijeđenih lica/osoba ili je nastala veća materijalna šteta ne smije uzimati alkoholna pića, opojne droge ili lijekove na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje dok se ne izvrši uviđaj/očevid.

(2) Policija je dužna izaći na mjesto saobraćajne/prometne nezgode u kojoj je nastala manja materijalna šteta ako dođe do nesporazuma ili neslaganja jednog od učesnika/sudionika prilikom popunjavanja obrasca evropskog/europskog izvještaja/izvješća, ili ako učesnici/sudionici u nezgodi nemaju obrazac evropskog/europskog izvještaja/izvješća.

(3) Ovlašteno lice/osoba koje obavlja uviđaj/očevid saobraćajne/prometne nezgode u kojoj ima povrijeđenih/ozlijeđenih lica/osoba ili je nastala veća materijalna šteta podvrgnut će neposredne učesnike/sudionike u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata, ili će ih uputiti na stručni pregled radi provjeravanja imaju li alkohola ili drugih opojnih sredstava u organizmu.

(4) Ako se tim ispitivanjima utvrdi da neposredni učesnici/sudionici saobraćajne/prometne nezgode imaju alkohola ili drugih opojnih sredstava u organizmu, ovlašteno lice/osoba koje obavlja uviđaj/očevid odredit će da im se uzme krv ili urin radi analize.

(5) Ako u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi ima poginulih lica/osoba, ovlašteno lice/osoba koje obavlja uviđaj odredit će da se neposrednim učesnicima/sudionicima u nezgodi uzmu krv i urin radi utvrđivanja jesu li pod uticajem/utjecajem alkohola ili drugih opojnih sredstava u organizmu.

(6) Bliže odredbe o načinu i postupku uzimanja uzoraka na analizu radi utvrđivanja koncentracije alkohola ili opojnih sredstava u organizmu pravilnikom propisuje ministar u saradnji/suradnji sa organima/tijelima nadležnim/ovlaštenim za zdravstvo i organima/tijelima nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Član/Članak 160.

(1) Ovlašteno lice/osoba koje obavlja uviđaj dužno je organizovati/organizirati popis imovine koja na mjestu događaja ostaje iza lica/osobe koje je u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi poginulo ili teže povrijeđeno/ozlijeđeno, obavijestiti organizaciju koja uklanja vozila i stvari s puta/ceste ili zainteresirano lice/osobu i pružiti pomoć radi zaštite imovine ako na mjestu događaja nema lica/osobe koje tu imovinu može preuzeti.

(2) Vozač koji je vozilom učestvovao/sudjelovao u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi u kojoj ima poginulih ili povrijeđenih/ozlijeđenih lica/osoba, kao i drugo lice/osoba koje je neposredno učestvovalo/sudjelovalo u nezgodi, imaju pravo tražiti lične/osobne podatke i adresu od lica/osoba koja su bila prisutna kad se nezgoda dogodila.

Član/Članak 161.

(1) Ako je vozilo zbog saobraćajne/prometne nezgode ili neispravnosti onesposobljeno za daljnje kretanje na putu/cesti, vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila dužan je vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal odmah ukloniti s kolovoza/kolnika.

(2) Ako vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila nije u stanju postupiti prema stavu/stavku (1) ovog člana/članka, ovlašteno lice/osoba koje se zatekne na mjestu nezgode ili neispravnosti vozila zatražit će od nadležne/ovlaštene organizacije koja upravlja putevima/cestama ili druge ovlaštene organizacije da na bezbjedno/sigurno mjesto ukloni vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal s kolovoza/kolnika.

(3) Organizacija za održavanje puteva/cesta ili druga ovlaštena organizacija za održavanje puteva/cesta dužna je na zahtjev ovlaštenog lica/osobe hitno poduzeti sve potrebne mjere radi uklanjanja i čuvanja vozila s teretom, stvari ili drugog rasutog materijala s kolovoza/kolnika i obezbjediti/osigurati prohodnost puta/ceste.

(4) Ako nadležna/ovlaštena organizacija koja upravlja putevima/cestama ili druga nadležna/ovlaštena organizacija ne postupi prema odredbi stava/stavka (2) ovog člana/članka, ovlašteno službeno lice/osoba poduzet će druge mjere da se omogući normalno odvijanje saobraćaja/prometa.

VI - SPORTSKE I DRUGE PRIREDBE ILI AKTIVNOSTI NA PUTEVIMA/CESTAMA

Član/Članak 162.

(1) Sportske i druge priredbe ili slične aktivnosti na putu/cesti ne smiju se održavati bez odobrenja.

(2) Odobrenje izdaje nadležno/ovlašteno ministarstvo unutrašnjih/unutarnjih poslova na čijem području se održava priredba ili obavlja aktivnost.

(3) Ako se zbog održavanja priredbe ili obavljanja aktivnosti na putu/cesti zabranjuje saobraćaj/promet, odobrenje se izdaje uz prethodnu suglasnost/suglasnost nadležnog/ovlaštenog organa/tijela za saobraćaj/promet na čijem se području zabranjuje saobraćaj/promet.

Kaznene odredbe: član/članak 234

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj: preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba ako postupi suprotno odredbama člana/članka 162. stav/stavak 1.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu/tijelu.

Član/Članak 163.

(1) U slučaju iz člana/članka 162. ovog Zakona, ako za druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu nije obezbijeđen/osiguran zaobilazni put/cesta, zahtjev za izdavanje odobrenja bit će odbijen.

(2) Izuzetno od odredbe stava/stavka (1) ovog člana/članka, održavanje automobilske, motociklističke ili biciklističke trke/utrke na putu/cesti može se odobriti i kad u određenom pravcu nema zaobilaznog puta/ceste (brdske trke/utrke i dr.), ali samo u vrijeme kada se tim putem/cestom drugi učesnici/sudionici u saobraćaju/prometu najmanje kreću. U tom slučaju saobraćaj/promet može se zabraniti u trajanju od najduže dva časa/sata.

Član/Članak 164.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz člana/članka 162. ovog Zakona podnosi se najkasnije 15 dana prije održavanja sportske ili druge priredbe ili obavljanja aktivnosti.

(2) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja mora se priložiti: program priredbe, odnosno aktivnosti, pravila takmičenja/natjecanja, pregled mjera koje organizator predviđa za obezbjeđenje/osiguranje učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, učesnika/sudionika i gledalaca/gledatelja sportske i druge priredbe ili aktivnosti i znak kojim će vozila iz pratnje takmičara/natjecatelja biti označena.

Član/Članak 165.

(1) Zahtjev za održavanje sportske ili druge priredbe ili za obavljanje aktivnosti na putu/cesti bit će odbijen ako organizator, prema procjeni nadležnog/ovlaštenog organa/tijela unutrašnjih/unutarnjih poslova, nije u stanju provesti mjere iz člana/članka 164. stav/stavak (2) ovog Zakona.

(2) Ako bi zbog održavanja sportske ili druge priredbe ili obavljanja aktivnosti na putu/cesti trebalo obustaviti saobraćaj/promet na važnijim saobraćajnim/prometnim pravcima, ili ako bi održavanje priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti u većoj mjeri ugrozilo ili ometalo saobraćaj/promet na putu/cesti, zahtjev za izdavanje odobrenja može biti odbijen.

Član/Članak 166.

(1) U odobrenju za održavanje sportske ili druge priredbe ili za obavljanje aktivnosti na putu/cesti određuju se mjere obezbjeđenja/osiguranja koje organizator mora poduzeti.

(2) Kada se saobraćaj/promet na putu/cesti ograničava ili zabranjuje zbog održavanja priredbe ili obavljanja aktivnosti, odobrenje sadrži i obavezu/obvezu organizatora da o mjerama ograničavanja ili zabrane saobraćaja/prometa obavijesti javnost putem sredstava javnog informisanja/informiranja, najkasnije 48 časova/sati prije početka priredbe, odnosno aktivnosti.

(3) Organizator ne smije početi odobravanje sportske ili druge priredbe ili aktivnosti na putu/cesti ako nisu poduzete sve mjere obezbjeđenja/osiguranja određene u odobrenju.

(4) Ako se utvrdi da organizator nije poduzeo sve mjere obezbjeđenja/osiguranja određene u odobrenju, priredba odnosno aktivnosti bit će zabranjene.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj:

preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba ako postupi suprotno odredbama člana/članka 166. stav/stavak 3.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Član/Članak 167.

(1) Organizator je dužan prekinuti održavanje sportske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na putu/cesti ako:

- 1) su ugroženi učesnici/sudionici ili gledaoci/gledatelji;
- 2) se u većoj mjeri naruši javni red i mir;
- 3) nastanu okolnosti zbog kojih priredba, odnosno aktivnosti ne bi bile odobrene;
- 4) organizator ne provodi određene mjere obezbjeđenja/osiguranja;
- 5) to zahtijevaju drugi bezbjednosni/sigurnosni razlozi.

(2) Ako organizator ne prekine priredbu, odnosno aktivnosti u slučajevima iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, nadležno/ovlašteno ministarstvo unutrašnjih/unutarnjih poslova naredit će organizatoru da priredbu, odnosno aktivnosti prekine i poduzet će potrebne mjere da se naredba provede.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj: preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba ako postupi suprotno odredbama člana/članka 167. stav/stavak 1.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost. Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu/tijelu.

Član/Članak 168.

Takmičare/natjecatelje na sportskoj priredbi na putu/cesti mogu pratiti samo vozila označena posebnim znakom koji utvrdi organizator.

Član/Članak 169.

(1) Nakon završetka sportske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na putu/cesti organizator je dužan da odmah:

1) ukloni s puta/ceste sve saobraćajne/prometne znakove i druge oznake, uređaje, predmete i objekte koji su postavljeni zbog održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti;

2) postavi na put/cestu sve saobraćajne/prometne znakove i druge oznake, predmete i objekte koji su bili uklonjeni zbog održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti;

3) popravi i dovede u prvobitno stanje put/cestu i objekte na putu/cesti ako su oštećeni pri održavanju priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti.

(2) Ako organizator ne postupi prema tč. 1) i 2) stava/stavka (1) ovog člana/članka, nadležno/ovlašteno ministarstvo unutrašnjih/unutarnjih poslova poduzet će odgovarajuće mjere da se o trošku organizatora uklone, odnosno postave saobraćajni/prometni znakovi i druge oznake, predmeti i objekti na putu/cesti.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj: preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba ako postupi suprotno odredbama člana/članka 169. stav/stavak 1.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

VII - OGRANIČENJA SAOBRAĆAJA/PROMETA

Član/Članak 170.

(1) Organ/tijelo nadležan/ovlašten za unutrašnje/unutarnje poslove, u saglasnosti/suglasnosti s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za saobraćaj/promet, na određenom putu/cesti ili dijelu puta/ceste, u određene dane ili u određenom vremenskom periodu, može propisati zabranu ili ograničenje saobraćaja/prometa za sve ili pojedine vrsta vozila, ograničiti brzinu kretanja vozila ako su te zabrane ili ograničenja neophodni radi sprječavanja ili uklanjanja opasnosti za učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu, ili ako su u pitanju razlozi za nesmetani saobraćaj/promet, odnosno ako se može opravdano očekivati da će saobraćaj/promet biti posebno gust ili otežan.

(2) Izuzetno od odredbe stava/stavka (1) ovog člana/članka, ministar, u saradnji/suradnji s nadležnim/ovlaštenim organom/tijelom za unutrašnje/unutarnje poslove, može donijeti naredbu o ograničenju saobraćaja/prometa u dane vikenda i praznika/blagdana za pojedine putne/cestovne pravce.

(3) Bliže odredbe o: saobraćaju/prometu u zimskim uslovima/uvjetima, vrsti vozila kojima je zabranjen ili ograničen saobraćaj/promet, te načinu upotrebe zimske opreme na vozilima u zimskim uslovima/uvjetima pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Član/Članak 171.

U slučaju kada su u pitanju razlozi bezbjednosti/sigurnosti i nesmetanog odvijanja saobraćaja/prometa ili razlozi održavanja javnog reda i mira, policijska uprava, odnosno nadležno/ovlašteno ministarstvo unutrašnjih/unutarnjih poslova može zabraniti saobraćaj/promet ili odrediti posebno ograničenje saobraćaja/prometa na određenim putevima/cestama i dijelovima puteva/cesta sve dok postoje razlozi zbog kojih se poduzimaju te mjere.

VIII - VOZAČI

1. Uslovi/uvjeti za upravljanje vozilima

Član/Članak 172.

(1) Motornim vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti može upravljati samo lice/osoba koje ima važeću vozačku dozvolu, stranu vozačku dozvolu ili međunarodnu vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije.

(2) Kad upravlja motornim vozilom, vozač mora sa sobom nositi važeću vozačku dozvolu i dužan je da je pokaže na zahtjev ovlaštenog lica/osobe.

(3) Kandidat za vozača motornih vozila može i prije položenog ispita za vozača upravljati motornim vozilom one kategorije za koju priprema ispit ako vozilom upravlja uz prisustvo instruktora vožnje.

(4) Izuzetno od odredbi stava/stavka (1) ovog člana/članka mopedom, traktorom, radnom mašinom i motokultivatorom može upravljati i lice/osoba koje posjeduje odgovarajući dokument o poznavanju propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa.

(5) Vlasnik, odnosno nosilac/nositelj prava raspolaganja vozilom ne smije dozvoliti/dopustiti da upravlja vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti lice/osoba koje nema pravo upravljati tim vozilom, odnosno lice/osoba koje nema pravo upravljati kategorijom motornog vozila u koju se ubraja to vozilo i lice/osoba iz čl. 173. i 174. ovog Zakona.

(6) Vozač je dužan da se, prije nego što počne upravljati vozilom, pobrine za adekvatnu bezbjednosnu/sigurnosnu zaštitu djece mlađe od 12 godina, u skladu s članom/člankom 34a.

(7) Vlasnik, odnosno nosilac/nositelj prava raspolaganja vozilom dužan je na zahtjev ovlaštenog lica/osobe dati podatke o identitetu lica/osobe kojem je dao vozilo na upravljanje.

(8) Vozač je dužan za vrijeme upravljanja motornim vozilom u saobraćaju/prometu koristiti pomagala koja su mu neophodna da bezbjedno/sigurno upravlja vozilom.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dozvoli/dopusti da njegovim vozilom upravlja lice/osoba koja nema pravo upravljanja motornim vozilom ili nema pravo upravljanja vozilom one kategorije u koju se ubraja vozilo član/članak 172.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako upravlja vozilom ili dozvoli/dopusti ili naredi da njegovim vozilom upravlja lice/osoba koja nema pravo upravljati motornim vozilom ili

nema pravo upravljati vozilom one kategorije u koju se ubraja vozilo član/članak 172. stav/stavak 3.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vlasnik, odnosno nositelj prava raspolaganja vozilom koji postupi u suprotnosti sa članom/člankom 172. stav/stavak (5);

vlasnik vozila koji ne podnese podatke o identitetu lica/osobe kome je dao vozilo na upravljanje u skladu sa članom/člankom 172. stav/stavak (6).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

Vasnik vozila koji svoje vozilo da na upravljanje osobi iz člana/članka 172. stav/stavak 5;

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja motornim vozilom a njegovoj je vozačkoj dozvoli istekao rok valjanosti član/članak 172. stav/stavak 1.;

Vozač koji kod sebe nema odgovarajuću valjanu vozačku dozvolu ili je ne pokaže na zahtijev ovlaštenog lica/osobe član/članak 172. stav/stavak 2;

Ako vozač za vrijeme upravljanja motornim vozilom ne koristi pomagala koja su upisana u obrazac njegove vozačke dozvole član/članak 172. stav/stavak 8.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 173.

Vozač koji je u tolikoj mjeri umoran ili bolestan, ili je u takvom psihičkom stanju da je nesposoban za bezbjedno/sigurno upravljanje vozilom, kao i vozač pod djelovanjem opojnih droga ili drugih opojnih sredstava ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje, ne smije upravljati vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dopusti upravljanje vozilom vozaču za kojeg se može zaključiti da, zbog umora, bolesti, teškog psihičkog stanja ili upotrebe opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje, nije u stanju bezbjedno/sigurno upravljati vozilom član/članak 173.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji upravlja vozilom pod djelovanjem opojnih droga ili lijekova na kojima je naznačeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje član/članak 173.

Za prekršaj vozača ili vozača-instruktora uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Član/Članak 174.

(1) Vozač ne smije upravljati vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti, niti početi upravljati vozilom ako je pod djelovanjem alkohola.

(2) Smatrat će se da je pod djelovanjem alkohola lice/osoba za koje se analizom krvi ili krvi i urina ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da količina alkohola u krvi iznosi više od 0,3 g/kg, ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama većim od 0,3 g/kg, ili kod kojeg se, bez obzira na količinu alkohola u krvi, stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znake poremećenosti izazvane djelovanjem alkohola.

(3) Smatrat će se da su pod djelovanjem alkohola lica/osobe za koja se analizom krvi ili krvi i urina ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da količina alkohola u krvi iznosi više od 0,0 g/kg, ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama većim od 0,0 g/kg, ili kod kojih se, bez obzira na količinu alkohola u krvi, stručnim pregledom utvrdi da pokazuju znake poremećenosti izazvane djelovanjem alkohola:

- 1) vozač motornog vozila kategorije C, CE, D i DE i vozači potkategorije C1, C1E i D1 i D1E - za vrijeme upravljanja vozilom te kategorije;
- 2) vozač vozila kojim se obavlja javni prevoz/prijevoz - za vrijeme obavljanja javnog prevoza/prijevoza tim vozilom;
- 3) vozač vozila kome je upravljanje vozilom osnovno zanimanje - za vrijeme upravljanja vozilom, obavljajući poslove tog zanimanja;
- 4) vozač-instruktor za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom;
- 5) kandidat za vozača za vrijeme obuke u praktičnom upravljanju vozilom;
- 6) vozač mlađi od 21 godine starosti ili s manje od tri godine vozačkog iskustva.

(4) Smatrat će se da je vozač počeo upravljati vozilom ako je pokrenuo vozilo s mjesta.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dozvoli/dopusti da vozač, odnosno vozač-instruktor koji u organizmu ima alkohol ili pokazuje znake poremećenosti izazvane djelovanjem alkohola počne upravljati vozilom, odnosno podučavati kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom suprotno odredbama člana/članaka 174.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se prekršaj:

vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu ili vozač – instruktor dok podučava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom kod kojeg se utvrdi da je količina alkohola u krvi preko 1.5 g/kg član/članak 174. stav/stavak 2.

Za prekršaj uz kaznu vozaču ili instruktoru vožnje izreći će se i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca do šest mjeseci i dva kaznena boda.

Ukoliko je ovim prekršajem izazvana saobraćajna nezgoda, učinilac će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu ili vozač – instruktor dok podučava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom kod kojeg se utvrdi da je količina alkohola u krvi preko 0.8 g/kg do 1.5 g/kg član/članak 174. stav/stavak 2.

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u drumskom/cestovnom saobraćaju/prometu ili vozač-instruktor dok osposobljava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom kod kojeg se utvrdi količina alkohola u krvi preko 0.3 g/kg do 0.8 g/kg član/članak 174. stav/stavak 2. Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu ili vozač-instruktor dok osposobljava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom kod kojeg se utvrdi količina alkohola u krvi prelazi 0.0 g/kg do 0.3 g/kg član/članak 174. stav/stavak 3.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznenena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

2. Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila

Član/Članak 175.

(1) Osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila obavljaju auto-škole, kao pravna i fizička lica/osobe.

(2) Osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila mogu obavljati i obrazovne ustanove redovnim školovanjem učenika prema obrazovnom školskom programu za profesionalne vozače.

(3) Auto-škole dužne su izvoditi obuku na način kojim će se obezbijediti/osigurati da kandidati nauče i usvoje **pravila saobraćaja/prometa** i etičke norme ponašanja u saobraćaju/prometu, ovladaju tehnikom upravljanja vozilom i steknu ostalo znanje i vještine potrebne za bezbjedno/sigurno učestvovanje/sudjelovanje u saobraćaju/prometu.

(4) Vozački ispit za vozača motornog vozila može polagati kandidat koji se prethodno pripremio za polaganje vozačkog ispita u auto-školi i ako ispunjava i druge uslove/uvjete za sticanje/stjecanje prava na upravljanje motornim vozilom.

(5) Osposobljavanje za vozača tramvaja pravilnikom propisuje nadležno ministarstvo unutrašnjih/unutarnjih poslova, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim za obrazovanje, ako je u sklopu javnog prevoza/prijevoza organizovan/organiziran tramvajski saobraćaj/promet.

Član/Članak 176.

Osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila je djelatnost od posebnog društvenog značaja, a obavlja se po posebnom programu koji obuhvata teoretski dio, praktični dio i program prve pomoći:

1. Teoretski dio osposobljavanja kandidata za vozače motornih vozila obuhvata:

- osnovne propise o drumskom saobraćaju/prometu, uslove/uvjete za upravljanje vozilom;
- ponašanje učesnika/sudionika u drumskom/cestovnom saobraćaju/prometu, međusobne odnose i sporazumijevanje učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, čuvanje okoline/okoliša, ofanzivnu/ofenzivnu i defanzivnu vožnju, uticaj/utjecaj alkohola, djelovanje opojnih droga na bezbjedno/sigurno upravljanje vozilom i uticaj/utjecaj drugih nepovoljnih psiho-fizičkih stanja (umor, bolest i sl.);
- pravila saobraćaja/prometa na putevima/cestama, saobraćajne/prometne znakove i njihovo značenje, znakove koje daju ovlaštena lica/osobe, uočavanje i predviđanje saobraćajne/prometne situacije, opasnosti koje nastaju zbog nepropisnog poduzimanja radnji u saobraćaju/prometu i sl.;

- vozilo u funkciji bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa, izvođenje radnji značajnih za uspješno i bezbjedno/sigurno upravljanje u skladu sa saobraćajnim/prometnim pravilima i uslovima/uvjetima na putu/cesti i u saobraćaju/prometu, osnove tehničkog funkcionisanja/funkcioniranja uređaja na motornom vozilu značajnih za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa na putevima/cestama (uređaji za zaustavljanje, uređaji za upravljanje, uređaji za davanje svjetlosno-signalnih znakova i za osvjetljavanje puta/ceste i vozila, pneumatici, sile koje djeluju na vozilo, bezbjednosne/sigurnosne mjere pri vuči vozila, prijevoz tereta i lica/osoba, te priprema vozila za vožnju);
 - sadržaje koji doprinose povećanju bezbjednosti/sigurnosti svih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, sadržaje koji doprinose razvijanju humanih odnosa i odnosa uzajamnog poštovanja i razumijevanja među učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu, postupak i dužnosti u slučaju saobraćajne/prometne nesreće, kontrolu saobraćaja/prometa i kaznenu odgovornost.
2. Praktični dio osposobljavanja kandidata za vozače motornih vozila obuhvata:
- upoznavanje s vozilom, pripremu vozila za vožnju, učenje osnovnih elemenata vožnje na poligonu ili odgovarajućoj površini (polazak, kočenje i zaustavljanje, promjena stepena/stupnja prijenosa, promjena smjera vožnje, vožnja unazad/unatrag i polukružno okretanje);
 - učenje vožnje na putevima/cestama s manjim intenzitetom saobraćaja/prometa u naselju i izvan naselja (uključivanje i isključivanje, okretanje i vožnja unazad/unatrag, kočenje i zaustavljanje, parkiranje, mimoilaženje i obilaženje, prestrojavanje i vožnja kroz raskrnicu/raskrižje, održavanje rastojanja/razmaka, vožnja na uzdužnom nagibu, prilagođavanje vožnje, predviđanje i izbjegavanje opasnosti);
 - učenje vožnje na putevima/cestama s intenzivnim saobraćajem/prometom u naselju i izvan naselja, vožnju u gradu, prilagođavanje brzine, vožnja kroz raskrnicu/raskrižje s različitim načinom uređenja saobraćaja/prometa (ovlašteno lice/osoba, semafor, saobraćajni/prometni znakovi i saobraćajna/prometna pravila), vožnju u jednosmjernoj ulici, vožnju na putu/cesti s više saobraćajnih/prometnih traka/trakova, prestrojavanje, mimoilaženje i preticanje/pretpjecanje, vožnju na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge;
 - učenje vožnje u složenim saobraćajnim/prometnim uslovima/uvjetima, vožnju u koloni, vožnju u vršnom opterećenju drumskog prometa, ponašanje prema pješacima i drugim učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu, samostalnu vožnju, vožnju u posebnim uslovima/uvjetima (noć, kiša, snijeg, magla i sl.).
3. Program prve pomoći obuhvata:
- ciljeve, zadatke i značaj prve pomoći,
 - postupak radnji pri pružanju prve pomoći (mjere oživljavanja, prestanak disanja i rada srca, besvjesno stanje, krvarenje, otvorene povrede-rane);

- povrede koje zahtijevaju imobilizaciju i evakuaciju povrijeđenog/ozlijeđenog lica/osobe;
- ostale povrede/ozljede i oštećenja;
- značaj zdravstvene sposobnosti za bezbjedno/sigurno upravljanje motornim vozilom.

Član 177.

(1) Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila obavlja se prema propisima koje donosi ministar, u saradnji/suradnji sa organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za obrazovanje.

(2) Osposobljavanje kandidata za vozače iz teoretskog i praktičnog dijela obavljaju autoškole po ovlaštenju organa entiteta, kantona/županije i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležnih/ovlaštenih za obrazovanje, nakon što se utvrdi da ispunjavaju uslove/uvjete određene zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

(3) Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz prve pomoći obavlja Crveni krst/križ u Bosni i Hercegovini.

(4) Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila koji ima fizički invaliditet mora se obavljati na prilagođenom vozilu za osobe sa invaliditetom koje mora atestirati ovlaštena institucija ili preduzeće.

(5) Motorno vozilo na kojem se kandidat za vozača motornih vozila osposobljava u praktičnom upravljanju motornim vozilom na putu/cesti mora biti označeno posebnim tablicama/pločicama.

(6) Tablice iz stava/stavka (5) ovog člana/članka imaju oblik kvadrata, plave su boje i na njima je bijelom bojom napisano latinično slovo L.“.

(7) Kontrolu nad provođenjem propisa iz stava/stavka (1) ovog člana/članka vrše organi/tijela nadležni/ovlašteni za obrazovanje, putem stručnog organi/tijela.

(8) Subjekti iz stava/stavka (2) i (3) dužni su organu iz stava/stavka (7), prilikom kontrole, omogućiti pristup u prostorije, vozila, uvid u tok/tijek osposobljavanja i polaganja ispita za vozača motornih vozila, kao i uvid u sva dokumenta kojima se dokazuje ispunjenost uslova za rad.

(9) Bliže odredbe o opštim uslovima/uvjetima za vršenje kontrole iz stava/stavka (7) pravilnikom propisuje ministar u saradnji/suradnji sa organom/tijelom entiteta i Brčko distrikta BiH nadležnim/ovlaštenim za obrazovanje.

(10) Bliže odredbe o osposobljavanju za vozača motornih vozila pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji sa organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za obrazovanje.

(11) Bliže odredbe o organizovanju obuke za osposobljavanje iz pružanja prve pomoći licima/osobama povrijeđenim/ozlijeđenim u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi pravilnikom propisuje ministar u saradnji/suradnji sa organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za zdravstvo i **organom/tijelom nadležnim za obrazovanje.**

(12) Odluku o jedinstvenim minimalnim proračunskim elementima vrijednosti nastavnog časa/sata iz pružanja prve pomoći donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, usuglašen s Crvenim krstom/križom u Bosni i Hercegovini.

(13) Odluku o jedinstvenim minimalnim proračunskim elementima vrijednosti nastavnog časa/sata iz teoretskog i praktičnoga dijela osposobljavanja kandidata za vozače donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, usuglašen s organom/tijelom nadležnim za obrazovanje.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako motorno vozilo na kojem se kandidat za vozača osposobljava za praktično upravljanje vozilom ne obilježi posebnim tablicama/pločicama (član/članak 177.).

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji na putu/cesti osposobljava kandidata za vozača na motornom vozilu koje nije označeno posebnim tablicama/pločicama.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 239a.

(1) Kada nadležno tijelo iz člana 177. stav (7) ovog Zakona u obavljanju nadzora nad radom autoškola utvrdi da se autoškola u obavljanju svoje djelatnosti ne pridržava Zakona ili da ne ispunjava propisane uslove, organ nadležan za obrazovanje će rješenjem odrediti da se utvrđeni nedostaci otklone i zabraniće obavljanje jednog dijela osposobljavanja

ili cjelokupnog osposobljavanja, dok se utvrđeni nedostaci ne otklone, ako je to potrebno u pogledu prirode nedostataka.

(2) Organ nadležan za obrazovanje može rješenjem zabraniti rad autoškoli ili odjeljenju autoškole u trajanju do dva mjeseca ukoliko se nadležnom tijelu iz stava (1) ovog člana onemoguću ili ometa vršenje kontrole.

(3) Organ nadležan za obrazovanje može osobi koja obavlja osposobljavanje kandidata iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa ili instruktora vožnje koji obavlja osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila u praktičnom upravljanju vozilom, ukoliko osposobljavanje ne obavlja u skladu/sukladno važećim propisima, privremeno oduzeti licencu odnosno dozvolu instruktora vožnje na period od 3 do 6 mjeseci.

2a. Sticanje prava osposobljavanja i ispitivanja kandidata za vozača motornih vozila

Član 178.

(1) Pravo da osposobljava kandidata iz poznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa stiče lice/osoba – diplomirani saobraćajni/prometni inženjer drumskog/cestovnog smjera i koje posjeduje licencu predavača teoretske nastave.

(2) Pravo da ispituje kandidata iz oblasti propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa stiče lice/osoba sa licencom ispitivača teoretskog dijela ispita.

(3) Pravo da ispituje kandidata iz praktičnog dijela stiče lice/osoba sa licencom ispitivača iz upravljanja motornim vozilom.

(4) Pravo da ispituje kandidata iz prve pomoći stiče lice/osoba sa licencom ispitivača iz poznavanja prve pomoći.

(5) Lice/osoba iz stava/stavka (1), (2) i (3) ovog člana/članka, osim dokaza o završenoj školskoj spremi, mora imati vozačku dozvolu.

(6) Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila iz pružanja prve pomoći licima/osobama povrijeđenim/ozlijeđenim u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi obavlja doktor medicine.

(7) Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila u praktičnom upravljanju motornim vozilom obavlja instruktor vožnje.

(8) Bliže odredbe o uslovima/uvjetima i načinu dobijanja licence iz stava/stavka (1), (2), (3) i (4) pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji sa organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za obrazovanje.

(9) Bliže odredbe o sticanju/stjecanju zvanja instruktora vožnje motornih vozila pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za obrazovanje.

2b. Potvrda o osposobljenosti

Član 178a.

Autoškole, obrazovne ustanove i Crveni krst/križ izdaju potvrde o uspješno završenoj obuci za vozača motornih vozila.

3. Vozački ispit

Član/Članak 179.

(1) Za poslove provođenja i organizovanja/organiziranja polaganja vozačkog ispita odgovorni su organi/tijela entiteta, kantona/županija i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležni/ovlašteni za obrazovanje.

(2) Polaganje vozačkog ispita obavlja se pred komisijom koju imenuju organi/tijela iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, a predsjednik komisije i njeni članovi imaju licencu za ispitivača.

(3) O položenom vozačkom ispitu izdaje se uvjerenje.

(4) Bliže odredbe o načinu i uslovima/uvjetima organizovanja/organiziranja ispita za vozača motornih vozila pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom /tijelom nadležnim/ovlaštenim za obrazovanje.

Član 180.

(1) Za vrijeme upravljanja motornim vozilom kandidat za vozača mora imati kod sebe uvjerenje da je fizički i psihički sposoban za upravljanje motornim vozilom kao i uvjerenje o položenom ispitu iz poznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama za onu kategoriju za koju se obučava, i dužan ga je pokazati na zahtjev ovlaštenog lica/osobe.

(2) Za vrijeme obučavanja kandidata iz upravljanja motornim vozilom instruktor vožnje kod sebe mora imati: vozačku dozvolu, dozvolu instruktora vožnje i dnevnik rada instruktora vožnje i iste je dužan pokazati na zahtjev ovlaštenog lica/osobe.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

kandidat za vozača i instruktor vožnje ako postupe suprotno odredbama člana/članka 180.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Ako je prekršajem izazvana direktna/izravna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ili prouzrokovana

saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član 181. briše se

Član 182.

- (1) Ministarstvo organizuje izradu jedinstvenog kataloga testovnih pitanja.
- (2) Organi nadležni/ovlašteni za provođenje ispita dužni su formirati ispitne testove na osnovu pitanja iz Kataloga iz stava/stavka (1).
- (3) Na ispitu za vozača motornih vozila komisija utvrđuje da li je kandidat u dovoljnoj mjeri osposobljen za bezbjedno/sigurno upravljanje motornim vozilom određene kategorije prema propisanom programu iz člana/članka 176. ovog Zakona.
- (4) Na ispitu za vozača motornih vozila kandidat za vozača ne smije se koristiti nedozvoljenim sredstvima.

Kaznene odredbe: član/članak 239a.

Kandidatu za vozača motonih vozila koji, na ispitu, postupa suprotno odredbama člana/članka 182. Stav/stavka (4) organ/tijelo nadležan/ovlašten za obrazovanje može zabraniti izlazak na ispit u periodu do šest mjeseci od dana izlaska na ispit na kojem je prekršaj načinjen.

Član 183.

- (1) Organi/tijela nadležni/ovlašteni za obrazovanje entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dužni su organizovati/organizirati kontinuirano usavršavanje za lica/osobe koja su uključena u proces osposobljavanja i provjere znanja kandidata za vozača motornih vozila.
- (2) **Organi/tijela iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka mogu povjeriti poslove iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka i drugim organima/tijelima entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ili odgovarajućoj strukovnoj ili stručnoj organizaciji u skladu/sukladno sa važećim zakonodavstvom.**
- (3) Bliže odredbe s programom usavršavanja za lica/osobe iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka donosi ministar u saradnji/suradnji s organima/tijelima nadležnim za obrazovanje.

4. Sticanje/stjecanje prava upravljanja motornim vozilom

Član/Članak 184.

(1) Pravo upravljati motornim vozilom ima lice/osoba koje ispunjava sljedeće uslove/uvjete:

1. da je fizički i psihički sposobno upravljati motornim vozilom;
2. da je navršilo godine života određene ovim članom/člankom zavisno od kategorije, odnosno potkategorije vozila;
3. da je položilo vozački ispit za upravljanje motornim vozilom određene kategorije ili potkategorije;
4. da mu odlukom nadležnog/ovlaštenog organa/tijela nije zabranjeno upravljanje motornim vozilom.

(2) Osim uslova/uvjeta iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka, pravo da upravlja motornim vozilom za pojedine kategorije, odnosno potkategorije stiče/stječe lice/osoba koja navrši:

1. 16 godina za potkategorije A1 i B1, traktor i radnu mašinu/stroj;
2. 18 godina za kategorije A, B, BE i potkategorije C1 i C1E;
3. 21 godinu za kategorije C i CE ;
4. 21 godinu za potkategorije D1 i D1E ;
5. 24 godine za kategorije D i DE.

(3) Licu/osobi koja prvi put stekne pravo upravljanja motornim vozilom kategorije B, a koja tokom/tijekom dvije godine od dana sticanja/stjecanja prava upravljanja motornim vozilom kategorije B sakupi četiri kaznena boda, nadležni organ/tijelo za izdavanje vozačke dozvole oduzeće vozačku dozvolu i poništiti je, čime on gubi pravo upravljanja motornim vozilom.

(4) Rješenje o oduzimanju i poništavanju vozačke dozvole donosi organ/tijelo kod kojeg se vozač vodi u evidenciji.

(5) Lice/osoba kojoj je vozačka dozvola oduzeta i poništena u skladu sa/sukladno odredbama ovoga člana/članka smatrat će se da nema položen vozački ispit za upravljanje motornim vozilom kategorije B.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja motornim vozilom prije sticanja/stjecanja prava na upravljanje motornim vozilom (član/članak 184.)

Za prekršaje kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/učinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Član/Članak 184a.

- (1) Vozačku dozvolu za kategorije BE mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategoriju B.
- (2) Vozačku dozvolu za kategorije C1E mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije C1.
- (3) Vozačku dozvolu za kategoriju CE mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije C.
- (4) Vozačku dozvolu za kategoriju D1E mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije D1.
- (5) Vozačku dozvolu za kategoriju DE mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije D.
- (6) Vozačku dozvolu za kategorije C i C1 mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije B.
- (7) Vozačku dozvolu za kategoriju D mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije B ili C ili D1 najmanje dvije godine.
- (8) Vozačku dozvolu za kategoriju D1 mogu dobiti samo oni vozači koji već imaju vozačku dozvolu za kategorije B najmanje dvije godine.

Član/Članak 185.

- (1) Vozačka dozvola izdaje se za upravljanje motornim i priključnim vozilima koja se razvrstavaju u kategorije: A, B, BE, C, CE, D i DE i potkategorije: A1, B1, C1, D1, C1E i D1E.
- (2) Vozačka dozvola izdaje se za sljedeće kategorije vozila: A, B, BE, C, CE, D i DE.
- (3) U kategoriju A ubrajaju se motocikli s bočnom prikolicom ili bez nje, čija zapremina motora prelazi 125 cm³, a snaga prelazi 11 kNj.
- (4) U kategoriju B ubrajaju se motorna vozila, osim vozila kategorije A, čija najveća dozvoljena/dopuštena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sjedišta/sjedala ne računajući sjedište/sjedalo za vozača.
- (5) U kategoriju BE ubrajaju se skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju B, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu/dopuštenu masu **preko** 750 kg, koja nije veća od mase vučnog vozila bez tereta, a ukupna dozvoljena/dopuštena masa vučnog i priključnog vozila nije veća od 3.500 kg.
- (6) U kategoriju C ubrajaju se motorna vozila za prevoz/prijevoz tereta čija je najveća dozvoljena/dopuštena masa veća od 7.500 kg.
- (7) U kategoriju CE ubrajaju se skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju C, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu/dopuštenu masu veću od 750 kg.
- (8) U kategoriju D ubrajaju se motorna vozila za prevoz/prijevoz lica/osoba koja, osim sjedišta/sjedala za vozača, imaju više od osam sjedišta/sjedala.

(9) U kategoriju DE ubrajaju se skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju D, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu/dopuštenu masu veću od 750 kg i priključno vozilo se ne koristi za prevoz/prijevoz lica/osoba.

(10) Vozačka dozvola izdaje se za sljedeće potkategorije vozila: A1, B1, C1, D1, C1E i D1E.

(11) U potkategoriju A1 ubraja se laki motocikl čija zapremina motora ne prelazi 125 cm³, a snaga ne prelazi 11 kNJ.

(12) U potkategoriju B1 ubrajaju se tricikli i četverocikli na motorni pogon.

(13) U potkategoriju C1 ubrajaju se motorna vozila za prevoz/prijevoz tereta čija je najveća dozvoljena/dopuštena masa veća od 3.500 kg, a manja od 7.500 kg.

(14) U potkategoriju C1E ubrajaju se skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u potkategoriju C1, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu/dopuštenu masu veću od 750 kg, s tim da najveća dozvoljena/dopuštena masa skupa vozila ne prelazi 12.000 kg i da najveća dozvoljena/dopuštena masa priključnog vozila ne prelazi masu neopterećenog vučnog vozila.

(15) U potkategoriju D1 ubrajaju se motorna vozila koja služe za prevoz/prijevoz lica/osoba i koja, osim sjedišta/sjedala za vozača, imaju više od osam, a **ne više** od šesnaest sjedišta/sjedala.

(16) U potkategoriju D1E ubrajaju se skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u potkategoriju D1, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu/dopuštenu masu veću od 750 kg, s tim da najveća dozvoljena/dopuštena masa ovog skupa vozila ne prelazi 12.000 kg, a najveća dozvoljena/dopuštena masa priključnog vozila ne prelazi masu neopterećenog vučnog vozila i da se priključno vozilo ne koristi za prevoz/prijevoz lica/osoba.

(17) Vozači motornih vozila kategorija B, C, D i potkategorija C1 i D1 imaju pravo upravljati motornim vozilima tih kategorija i kad su im pridodate/pridodane lake prikolice.

(18) Vozač kojem je izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije D ima pravo upravljati motornim vozilom kategorije B i potkategorija B1 i D1, a vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije C ima pravo upravljati i motornim vozilom kategorije B i potkategorija B1 i C1.

(19) Vozač kojem je izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije CE ima pravo upravljati motornim vozilom kategorije BE i C1E, a vozač kojem je izdata/izdana vozačka dozvola kategorije DE ima pravo upravljati motornim vozilom kategorija BE i CE i potkategorije C1E i D1E.

(20) Pravo da upravlja motornim vozilom kategorija BE, CE i DE vozač stiče/stječe samo ako je prethodno stekao pravo upravljati vozilima **odgovarajućih** kategorija B, C i D.

(21) Vozači motornih vozila kategorija B, C, D, BE, CE i DE i potkategorija B1, C1, D1, C1E i D1E imaju pravo upravljati mopedom, lakim četverociklom, motokultivatorom, traktorom i radnom mašinom/radnim strojem.

(22) Vozač motornog vozila kategorije A ima pravo upravljati motornim vozilom potkategorije A1, a vozač motornog vozila kategorije B ima pravo upravljati motornim vozilom potkategorije B1, vozač motornog vozila kategorije C ima pravo upravljati motornim vozilom potkategorije C1, a vozač motornog vozila kategorije D ima pravo upravljati motornim vozilom potkategorije D1.

Član/Članak 186.

(1) Vozačka dozvola izdat će se licu/osobi na njegov zahtjev ako ispunjava uslove/uvjete iz člana/članka 184. ovog Zakona.

(2) Vozačku dozvolu izdaje nadležni/ovlašteni organ/tijelo.

(3) Vozačka dozvola izdaje se licu/osobi i produžava s rokom važenja od 10 godina, a licima/osobama starijim od 65 godina života s rokom važenja od tri godine.

(4) Rok važenja vozačke dozvole od 10 godina računa se od dana njenog izdavanja, odnosno produženja njenog važenja.

(5) Vozačka dozvola neće se izdati ni produžiti njen rok važenja licu/osobi koje ima neplaćenu novčanu kaznu ili troškove prekršajnog postupka ili druge obaveze/obveze evidentirane u Registru novčanih kazni u skladu/sukladno s važećim zakonima o prekršajima u BiH.

(6) Licima/osobama koja u vrijeme izdavanja vozačke dozvole imaju više od 55 godina života izdaje se vozačka dozvola čiji je rok važenja do navršene 65 godina života, s tim što taj rok ne može biti kraći od tri godine.

(7) Izuzetno od odredbe stava/stavka (3), vozačka dozvola može se izdati ili se njeno važenje može ograničiti i na rokove kraće od utvrđenih, na osnovu nalaza i mišljenja zdravstvene ustanove, datim/danim u uvjerenju o zdravstvenoj sposobnosti lica/osobe, ali ne na rok kraći od dvije godine.

(8) Lice/osoba koje je položilo vozački ispit i dobilo vozačku dozvolu za kategoriju vozila A1, A, B ili i C1 ne smije dvije godine od dana izdavanja vozačke dozvole upravljati vozilom na putu/cesti brzinom većom od 70 km na čas/sat, na putu/cesti namijenjenom isključivo za saobraćaj/promet motornih vozila i brzom putu/cesti brzinom većom od 90 km na čas/sat, odnosno 120 km na čas/sat na autoputu/autocesti, a lakim motociklom 40 km na čas/sat, niti tim vozilom smije vući priključno vozilo, a ni organizovano/organizirano prevoziti djecu.

(9) Lica/osobe koja prvi put steknu vozačku dozvolu obavezna/obvezna su da, u trajanju od dvije godine, obilježe vozilo kojim upravljaju posebnim znakom.

(10) Bliže odredbe o posebnom znaku iz prethodnog stava/stavka propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji postupa suprotno odredbama člana/članaka 186. stav/stavak 7 i 8.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: Vozač koji ne označi vozilo posebnim znakom član/članak 186. stav/stavak 9.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 187.

(1) U vozačku dozvolu upisuju se sve kategorije i potkategorije vozila kojima vozač ima pravo upravljati.

(2) Vozač ima pravo upravljati samo motornim vozilom one ili onih kategorija i potkategorija koje su upisane u vozačkoj dozvoli.

(3) Bliže odredbe o obrascu i sadržaju obrasca vozačke dozvole, o kategorijama i potkategorijama motornih i priključnih vozila i načinu upisa kategorija i potkategorija u vozačku dozvolu, postupku i načinu izdavanja, produženju važenja i zamjeni vozačke dozvole i strane vozačke dozvole i načinu vođenja evidencije o vozačkim dozvolama uredit će se pravilnicima koje donosi ministar u saradnji/suradnji s ministrima entiteta, ministrima kantona/županija i ministrom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji u upravlja motornim vozilom one kategorije koja nije označena u njegovoj vozačkoj dozvoli član/članak 187. stav/stavak 2.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1000,00 KM, a vozaču će se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Član/Članak 188.

Stranac koji privremeno boravi u Bosni i Hercegovini ili državljanin Bosne i Hercegovine koji boravi/prebiva u inostranstvu/inozemstvu, za vrijeme privremenog boravka u Bosni i Hercegovini, može upravljati vozilom na teritoriji Bosne i Hercegovine, na osnovu/temelju važeće strane/inozemne vozačke dozvole ili međunarodne vozačke dozvole, izdate/izdane u skladu/sukladno sa odredbama Bečke konvencije o cestovnom saobraćaju/prometu, koju je izdao nadležni organ/tijelo strane države.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

lice/osoba koja upravlja motornim vozilom suprotno odredbama člana/članka 188.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinioc/počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1000,00 KM.

Član/Članak 189.

Ukoliko ustanovi da se program osposobljavanja vozača motornih vozila u pojedinim zemljama bitno razlikuje od uslova/uvjeta i programa utvrđenih ovim Zakonom, Ministarstvo komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležno/ovlašteno ministarstvo) može odlučiti da se ne priznaje važenje tih vozačkih dozvola izdatih/izdanih u toj zemlji, i to u cjelini ili za pojedine kategorije.

Član/Članak 190.

(1) Stranac kojem je odobreno stalno nastanjenje u Bosni i Hercegovini i državljanin Bosne i Hercegovine koji se iz inostranstva/inozemstva vrati u Bosnu i Hercegovinu da se u njoj stalno nastani, kao i osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini, stranih trgovinskih, saobraćajnih/prometnih, kulturnih i drugih predstavništava i stranih dopisništava, mogu upravljati motornim vozilima na osnovu važeće strane vozačke dozvole za vrijeme od šest mjeseci od dana ulaska u Bosnu i Hercegovinu, ili od dana kada je odobreno stalno nastanjenje, ako je to za njih povoljnije.

(2) Licima/osobama iz stava/stavka (1) ovog člana/članka važeća strana vozačka dozvola zamijenit će se, pod uslovima/uvjetima iz čl. 184. i 186. ovog Zakona, na njihov zahtjev, bez polaganja vozačkog ispita, vozačkom dozvolom iz člana/članka 186. ovog Zakona za upravljanje onom kategorijom motornih vozila u koju se ubrajaju motorna vozila za čije su upravljanje ovlaštena stranom vozačkom dozvolom.

(3) Izuzetno od odredbe stava/stavka (2) ovog člana/članka, od osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini, prilikom zamjene strane vozačke dozvole neće se zahtijevati dokazi o ispunjavanju uslova/uvjeta iz člana/članka 184. ovog Zakona, osim ako to nije zahtijevano reciprocitetom.

(4) Državljaninu Bosne i Hercegovine zamijenit će se strana vozačka dozvola vozačkom dozvolom iz člana/članka 186. ovog zakona ako je u zemlji u kojoj mu je izdana strana vozačka dozvola boravio duže od šest mjeseci.

(5) Strana vozačka dozvola iz čijeg se teksta ne može zaključiti za koju je kategoriju, odnosno vrstu motornih vozila izdana, ili da li joj je istekao rok važenja, može se zamijeniti u skladu/sukladno sa stavom/stavkom (2) samo ako podnosilac/podnositelj zahtjeva priloži ispravu iz koje se nepobitno može utvrditi kojim motornim vozilima može upravljati, odnosno da joj nije istekao rok važenja.

(6) Učestvovanje/sudjelovanje vozača međunarodnih oružanih snaga stacioniranih u Bosni i Hercegovini u saobraćaju/prometu na putevima/cestama u Bosni i Hercegovini može se regulisati/regulirati posebnim međunarodnim ugovorom.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji postupi suprotno odredbama člana/članka 190. stav/stavak 1.

Član/Članak 191.

(1) Odredbe čl. 188. i 189. i člana/članka 190. stav/stavak (1) ovog Zakona o upravljanju motornim vozilima na osnovu strane vozačke dozvole, prema tome, primjenjuju se i na upravljanje motornim vozilima na osnovu važeće međunarodne vozačke dozvole.

(2) Međunarodna vozačka dozvola izdaje se na period važenja od dvije godine, odnosno na period propisan međunarodnim ugovorom.

(3) Međunarodna vozačka dozvola priznat će se samo ako su je izdali nadležni/ovlašteni organi/tijela ili organizacije strane države i ne može se zamijeniti vozačkom dozvolom Bosne i Hercegovine.

Član/Članak 192.

(1) Vozaču kojem je izdata/izdana vozačka dozvola iz člana/članka 186. ovog Zakona, na njegov zahtjev, može se izdati i međunarodna vozačka dozvola.

(2) Međunarodne vozačke dozvole izdaju auto-moto klubovi/savezi i auto-moto društva, ovlašteni za izdavanje tih dozvola za države za koje je potrebna međunarodna vozačka dozvola.

(3) Međunarodna vozačka dozvola ne može se izdati vozaču kojem je odlukom nadležnog/ovlaštenog organa/tijela izrečena mjera bezbjednosti/sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom dok ta zabrana traje.

(4) Međunarodna vozačka dozvola izdata/izdana u Bosni i Hercegovini ne može se koristiti za upravljanje motornim vozilima na teritoriju Bosne i Hercegovine.

(5) Bliže odredbe o obrascu i sadržaju međunarodne vozačke dozvole, postupku i načinu izdavanja, načinu davanja ovlaštenja auto-moto klubovima/savezima i auto-moto društvima i načinu vođenja evidencije o izdatim/izdanim vozačkim dozvolama uredit će se pravilnikom koji donosi ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako izda međunarodnu vozačku dozvolu suprotno odredbi člana/članka 192. stav/stavak 3.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

5. Zdravstveni pregledi vozača motornih vozila

Član/Članak 193.

(1) Kandidat za vozača motornog vozila dužan je prije početka osposobljavanja za vozača motornog vozila obaviti zdravstveni pregled u ovlaštenoj zdravstvenoj instituciji i na osnovu toga dobiti ljekarsko/liječničko uvjerenje.

(2) Ljekarsko/liječničko uvjerenje iz stava/stavka (1) ovog člana/članka važi 12 mjeseci od dana izdavanja.

(3) Vozači motornih vozila dužni su obavljati redovne zdravstvene preglede, a vanrednim/izvanrednim zdravstvenim pregledima podvrgavaju se na zahtjev nadležnog/ovlaštenog organa/tijela.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako dopusti podučavanje kandidata za vozača motornog vozila iz praktičnog dijela poduke bez ljekarskog uvjerenja član/članak 193. stav/stavak 1.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Član/Članak 194.

(1) Zdravstvenim pregledima utvrđuje se ima li kandidat za vozača ili vozač potrebnu fizičku i psihičku sposobnost za upravljanje motornim vozilima.

(2) Zdravstvene preglede kandidata za vozača i vozača obavljaju zdravstvene ustanove koje su za to ovlaštene u skladu/sukladno sa zakonima entiteta, kantona/županija i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član/Članak 195.

Redovnom zdravstvenom pregledu podliježu vozači:

1) koji upravljaju motornim vozilima kojima se vrši javni prevoz/prijevoz i vozači tramvaja - svake tri godine;

2) instruktori vožnje - prilikom produženja važenja dozvole instruktora vožnje;

3) kojima je izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima kategorija D, DE i potkategorija D1 i D1E - prilikom svakog produženja važenja vozačke dozvole;

4) motornih vozila kojima je vozačka dozvola izdata/izdana na kraći rok važenja zbog oslabljenog zdravstvenog stanja i vozači koji su navršili 65 godina života - prilikom svakog produženja vozačke dozvole.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako dopusti da njegovim vozilom upravlja lice/osoba koja se nije podvrgnula redovnom zdravstvenom pregledu, odnosno upravlja vozilom a nije se podvrgnula redovnom zdravstvenom pregledu član/članak 195.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost. Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Član/Članak 196.

(1) Na vanredni/izvanredni zdravstveni pregled upućuje se vozač motornog vozila za kojeg se utvrdi da zbog zdravstvenih razloga više nije sposoban bezbjedno/sigurno upravljati motornim vozilima onih kategorija za koje mu je izdata/izdana vozačka dozvola.

(2) Ako zdravstvena organizacija prilikom liječenja vozača utvrdi da zbog zdravstvenih razloga nije više sposoban bezbjedno/sigurno upravljati vozilom, dužna je u roku od osam dana o tome obavijestiti organ/tijelo kod kojeg se vozač vodi u evidenciji ili najbližu policijsku stanicu/postaju.

(3) Zahtjev za upućivanje na vanredni/izvanredni zdravstveni pregled može podnijeti i svaki organ/tijelo nadležan/ovlašten za kontrolu saobraćaja/prometa na putu/cesti, javno tužilaštvo/tužiteljstvo, sud, sudija/sudac za prekršaje, kao i preduzeće/poduzeće, organizacija ili organ/tijelo u kojem je vozač zaposlen i obavlja poslove vozača.

(4) Na vanredni/izvanredni ljekarski pregled rješenjem upućuje organ/tijelo kod kojeg se vozač vodi u evidenciji, u zdravstvenu instituciju koja je nadležna/ovlaštena za vršenje ljekarskih pregleda i izdavanje ljekarskih uvjerenja za vozače.

(5) Vozač kojem je na vanrednom/izvanrednom ljekarskom pregledu utvrđena nesposobnost upravljanja određenom kategorijom vozila, nakon otklanjanja ustanovljene nesposobnosti, dužan je izvršiti kontrolni ljekarski pregled u istoj zdravstvenoj instituciji iz stava/stavka (4) ovog člana/članka i o tome dostaviti dokaz nadležnom/ovlaštenom organu/tijelu koji je izdao vozačku dozvolu.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako dopusti da njegovim vozilom upravlja lice/osoba koja se nije podvrgnula redovnom zdravstvenom pregledu, odnosno upravlja vozilom a nije se podvrgnula redovnom zdravstvenom pregledu član/članak 195.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Član/Članak 197.

Pravna i fizička lica/osobe koja zapošljavaju vozače ne smiju dozvoliti da njihovim motornim vozilima upravlja vozač koji nije obavio redovan i vanredan/izvanredan zdravstveni pregled na koji je upućen.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako dopusti da njegovim vozilom upravlja lice/osoba koja se nije podvrgnula redovnom zdravstvenom pregledu, odnosno upravlja vozilom a nije se podvrgnula redovnom zdravstvenom pregledu član/članak 195.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Član/Članak 198.

Bliže odredbe o zdravstvenim uslovima/uvjetima koje moraju ispunjavati vozači motornih vozila kao i uslove/uvjete koji treba da ispunjavaju zdravstvene ustanove za obavljanje zdravstvenih pregleda kandidata za vozače motornih vozila, pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom /tijelom nadležnim/ovlaštenim za zdravstvo.

6. Trajanje upravljanja motornim vozilom - briše se

Član/Članak 199. Briše se

Član/Članak 200. Briše se

Član/Članak 201. Briše se

Član/Članak 202. Briše se

IX - VOZILA

1. Opšte/opće odredbe

Član/Članak 203.

(1) Vozila u saobraćaju/prometu na putu/cesti moraju ispunjavati propisane uslove/uvjete u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, zaštite čovjekove okoline/okoliša, kao i da imaju ispravne propisane uređaje i opremu.

(2) Vozila koja ne ispunjavaju propisane uslove/uvjete u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja mogu učestvovati/sudjelovati u saobraćaju/prometu na javnom putu/cesti ako ispunjavaju posebne uslove/uvjete koji omogućavaju bezbjedan/siguran i nesmetan saobraćaj/promet, utvrđene u odobrenju koje je izdalo nadležno/ovlašteno ministarstvo.

(3) Bliže odredbe o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, uređajima i opremi koju moraju imati vozila i osnovnim uslovima/uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju/prometu na putevima/cestama pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu upotrebljava vozilo koje ne ispunjava propisane uslove/uvjete u pogledu dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnoga i priključnog vozila i gume/pneumatike član/članak 203 stav/stavak 1.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dozvoli/dopusti da se u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu upotrebljava vozilo koje nema propisanu opremu ili ispravne propisane uređaje, osim uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, uređaja za spajanje vučnog ili priključnog vozila i gume/pneumatike član/članak 203.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom licu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja vozilom koje ne ispunjava propisane uslove/uvjete u pogledu/glede dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja, ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila i pneumatike (član/članak 203. stav/stavak 1.).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja vozilom koje nema ispravne propisane uređaje i opremu, osim uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahografa i guma/pneumatika član/članak 203. stav/stavak 1.

Ako je prekršajem izazvana ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, počinioc/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je počinioc/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila-odredit će mu se jedan kazneni bod.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 204.

Motorna i priključna vozila registrovana/registirana u inostranstvu/inozemstvu mogu učestvovati/sudjelovati u saobraćaju/prometu na teritoriju Bosne i Hercegovine ako imaju ispravne uređaje i opremu propisanu važećom međunarodnom konvencijom o saobraćaju/prometu na putevima/cestama, a u pogledu dimenzija, najveće dozvoljene mase i osovinskog opterećenja, ako ispunjavaju uslove/uvjete propisane za motorna i priključna vozila registrovana/registirana u Bosni i Hercegovini.

Član/Članak 205.

(1) Motorna i priključna vozila koja se prvi put registruju/registiraju na teritoriju Bosne i Hercegovine, kao i njihovi dijelovi, uređaji i oprema, prema svojim konstrukcijskim i bezbjednosnim/sigurnosnim karakteristikama, moraju odgovarati propisima u Bosni i Hercegovini i evropskim/europskim standardima i propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

(2) Postupak utvrđivanja i provjeravanja usklađenosti konstrukcijskih i bezbjednosnih/sigurnosnih karakteristika iz stava/stavka (1) ovog člana/članka u odnosu na važeće propise i standarde u Bosni i Hercegovini, kao i zahtjeve evropskih/europskih propisa i standarda, odnosno homologacija motornih vozila, provodi se kod:

1) novokonstruisanih/novokonstruiranih i nehomologovanih vozila provedbom odgovarajućih ispitivanja u ovlaštenim organizacijama prema procedurama propisa i standarda u Bosni i Hercegovini i evropskih/europskih propisa i standarda i na osnovu pozitivnih rezultata izdaje se certifikat o usklađenosti;

2) uvoza vozila homologiranih u inostranstvu/inozemstvu, provjerom vjerodostojnosti obavljene homologacije i na osnovu pozitivnih rezultata, izdaje se homologacijski list.

(3) Bliže uslove/uvjete o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme, određivanju organizacija koje mogu obavljati administrativne i tehničke poslove u oblasti homologacije pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za poslove energetike i industrije.

Kaznene odredbe: član/članak 232.

Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 5000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost: ako pušta u saobraćaj/promet motorna i priključna vozila, rezervne dijelove, opremu i uređaje za vozila proizvedene u inostranstvu/inozemstvu suprotno odredbama člana/članka 205. Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

Član/Članak 206.

(1) Motorna i priključna vozila koja se pojedinačno proizvode, prepravljaju ili popravljaju u većem obimu/obujmu ili su im oštećeni sklopovi i uređaji bitni za bezbjedno/sigurno učestvovanje/sudjelovanje u saobraćaju/prometu na putevima/cestama, prije puštanja u saobraćaj/promet moraju biti podvrgnuta ocjenjivanju usklađenosti konstrukcijskih i bezbjednosnih/sigurnosnih karakteristika s odgovarajućim važećim propisima u Bosni i Hercegovini, a na osnovu pozitivnih rezultata izdaje se uvjerenje (certifikat).

(2) Ocjenjivanje usklađenosti vozila iz stava/stavka (1) ovog člana/članka obavljaju ovlaštene organizacije za certificiranje vozila koje odredi ministar, u skladu sa članom 6. stav/stavak (2) ovog Zakona.

Kaznene odredbe: član/članak 232.

Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 5000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost: ako pojedinačno proizvodi, preuređuje ili popravlja u većem obimu/obujmu motorna vozila i priključna vozila suprotno odredbama člana/članka 206. Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću ili drugom pravnom licu/osobi.

2. Registrovanje/registriranje motornih i priključnih vozila

Član/Članak 207.

(1) Motorna i priključna vozila koja učestvuju/sudjeluju u saobraćaju/prometu na putu/cesti moraju biti registrovana/registirana, o čemu se vodi evidencija, u skladu s odgovarajućim zakonom o centralnoj/središnjoj evidenciji i razmjeni podataka.

(2) Izuzetno od odredbe stava/stavka (1) ovog člana/članka, ne moraju biti registrovana/registirana motorna i priključna vozila koja su prepravljena ili popravljena i kojima se obavlja probna vožnja radi ispitivanja i prikazivanja njihovih karakteristika ili koja se kreću od mjesta proizvodnje do skladišta, kao i motorna i priključna vozila koja se kreću od mjesta u kojem su preuzeta neregistrovana/neregistirana do mjesta u kojem će biti registrovana/registirana, pod uslovom/uvjetom da su označena probnim tablicama/pločicama.

(3) Za vozila iz stava/stavka (2) ovog člana/članka izdaje se potvrda o korištenju probnih tablica/pločica.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dopusti da njegova neregistrovana/neregistirana motorna vozila ili priključna vozila učestvuju/sudjeluju u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu član/članak 207. stav/stavak 1;

ako naredi ili dozvoli/dopusti da njegova motorna ili priključna vozila učestvuju/sudjeluju u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu bez probnih tablica/pločica član/članak 207. stav/stavak 2 i 3.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

vozač koji sudjeluje u saobraćaju/prometu sa vozilom koje je neregistrirano ili čija je potvrda o registraciji vozila istekla za duže/dulje od 30 dana (član/članak 207.).

Za prekršaj vozaču ili instruktoru vožnje uz kaznu izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca do šest mjeseci i dva kaznena boda.

Za prekršaje kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/učinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Član/Članak 208.

Registrovati/registrirati se mogu motorna i priključna vozila za koja se na tehničkom pregledu utvrdi da su ispravna.

(2) Ne može se registrovati/registrirati vozilo niti produžiti rok važenja registracije vozila čiji vlasnik ima neplaćenu novčanu kaznu ili troškove prekršajnog postupka ili druge obaveze/obveze evidentirane u Registru/Centru novčanih kazni u skladu/sukladno s važećim zakonima o prekršajima u BiH.

(3) Za registrovano/registrirano vozilo izdaju se: registarske/registracijske tablice/pločice, potvrda o registraciji, privremena potvrda o registraciji, potvrda o vlasništvu vozila i stiker naljepnica.

(4) Potvrda o registraciji izdaje se s rokom važenja od jedne godine.

(5) Izuzetno od odredbi stava/stavka (4) ovog člana/članka, potvrda o registraciji se može izdati

1) trajno za:

- oldtajmere,
- vozila koja nisu prvenstveno namjenjena za učestvovanje/učešće saobraćaju/prometu (motokultivator, traktor, **priključno vozilo za traktor**, radna mašina, pčelarsko vozilo, poljoprivredno vozilo i sl.) i
- mopede i lake četvorocikle.

2) sa kraćim rokom važenja, koji ne može biti kraći od 6 mjeseci, za sljedeće kategorije:

- motocikle, tricikle, četverocikle i lake motocikle.

(6) Vlasnik vozila, ako ne produži registraciju vozila u roku od 30 dana od dana isticanja važenja potvrde o registraciji, dužan je vratiti registarske/registracijske tablice/pločice nadležnom/ovlaštenom organu/tijelu u roku od osam dana.

(7) Vlasnik vozila dužan je objavit vozilo ako je prodano, uništeno ili otpisano i ako je vlasnik promijenio stalno prebivalište, odnosno sjedište, u roku od 15 dana. U istom roku vlasnik vozila dužan je prijaviti promjenu bilo kojeg podatka koji je upisan u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji upravlja motornim i priključnim vozilom ukoliko stiker

naljepnica nije postavljena na propisan način ili je nečitljiva (član/članak 208. stav/stavak 3).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

Kaznene odredbe: član/članak 236.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj: vlasnik vozila ako u roku od osam dana ne vrati registarske/registracijske tablice/pločice mjerodavnome organu/tijelu član/članak 208. stav/stavak 6;

vlasnik vozila koji postupa suprotno odredbama člana/članka 208. stav/stavak 7.

Osim novčane kazne vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Član/Članak 209.

(1) Za vozila koja se registruju/registiraju u Bosni i Hercegovini izdaje se jedna od sljedećih registarskih/registracijskih tablica/pločica:

- 1) registarske/registracijske tablice/pločice za motorna vozila;
- 2) registarske/registracijske tablice/pločice za priključna vozila;
- 3) registarske/registracijske tablice/pločice za motocikle;
- 4) registarske/registracijske tablice/pločice za motorna i priključna vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini i njihovog osoblja;
- 5) registarske/registracijske tablice/pločice za vozila koja se izvoze iz Bosne i Hercegovine i registrovat će se u inostranstvu/inozemstvu;
- 6) tablice/pločice za privremeno registrovana vozila;
- 7) probne tablice/pločice i
- 8) prenosive/prijenosive tablice/pločice.**

(2) Oznake na registarskim/registracijskim tablicama/pločicama sastoje se od određenih slova i brojeva.

(3) Vozilo registrovano/registirano u Bosni i Hercegovini ne može napustiti teritorij Bosne i Hercegovine ako ne nosi istaknutu međunarodnu oznaku Bosne i Hercegovine.

(4) Zabranjeno je isticanje međunarodne oznake druge države na vozilima registrovanim/registiranim u Bosni i Hercegovini.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako na vozilu koristi registarske/registracijske tablice/pločice koje nisu izdate/izdane za to vozilo, član/članak 209. stav/stavak 1.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu ili druge osobe/lica.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

vozač koji na vozilu koristi registracijske tablice/pločice koje nisu izdate/izdane za to vozilo (član/članak 209. stav/stavak (1)).

Za prekršaj vozaču ili instruktoru vožnje uz kaznu izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca do šest mjeseci i dva kaznena boda.

Kaznene odredbe: član/članak 237.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji postupa suprotno odredbi člana/članka 209. stav/stavak 4.

Član/Članak 210.

(1) Motorna vozila, osim motocikala, u saobraćaju/prometu na putu/cesti moraju imati po dvije registarske/registracijske tablice/pločice, a laki motocikli, motocikli i priključna vozila po jednu registarsku/registracijsku tablicu/pločicu.

(2) Registarske/registracijske tablice/pločice na vozilu moraju biti postavljene tako da su dobro vidljive i čitljive, od kojih je jedna na prednjoj, a druga na zadnjoj/stražnjoj strani, a kod lakog motocikla, motocikla i priključnih vozila - na zadnjoj/stražnjoj strani.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog vozila koje nema propisani broj registarskih/registracijskih tablica/pločica ili na kojem su te tablice/pločice postavljene tako da se ne vide dobro ili nisu čitljive član/članak 210.

Član/Članak 211.

- (1) Kad upravlja motornim i priključnim vozilom, vozač mora imati kod sebe važeću potvrdu o registraciji izdatu/izdanu za to vozilo, kao i polis/policu obaveznog/obvezatnog osiguranja, a motorna i priključna vozila registrovana/registirana u stranoj zemlji i međunarodnu ispravu o osiguranju od automobilske odgovornosti koja važi na području Bosne i Hercegovine i dužan je da je pokaže na zahtjev policajca ili drugog ovlaštenog lica/osobe.
- (2) Kad upravlja vozilom koje je označeno probnim tablicama/pločicama, vozač mora imati kod sebe važeću potvrdu i dužan ju je pokazati na zahtjev ovlaštenog lica/osobe.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dozvoli/dopusti da u putnom/cestovnom saobraćaju/prometu učestvuje/sudjeluje njegovo motorno ili priključno vozilo nakon isteka važenja potvrde o registraciji ili potvrde o korištenju probnih tablica/pločica (član/članak 211.)

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

vozač koji sudjeluje u saobraćaju/prometu sa vozilom koje je neregistrirano ili čija je potvrda o registraciji vozila istekla za duže/dulje od 30 dana (član/članak 211. stav/stavak (1)).

Za prekršaj vozaču ili instruktoru vožnje uz kaznu izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca do šest mjeseci i dva kaznena boda.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji kod sebe nema važeću potvrdu o registraciji za vozilo kojim upravlja ili je ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe (član/članak 211. stav/stavak (1)), a pri tome stiker naljepnica ne dokazuje da je vozilo registrirano;

vozač motornog i priključnog vozila registriranog u stranoj zemlji ako nema međunarodnu ispravu o osiguranju od automobilske odgovornosti koja važi na području Bosne i Hercegovine i ne pokaže je na zahtjev policijskog službenika ili ovlaštenog lica/osobe (član/članak 211.stav/stavak 1.);

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

vozač koji u saobraćaju/prometu na cesti upravlja motornim ili priključnim vozilom poslije isteka važenja potvrde o korištenju probnih ili prenosivih/prijenosivih tablica/pločica (član/članak 211. stav/stavak 2.).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuju dva kaznena boda i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 239.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji kod sebe nema polisu obaveznog/obaveznog osiguranja ili je ne pokaže na zahtjev ovlaštenog lica/osobe (član/članak 211. stav/stavak 1.).

Član/Članak 212.

Motorna i priključna vozila registrovana/registirana u stranoj zemlji mogu učestvovati/sudjelovati u saobraćaju/prometu na teritoriju Bosne i Hercegovine samo ako imaju važeću potvrdu o registraciji vozila i registarske/registracijske tablice/pločice koje je izdao nadležni/ovlašteni organ/tijelo zemlje u kojoj je vozilo registrovano/registirano, kao i međunarodnu oznaku zemlje registracije.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog i priključnog vozila ako nema važeću potvrdu o registraciji vozila i registracijske oznake koje je izdao nadležni organ/tijelo zemlje u kojoj je vozilo registrovano/registirano (član/članak 212.).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Kaznene odredbe: član/članak 238.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač motornog i priključnog vozila registrovanog/registiriranog u stranoj zemlji ako nema međunarodnu oznaku zemlje registracije (član/članak 212.).

Član/Članak 213.

(1) Motorna i priključna vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini i njihovog osoblja, stranih trgovačkih/trgovinskih, saobraćajnih/prometnih, kulturnih i drugih predstavništava, stranih dopisništava i stalnih stranih dopisnika, odnosno stranaca, stalnih službenika stranih dopisništava i motorna i priključna vozila stranaca kojima je radi školovanja, specijalizacije, naučnih/znanstvenih istraživanja, zapošljavanja ili obavljanja profesionalne djelatnosti, pružanja azila ili priznavanja statusa izbjeglog lica/osobe izdato/izdano odobrenje za privremeni boravak duži od šest mjeseci ili za stalno nastanjenje u Bosni i Hercegovini, kao i motorna i priključna vozila državljana Bosne i Hercegovine koji se vrate iz inostranstva/inozemstva, odnosno dođu u Bosnu i Hercegovinu da u njoj stalno ostanu, mogu učestvovati/sudjelovati u saobraćaju/prometu u Bosni i Hercegovini samo ako su registrovana/registirana u Bosni i Hercegovini.

(2) Izuzetno od stava/stavka (1) ovoga člana/članka ova vozila mogu učestvovati/sudjelovati u saobraćaju/prometu iako su registrirana u inozemstvu, a najduže tri mjeseca od dana ulaska na teritorij Bosne i Hercegovine. Rok za vozila koja su vlasništvo stranaca kojima je izdato odobrenje za privremeni boravak duži od šest mjeseci ili za stalni boravak, počinje teći nakon dobivanja ovoga statusa.

(3) Učestvovanje/sudjelovanje vozila međunarodnih oružanih snaga stacioniranih u Bosni i Hercegovini u saobraćaju/prometu na putevima/cestama u Bosni i Hercegovini regulisaće/regulirati će se posebnim međunarodnim ugovorom.

Član/Članak 214.

(1) Privremeno se mogu registrovati/registirati motorna i priključna vozila uvezena iz inostranstva/inozemstva ili nabavljena u Bosni i Hercegovini čiji su vlasnici stranci koji u Bosni i Hercegovini privremeno borave na osnovi važeće putne isprave, ili državljani Bosne i Hercegovine koji radi školovanja, specijalizacije, naučnog/znanstvenog istraživanja, zapošljavanja ili obavljanja profesionalne djelatnosti privremeno borave u inostranstvu/inozemstvu, motorna i priključna vozila koja se koriste na osnovi ugovora o poslovnoj saradnji/suradnji ili ugovora o zakupu zaključenog između domaćeg i stranog

prijevoznika, kao i motorna i priključna vozila koja se koriste na sajmovima i sportskim takmičenjima/natjecanjima.

(2) Vozilo koje u Bosnu i Hercegovinu uđe sa stranim registarskim/registracijskim tablicama/pločicama na kojima oznake i broj nisu u skladu s odredbama međunarodnih ugovora koje je ratifikovala/ratificirala Bosna i Hercegovina mora se privremeno registrovati/registirirati.

(3) Privremena registracija vozila važi najduže/najdulje jednu godinu i njeno važenje može se, iz opravdanih razloga, produžiti/produljiti najduže za još jednu godinu.

Član/Članak 215.

(1) Za privremeno registrovano/registirano vozilo izdaju se: potvrda o registraciji, potvrda o vlasništvu vozila, stiker naljepnica i odgovarajuće registarske/registracijske tablice/pločice.

(2) Kad upravlja privremeno registrovanim/registiranim vozilom, vozač kod sebe mora imati važeću potvrdu o registraciji vozila i dužan ju je pokazati na zahtjev ovlaštenog lica/osobe.

(3) Bliže odredbe o postupku i načinu registracije vozila, izgledu i sadržaju privremene potvrde o registraciji, potvrde o registraciji, potvrde o vlasništvu vozila, stiker naljepnice i registarskih/registracijskih tablica/pločica, o izgledu međunarodne oznake Bosne i Hercegovine i o dimenzijama, obliku, boji, sadržaju, vrsti i kvalitetu/kakvoći materijala registarskih/registracijskih tablica/pločica pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

(4) Bliže odredbe o postupku i načinu registracije oldtimera pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji upravlja motornim i priključnim vozilom ukoliko stiker naljepnica nije postavljena na propisan način ili je nečitljiva (član/članak 215. stav/stavak 1).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Član/Članak 215a.

(1) **Prenosive/prijenosive tablice/pločice koriste se isključivo na teritoriji Bosne i Hercegovine za vozila koja se kreću do mjesta carinjenja, homologacije, servisiranja, prodajnog i izložbenog mjesta, mjesta**

atestiranja, mjesta skladištenja/čuvanja, mjesta nadogradnje i za vozila kojima se obavlja eksperimentalna vožnja.

(2) Prenosive/prijenosive tablice/pločice izdaju se najduže na rok od jedne godine.

(3) Za prenosive/prijenosive tablice/pločice izdaje se potvrda o registraciji vozila. Potvrda o registraciji vozila izdaje se na rok od jedne godine, uz uslov/uvjet da su plaćene propisane obaveze/obveze.

(4) Kad upravlja vozilom koje je označeno prenosivim/prijenosivim tablice/pločicama vozač mora kod sebe imati važeću potvrdu o registraciji vozila.

(5) O izdatim/izdanim prenosivim/prijenosivim tablice/pločicama vodi se evidencija.

(6) Prenosive/prijenosive tablice/pločice izdaju se na ime pravnog ili fizičkog lica/osobe preduzetnika koji se bavi proizvodnjom, nadogradnjom, servisiranjem, prevozom/prijevozom ili prodajom vozila na malo. Izdavanje prenosivih/prijenosivih tablice/pločica odobrava ministarstvo nadležno za unutrašnje/unutarnje poslove, a izdaje ih policijska stanica/postaja prema sjedištu pravnog ili fizičkog lica/osobe preduzetnika.

(7) Ako policijska stanica/postaja utvrdi da se prenosive/prijenosive pločice koriste suprotno/protivno propisima i rješenju kojim je odobreno izdavanje prenosivih/prijenosivih tablica/pločica, ministarstvo nadležno za unutrašnje/unutarnje poslove rješenjem će pravnom ili fizičkom licu/osobi iz stava/stavka (6) ovoga člana/članka oduzeti prenosive/prijenosive tablice/pločice, odnosno odbiti zahtjev za odobrenje prenosivih/prijenosivih tablice/pločica. Ponovni zahtjev za odobrenje iz stava/stavka (6) ovoga člana/članka može se podnijeti nakon isteka dvije godine od dana primjenjivosti/izvršnosti rješenja.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti ili vozač-instruktor dok osposobljava kandidata vozač koji u saobraćaju/prometu na cesti upravlja motornim ili priključnim vozilom poslije isteka važenja potvrde o korištenju probnih ili prenosivih/prijenosivih tablica/pločica (član/članak 215a. stav/stavak (4)).

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuju dva kaznena boda i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Član/Članak 216.

(1) Registraciju motornih i priključnih vozila, te izdavanje registarskih/registracijskih tablica/pločica obavljaju organi/tijela nadležni/ovlašteni za unutrašnje/unutarnje poslove.

(2) Odredbe stava/stavka (1) ovog člana/članka odnose se na vlasnike vozila koji imaju prebivalište ili sjedište, a raseljena lica/osobe boravište na teritoriju Bosne i Hercegovine.

3. Tehnički pregledi motornih i priključnih vozila

Član/Članak 217.

(1) Radi provjeravanja tehničke ispravnosti motornih i priključnih vozila, obavljaju se tehnički pregledi tih vozila.

(2) **Tehnički pregled vozila može da bude redovni/redoviti, preventivni i vanredni.**

(3) Na tehničkom pregledu utvrđuje se ima li motorno ili priključno vozilo propisane uređaje i opremu i je li u ispravnom stanju, te ispunjava li ono i druge propisane uslove/uvjete za učestvovanje/sudjelovanje u saobraćaju/prometu.

(4) O obavljenom tehničkom pregledu motornih i priključnih vozila vodi se evidencija.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako obavlja tehnički pregled suprotno odredbama člana/članka 217.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Član/Članak 218.

(1) **Novoproducirana motorna i priključna vozila, nakon obaveznog/obveznog identificiranja vozila prije prve registracije, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom/redovitom tehničkom pregledu u toku/tijeku mjeseca u kojem ističe rok od 24 mjeseca od dana prve registracije vozila, te u toku/tijeku mjeseca u kojem ističe rok od 48 mjeseci od dana prve registracije vozila.**

(2) Vozila stara četiri i više godina vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom/redovitom tehničkom pregledu tokom/tijekom svakog 12. mjeseca, od posljednjeg redovnog/redovitog tehničkog pregleda.

(3) Vozila koja se uvoze u Bosnu i Hercegovinu, a nisu novoproducedena, prije prve registracije, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom/redovitom tehničkom pregledu.

Član/Članak 219.

(1) Redovni/redoviti tehnički pregled vozila obavlja se jedanput godišnje.

(2) Preventivni tehnički pregled vozila obavlja se nakon isteka/proteka šest mjeseci od redovnog/redovitog tehničkog pregleda vozila.

(3) Preventivnom tehničkom pregledu vozila iz stava/stavka (2) ovoga člana/članka dužna su se podvrgnuti vozila koja se daju u najam (rent-a-car vozila), vozila kojima se obavlja osposobljavanje kandidata za vozače, vozila kojima se obavlja taksi prevoz/prijevoz, autobusi, teretna i priključna vozila za prevoz/prijevoz opasnih tvari, teretna i priključna vozila čija najveća dopuštena masa prelazi 7.500 kg.

(4) Izuzetno od odredbe stava/stavka (3) ovoga člana/članka, preventivnim tehničkim pregledima ne podliježu vozila za stanovanje ili kampiranje, pčelarska vozila, teretna i priključna vatrogasna vozila, teretna i priključna vozila za zabavne radnje i priključna vozila za traktore.

(5) Odobrenje za rad, nadzor nad radom stanica/postaja tehničkog pregleda motornih i priključnih vozila izdaju i provode entitetska i kantonalna/županijska ministarstva i ministarstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležna/ovlaštena za promet/saobraćaj.

(6) Stanica tehničkog pregleda koja ima odobrenje za rad, dužna je tehničke preglede obavljati u skladu/sukladno sa ovim Zakonom i važećim propisima kojima je regulisana/regulirana ova oblast.

(7) Organi/tijela iz stava/stavka (5) ovog člana/članka dužni su najmanje četiri puta godišnje organizovati/organizirati nadzor nad radom stanica za tehnički pregled vozila.

(8) Nadležni/ovlašteni organi/tijela iz stava/stavka (5) ovog člana/članka dio poslova iz svoje nadležnosti mogu prenijeti na odgovarajuće stručne institucije.

(9) Bliže odredbe o sadržaju i načinu obavljanja tehničkih pregleda, evidencijama koje se vode i obrascima koji se izdaju, uslovima/uvjetima koje moraju zadovoljiti nadležne/ovlaštene organizacije za obavljanje tehničkih pregleda, pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove i organima/tijelima iz stava/stavka (5) ovoga člana/članka.

Kaznene odredbe: član/članak 234.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako obavlja tehnički pregled suprotno odredbama člana/članka 219.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost.

Kaznene odredbe: član/članak 239a.

Ako nadležni organ/tijelo iz člana/članka 2. utvrdi da stanica tehničkog pregleda obavlja tehničke preglede suprotno pozitivnim propisima, izdat će rješenje o privremenoj zabrani rada do otklanjanja nedostataka.

Nadležni/ovlašteni organ/tijelo iz člana/članka 219. rješenjem će privremeno zabraniti rad i odrediti period za otklanjanje nedostataka stanici tehničkog pregleda za koju utvrdi da:

1. prilikom tehničkog pregleda vozila koristi neumjeren ili neispravan uređaj ili opremu;
2. objekat (prostor) ne udovoljava propisanim uslovima/uvjetima;
3. tehnički pregled vozila obavlja lice/osoba koja nema licencu.

X - POSEBNE MJERE BEZBJEDNOSTI /SIGURNOSTI

Član/Članak 220.

(1) Ovlašteno lice/osoba može vozača ili vozača-instruktora podvrgnuti kontroli pomoću odgovarajućih sredstava i aparata, ili ga uputiti na stručni ljekarski/liječnički pregled radi provjeravanja ima li alkohola u organizmu ili pokazuje li znakove poremećenosti izazvane djelovanjem/dejstvom alkohola, odnosno je li pod djelovanjem/dejstvom opojnih droga ili psihoaktivnih lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje.

(2) Vozač ili vozač-instruktor iz stava/stavka (1) ovog člana/članka dužan je pristupiti ispitivanju, odnosno stručnom pregledu na koji je upućen.

(3) Analiza krvi ili urina obavlja se kod vozača ili vozača-instruktora koji poriče da je pod djelovanjem alkohola, čije je prisustvo u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima, kao i da je pod djelovanjem/dejstvom opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje ako takva analiza ne bi izazvala štetne posljedice po njegovo zdravlje.

(4) Ako je ispitivanjem provedenim prema odredbama ovog člana/članka utvrđeno da je vozač ili vozač-instruktor pod djelovanjem /dejstvom alkohola,

opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje, troškove ispitivanja snosi vozač, odnosno vozač-instruktor.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

vozač ili instruktor vožnje koji odbija da se obavi ispitivanje pomoću odgovarajućih sredstava i aparata ili stručni pregled radi provjeravanja da li ima alkohola u organizmu ili da li pokazuje znake poremećenosti izazvane dejstvom alkohola, odnosno da li se nalazi pod dejstvom opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje (član/članak 220. st. (1) i (2)).

Za prekršaj vozaču ili instruktoru vožnje uz kaznu izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca do šest mjeseci i dva kaznena boda.

Za prekršaje kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinioc/učinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Član/Članak 221. Briše se

Član/Članak 222.

Ako je vozaču ili vozaču-instruktoru izrečena mjera bezbjednosti/sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, organ/tijelo koji vozača vodi u evidenciji oduzet će mu dozvolu i držat će je kod sebe dok zabrana traje.

Kaznene odredbe: član/članak 235.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

vozač koji se ne odazove pozivu nadležnog/ovlaštenog organa/tijela iz člana/članka 222. osnovnog zakona radi dostave vozačke dozvole s ciljem izvršenja zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom.

Za prekršaj vozača ili vozača-instruktoru uz kaznu se izriče zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do četiri mjeseca i određuju se dva kaznena boda.

Član/Članak 223.

(1) Ako zdravstvena organizacija prilikom pregleda vozača ili vozača-instruktoru utvrdi da je postao fizički ili psihički nesposoban za upravljanje motornim vozilima, dužna je o svom nalazu i mišljenju odmah obavijestiti organ/tijelo nadležan za izdavanje vozačke dozvole, koji će na osnovi toga vozaču ili vozaču-instruktoru oduzeti vozačku dozvolu za vrijeme trajanja te nesposobnosti.

(2) Vozaču ili vozaču-instruktoru koji ima pravo upravljati motornim vozilom više kategorija, a to pravo za pojedine kategorije bude mu ograničeno iz razloga predviđenih u stavu/stavku (1) ovog člana/članka, izdat će se nova vozačka dozvola u koju će se upisati one kategorije motornih vozila kojima ima pravo upravljati.

(3) Vozaču ili vozaču-instruktoru koji ne obavi vanredni/izvanredni zdravstveni pregled na koji je upućen, bit će oduzeta vozačka dozvola dok se ne podvrgne tom pregledu.

Član/Članak 224.

(1) Ovlašteno lice/osoba na licu mjesta privremeno će oduzeti vozačku dozvolu i isključiti iz saobraćaja/prometa vozača kojeg zatekne da upravlja vozilom ili da pokušava upravljati vozilom ako je očigledno da je vozač u takvom psiho-fizičkom stanju (umor, bolest, djelovanje opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje) da nije sposoban bezbjedno/sigurno upravljati vozilom.

(2) Ovlašteno lice/osoba postupit će na način iz stava/stavka (1) ovog člana/članka prema vozaču iz člana/članka 174. stav/stavak (2) ovog Zakona za kojeg utvrdi da u organizmu ima alkohola ili da pokazuje znake poremećenosti izazvane djelovanjem/dejstvom alkohola, kao i prema vozaču za kojeg utvrdi da je pod djelovanjem/dejstvom alkohola, u skladu sa članom/člankom 174. stav/stavak (3) ovog Zakona, **a vozača kod kojeg se utvrdi količina alkohola u krvi preko 1.5g/kg ili koji odbije testiranje, a pokazuje znake poremećenosti izazvane dejstvom alkohola zadržati do otrežnjenja, a najduže 12 sati.**

(3) Ovlašteno lice/osoba isključit će iz saobraćaja/prometa i vozača kojeg zatekne da upravlja motornim vozilom a nema vozačku dozvolu određene kategorije, ili da upravlja vozilom u vrijeme dok je na snazi mjera nadležnog/ovlaštenog organa/tijela kojom je vozaču zabranjeno upravljanje motornim vozilom.

(4) Ovlašteno lice/osoba postupit će na način iz st. (1) i (3) ovog člana/članka i prema vozaču-instruktoru kojeg zatekne da osposobljava kandidata za vozača pod djelovanjem/dejstvom alkohola, u skladu/sukladno s članom/člankom 174. stav/stavak (3) ovog Zakona, ili koji pokazuje znake poremećenosti izazvane djelovanjem/dejstvom alkohola, kao i kad ga zatekne da osposobljava kandidata za vozača a nema vozačku dozvolu određene

kategorije, ili u vrijeme kad je na snazi mjera nadležnog/ovlaštenog organa/tijela kojom je vozaču-instruktoru zabranjeno upravljanje motornim vozilom.

(5) Ovlašteno lice/osoba postupit će na način iz stava/stavka (1) ovog člana/članka prema vozaču ili vozaču-instruktoru iz člana/članka 220. stav/stavak (2) ovog zakona koji se odbije podvrgnuti ispitivanju, odnosno stručnom pregledu na koji je upućen.

(6) Nadležni/ovlašteni organ/tijelo čije je ovlašteno lice/osoba oduzelo vozačku dozvolu prema odredbama st. (1), (2), (4) i (5) ovog člana/članka dužan je vratiti dozvolu vozaču čim prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta, a najkasnije u roku od 24 časa/sata od dana oduzimanja, ako su prestali razlozi zbog kojih je dozvola oduzeta.

(7) Ako vozač ne preuzme vozačku dozvolu u roku od tri dana od dana oduzimanja, a vozačka dozvola se ne vodi u evidenciji organa/tijela čije je ovlašteno lice/osoba tu dozvolu oduzelo, nadležni organ dostavit će vozačku dozvolu organu/tijelu u čijoj se evidenciji ta dozvola vodi.

(8) Ovlašteno lice/osoba koje je oduzelo vozačku dozvolu prema odredbama st. (1), (2), (4) i (5) ovog člana/članka dužno je o tome izdati vozaču potvrdu koja sadrži: ime i prezime vozača, broj oduzete vozačke dozvole, dan i čas/sat njenog oduzimanja i način njenog vraćanja.

Član/Članak 225.

(1) Vozaču motornog vozila koji je prekršajnim nalogom, odnosno sudskim rješenjem kažnjen za prekršaje kažnjive prema odredbama člana 234., člana/članka 235. st. (1) i (2), člana/članka 236, člana/članka 237. stav/stavak (2), člana/članka 238. stav/stavak (2) ili člana/članka 239. stav/stavak (2) ovog Zakona, osim kazni propisanih kaznenim odredbama ovog zakona, određuju se i kazneni bodovi.

(2) Broj kaznenih bodova je jedan i dva, zavisno od težine počinjenog prekršaja.

(3) Kazneni bodovi evidentiraju se u evidenciji vozača, na osnovi konačnog i izvršnog prekršajnog naloga, odnosno pravosnažnog sudskog rješenja.

(4) U slučaju sticanja/stjecanja kaznenih bodova, kazna se izriče za prekršaj koji nosi veći broj kaznenih bodova.

(5) Vozača kojem je u roku od jedne godine zbog učinjenih prekršaja iz ovog Zakona određeno najmanje sedam kaznenih bodova nadležni/ovlašteni organ/tijelo kod kojeg se vodi u evidenciji pozvat će na predavanja o posljedicama koje proizlaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja saobraćajnih/prometnih propisa.

(6) Vozaču koji se ne odazove na predavanja iz stava/stavka (5) ovog člana/članka rješenjem će se privremeno oduzeti vozačka dozvola, dok se ne odazove na predavanja.

(7) Žalba na rješenje o privremenom oduzimanju vozačke dozvole ne odgađa izvršenje rješenja.

(8) Vozaču kojem je u roku od jedne godine zbog učinjenih prekršaja iz ovog zakona određeno najmanje **deset** kaznenih bodova bit će oduzeta vozačka dozvola u trajanju od 30 dana i bit će upućen na provjeru poznavanja saobraćajnih/prometnih propisa.

(9) Vozačka dozvola oduzeta na osnovu stava/stavka (8) ovog člana/članka bit će vraćena vozaču po isteku roka iz stava/stavka (8) ovog člana/članka uz predočenje dokaza da je zadovoljio na provjeri poznavanja saobraćajnih/prometnih propisa.

(10) Vozaču kojem u roku od dvije godine zbog učinjenih prekršaja iz ovog Zakona ponovno bude određeno najmanje deset kaznenih bodova bit će oduzeta vozačka dozvola u trajanju od 60 dana.

(11) Rješenje o oduzimanju vozačke dozvole donosi organ/tijelo kod kojeg se vozač vodi u evidenciji.

(12) Žalba na rješenje ne odgađa izvršenje rješenja.

(13) Vozačka dozvola oduzeta na osnovu stava/stavka (10) ovog člana/članka bit će vraćena vozaču po isteku roka iz stava/stavka (10) ovog člana/članka, uz predočenje dokaza da je zadovoljio na provjeri poznavanja saobraćajnih/prometnih propisa.

(14) Nadležni/ovlašteni organi/tijela iz stava/stavka (5) ovog člana/članka održavanje predavanja o posljedicama koje proizlaze iz nepoštivanja ili nepoznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama mogu prenijeti na odgovarajuću strukovnu organizaciju.

(15) Bliže odredbe o sadržaju programa i načinu održavanja predavanja o posljedicama koje proizlaze iz nepoštivanja ili nepoznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama i programu i načinu provjere poznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama pravilnikom propisuje ministar, u saradnji/suradnji s organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za obrazovanje i organom/tijelom nadležnim/ovlaštenim za unutrašnje/unutarnje poslove.

Član/Članak 226.

(1) Vozač koji je pozvan **ili upućen** na predavanja i koji pristupi provjeri poznavanja saobraćajnih/prometnih propisa snosi troškove predavanja, odnosno provjere u visini koju odredi nadležni/ovlašteni organ/tijelo.

(2) Vozač motornog vozila koji na provjeri ne pokaže potrebno znanje može se, na svoj zahtjev, podvrgći ponovno provjeri poslije isteka 15 dana od dana prethodne provjere.

(3) Ako vozač motornog vozila i poslije dvije provjere ne pokaže dovoljno znanje, ne može pristupiti daljnjoj provjeri dok ne istekne dva mjeseca od dana posljednje provjere.

(4) Kazneni bodovi za pojedinačan prekršaj brišu se iz evidencije nakon isteka 12 mjeseci od dana kada su određeni, a za vozače kojima su izrečene mjere iz člana/članka 225. st. (8) i (10) ovog zakona uz predočenje dokaza da

je zadovoljio na provjeri poznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama.

Član/Članak 227.

Vozač kojem je odlukom nadležnog/ovlaštenog organa/tijela zabranjeno upravljanje motornim vozilom na osnovu člana/članka 45. ovog Zakona, vozač kojem je vozačka dozvola oduzeta na osnovu člana/članka 222. stav/stavak (1) ovog Zakona, vozač kojem je vozačka dozvola privremeno oduzeta na licu mjesta na osnovu člana/članka 223. ovog Zakona, kao i vozač kojem je vozačka dozvola zadržana na osnovu člana/članka 225. st. (1) i (3) ovog Zakona ne smije u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravljati motornim vozilom za vrijeme trajanja zabrane, odnosno za vrijeme za koje mu je vozačka dozvola oduzeta ili zadržana.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba:

ako naredi ili dozvoli/dopusti da vozač upravlja motornim vozilom u saobraćaju/prometu suprotno odredbi člana/članka 227.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu ili drugom organu/tijelu. Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: član/članak 234a.

Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja motornim vozilom suprotno/protivno odredbi člana/članka 227.

Za prekršaj vozaču ili instruktoru vožnje uz kaznu izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca do šest mjeseci i dva kaznena boda.

Član/Članak 228.

(1) Ako ovlašteno lice/osoba zatekne vozilo koje zbog tehničke neispravnosti ugrožava ili smeta drugim učesnici/sudionicima u saobraćaju/prometu, ili na kojem je teret nepravilno natovaren, odnosno nedovoljno obezbijeđen/osiguran, ili kojim se, bez dozvole, prevozi teret čije dimenzije, odnosno masa prekoračuju najveće dozvoljene/dopuštene dimenzije,

odnosno masu ili osovinsko opterećenje, ili koje se kreće putem/cestom na kojem je kretanje te vrste vozila zabranjeno, ili se kreće bez zimske opreme na dijelu puta/ceste i u vrijeme kad je zimska oprema obavezna/obvezatna naredit će vozaču da odmah prekine kretanje vozilom i otkloni neispravnost, ili da vozilo odveze do određenog mjesta gdje može otkloniti neispravnost, odnosno da vozilom nastavi kretanje na putu/cesti na kojem je kretanje te vrste vozila dozvoljeno, odnosno da upotrijebi zimsku opremu.

(2) Ako vozač ne postupi po naređenju iz stava/stavka (1) ovog člana/članka, ovlašteno lice/osoba isključit će vozilo iz saobraćaja/prometa i oduzet će potvrdu o registraciji.

(3) Vozač odnosno vlasnik vozila isključenog iz saobraćaja/prometa odgovoran je za čuvanje vozila od krađe ili drugih nezakonitih radnji prema vozilu.

Član 229. briše se

Član/Članak 230.

(1) Ovlašteno lice/osoba isključit će iz saobraćaja/prometa vozilo koje nije registrovano/registrirano, ili koje nema propisane registarske/registracijske tablice/pločice, nema propisanu registarsku/registracijsku naljepnicu **ili koje nije podvrgnuto vanrednom tehničkom pregledu na koji je upućen od strane ovlaštene osobe nadležnog organa/tijela.**

(2) Ovlašteno lice/osoba koje je isključilo vozilo iz saobraćaja/prometa vozaču će na licu mjesta privremeno oduzeti potvrdu o registraciji vozila, a za prekršaj iz stava/stavka (1) ovog člana/članka oduzet će i registarske/registracijske tablice/pločice.

(3) Nadležni/ovlašteni organ/tijelo čije je ovlašteno lice/osoba privremeno oduzelo potvrdu o registraciji vozila, prema odredbama ovog člana/članka i člana/članka 228. stav/stavak (2) ovog Zakona, dužan je vozaču vratiti potvrdu o registraciji vozila čim prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta, a najkasnije u roku od 24 časa/sata po prestanku postojanja tih razloga, a registarske/registracijske tablice/pločice dostaviti nadležnom/ovlaštenom organu/tijelu kod kojeg se vozilo vodi u evidenciji u roku od tri dana.

(4) Ovlašteno lice/osoba koje je privremeno oduzelo potvrdu o registraciji vozila ili registarske/registracijske tablice/pločice dužno je o tome izdati vozaču potvrdu koja sadrži naziv i sjedište organa/tijela čije je ovlašteno lice/osoba oduzelo potvrdu o registraciji vozila i registarske/registracijske tablice/pločice, vrstu i registarski/registracijski broj vozila, naziv organa/tijela koji je izdao potvrdu o registraciji vozila, ime i prezime vlasnika i njegovu adresu, ime i prezime vozača i njegovu adresu, razlog oduzimanja, datum, vrijeme, put/cestu i mjesto oduzimanja, način i vrijeme vraćanja potvrde o registraciji vozila i pečat i potpis ovlaštenog lica/osobe.

(5) Ako vozač ne preuzme oduzetu potvrdu o registraciji vozila u roku od tri dana od dana oduzimanja, potvrda o registraciji vozila bit će dostavljena nadležnom/ovlaštenom organu/tijelu u čijoj se evidenciji vozilo vodi.

Član/Članak 231.

(1) Ovlašteno lice/osoba nadležnog organa/tijela pismenim će nalogom, uputiti na vanredni tehnički pregled motorno i priključno vozilo za koje postoje osnovi sumnje u tehničku neispravnost uređaja za upravljanje ili uređaja za zaustavljanje, vozilo koje je u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi toliko oštećeno da se opravdano može zaključiti da su na njemu oštećeni sklopovi i uređaji koji su bitni za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa, vozilo za koje se opravdano posumnja da ima neispravan uređaj za pogon na tečni plin/gas, vozilo za koje se opravdano posumnja da ima neispravan uređaj za spajanje vučnog i priključnog vozila, vozilo koje ispušnim/izduvnim plinovima/gasovima ili na drugi način prekomjerno zagađuje okolinu/okoliš, kao i vozilo koje proizvodi prekomjernu buku.

(2) Ako vozač iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka odbije da vozilo podvrgne vanrednom tehničkom pregledu ili se na vanrednom tehničkom pregledu potvrdi neispravnost zbog koje je vozilo upućeno na vanredni tehnički pregled ili se ustanovi druga neispravnost za koju je propisano isključivanje iz saobraćaja/prometa, nadležni organ/tijelo koji je uputio vozilo na vanredni tehnički pregled isključice vozilo iz saobraćaja/prometa, privremeno oduzeti i zadržati potvrdu o registraciji vozila do otklanjanja navedene neispravnosti i potvrde ispravnosti vozila na novom tehničkom pregledu, o čemu izdaje potvrdu u skladu/sukladno sa članom/člankom 230. stav/stavak (4). ovoga Zakona.

(3) Ako vozač, odnosno vlasnik vozila iz stava/stavka (2) ovog člana/članka ne preuzme privremeno oduzetu potvrdu o registraciji u roku od tri dana od dana oduzimanja, a potvrda o registraciji se ne vodi u evidenciji organa/tijela čije je nadležno/ovlašteno lice/osoba potvrdu oduzelo, ista će biti dostavljena nadležnom/ovlaštenom organu/tijelu kod kojeg se vozilo vodi u evidenciji.

(4) Vlasnik vozila ne plaća troškove vanrednog/izvanrednog tehničkog pregleda kada je upućen od strane nadležnog/ovlaštenog organa/tijela, ako se na pregledu utvrdi da je vozilo tehnički ispravno.

Kaznene odredbe: član/članak 233.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba: ako naredi ili dozvoli/dopusti da u drumskom/cestovnom saobraćaju/prometu učestvuje/sudjeluje motorno ili priključno vozilo koje je upućeno na vanredni/izvanredni tehnički pregled, a nije podvrgnuto tome pregledu član/članak 231.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1500,00 KM i fizičko lice/osoba koja samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u obliku zanatske/obrtničke djelatnosti.

Kaznene odredbe: Član/članak 235.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj: vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti sudjeluje motornim ili priključnim vozilom koje je upućeno na tehnički pregled, a nije podvrgnuto tom pregledu (član/članak 231.)

Za prekršaj vozaču ili vozaču-instruktoru uz kaznu se određuje jedan kazneni bod i može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca.

Za prekršaj kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda-počinitelj se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču se uz kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

XI - KAZNE NE ODREDBE

Član/Članak 232.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće i drugo pravno lice/osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice/osoba koje samostalno obavlja djelatnost ako:

1) ne održava javne puteve/ceste za bezbjedan/siguran i nesmetan/neometan saobraćaj/promet ili ne organizuje/organizira i trajno kontroliše/kontrolira stanje i održavanje javnih puteva/cesta, objekata, saobraćajne/prometne signalizacije i opreme na putevima/cestama (član/članak 4);

2) proizvodi, održava, popravlja ili prepravlja vozila ili pušta u saobraćaj/promet vozila, uređaje ili rezervne dijelove za vozila protivno odredbama člana/članka 6;

3) ne uspostavi Centralni/Središnji registar ili redovno/redovito ne dostavlja odgovarajuće podatke Centralnom/Središnjem registru (član/članak 10);

3a) ako postupi u suprotnosti sa odredbama člana/članka 19. ovog Zakona;

4) postavlja posebne objekte na putu/cesti protivno odredbama člana/članka 47;

5) **briše se**

6) briše se

7) pušta u saobraćaj/promet motorna i priključna vozila, rezervne dijelove, opremu i uređaje za vozila proizvedene u inostranstvu/inozestvu protivno odredbama člana/članka 205;

8) pojedinačno proizvodi, prepravlja, ili popravlja u većem obimu/obujmu motorna vozila i priključna vozila protivno odredbama člana/članka 206.

(2) Za prekršaj iz stava/stavka (1) kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu/osobi ili drugom organu/tijelu.

Član/Članak 233.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice/osoba ako:

1) ne projektuje/projektira, ne izgrađuje, ne oprema i ne održava puteve/ceste tako da odgovaraju svojoj namjeni i bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa (član/članak 11. stav/stavak (1));

1a) proizvodi, prepravlja i pušta u saobraćaj/promet vozilo suprotno odredbama člana/članka 35. stav/stavku (1);

2) naredi ili dozvoli/dopusti da se njegovim vozilom na motorni pogon vuče priključno vozilo protivno odredbama člana/članka 81 i člana/članka 82. ovog Zakona;

3) naredi ili dozvoli/dopusti vuču natovarenog teretnog vozila s priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktora s prikolicom, protivno odredbama člana/članka 87;

4) naredi ili dozvoli/dopusti da se na njegovo vozilo ugrade uređaji za davanje posebnih znakova, ili da se takvo vozilo upotrebljava u saobraćaju/prometu na putu/cesti protivno odredbama člana/članka 126. stav/stavak (6);

5) naredi ili dozvoli/dopusti da se njegovo vozilo u saobraćaju/prometu na putu/cesti optereti preko dozvoljene/dopuštene nosivosti, ili preko dozvoljenog/dopuštenog osovinskog opterećenja, ili preko najveće dozvoljene/dopuštene mase, ili preko mogućnosti koje dozvoljavaju/dopuštaju osobine puta/ceste i tehničko-konstruktivne mogućnosti vozila, ili ako se njegovim vozilom prevozi teret koji nije raspoređen ili pričvršćen na način određen u članu/članku 127;

6) u pogledu obilježavanja javnih puteva/cesta saobraćajnim/prometnim znakovima ne postupi prema odredbama člana/članka 130. st. (1) i (2);

7) ne postavi ili ne održava saobraćajne/prometne znakove na putu/cesti tako da budu lako uočljivi danju i noću, ili ako ne ukloni, ne dopuni ili ne zamijeni saobraćajne/prometne znakove koji ne odgovaraju izmijenjenim uslovima/uvjetima saobraćaja/prometa na putu/cesti ili zahtjevima bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa (član/članak 131);

8) na javnom putu/cesti postavi table/ploče, znakove, svjetla, stupove ili druge slične predmete kojima se zaklanja ili umanjuje vidljivost postavljenih saobraćajnih/prometnih znakova, ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja oponašaju ili slične nekom saobraćajnom/prometnom znaku, ili zasljepljuju učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu, ili odvrćaju njihovu pažnju/pozornost u mjeri koja može biti opasna za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa (član/članak 133);

9) na javnom putu/cesti izvan naselja sa savremenim/suvremenim kolovoz/kolnikom za saobraćaj/promet u oba smjera na kojem postoje samo dvije saobraćajne/prometne trake/traka ne odvoji te trake/trakove odgovarajućom uzdužnom linijom/crtom na kolovozu/kolniku, a na magistralnom putu/cesti ne obilježi ih i ivičnim/rubnim linijama (član/članak 143. stav/stavak (2));

10) ne postavi odgovarajuće saobraćajne/prometne znakove ispred prelaza/prijelaza puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou (član/članak 145);

11) postupi protivno odredbama člana/članka 149;

12) ne postavi uređaj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih signala na prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou u slučajevima iz člana/članka 150;

13) na putu/cesti na kojem su nastale prepreke/zapreke koje se ne mogu odmah otkloniti ili na kojem se izvode radovi ne postupi prema odredbama člana/članka 151. st. (1) i (2);

14) ne obavijesti najbližu policijsku stanicu/postaju o prijemu lica/osobe povrijeđenog/ozlijeđenog u saobraćajnoj/prometnoj nesreći ili o smrti lica/osobe povrijeđenog/ozlijeđenog u saobraćajnoj/prometnoj nesreći (član/članak 157);

15) naredi ili dozvoli/dopusti da njegovim vozilom upravlja lice/osoba koje nema pravo upravljati motornim vozilom, ili nema pravo upravljati vozilom one kategorije u koju se ubraja vozilo (član/članak 172.);

16) naredi ili dozvoli/dopusti da vozilom upravlja vozač za kojeg se može zaključiti da zbog umora, bolesti, teškog psihičkog stanja ili upotrebe opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje nije u stanju bezbjedno/sigurno upravljati vozilom (član/članak 173.);

17) naredi ili dozvoli/dopusti da vozač, odnosno vozač-instruktor koji u organizmu ima alkohola ili pokazuje znake poremećenosti izazvane djelovanjem alkohola počne upravljati vozilom, odnosno osposobljavati kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom protivno odredbama člana/članka 174.;

18) briše se;

19) u saobraćaju/prometu na putu/cesti koristi vozilo koje ne ispunjava propisane uslove/uvjete u pogledu dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja, ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za

zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila i gume/pneumatike (član/članak 203. stav/stavak (1));

20) briše se

21) na vozilu koristi registarske/registracijske tablice/pločice koje nisu izdate/izdane za to vozilo (član/članak 209. stav/stavak (1));

22) naredi ili dozvoli/dopusti da vozač upravlja motornim vozilom u saobraćaju/prometu protivno odredbi člana/članka 227;

23) naredi ili dozvoli/dopusti da u saobraćaju/prometu na putu/cesti učestvuje/sudjeluje motorno ili priključno vozilo koje je upućeno na vanredni/izvanredni tehnički pregled, a nije obavljen taj pregled (član/članak 231).

(2) Za prekršaj iz stava/stavka (1) kaznit će se novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu ili drugom organu/tijelu.

(3) briše se

(4) Za prekršaje iz stava/stavka (1) kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM i fizičko lice/osoba koje samostalno obavlja djelatnost vlastitim radom i sredstvima u vidu zanatske/obrtničke djelatnosti.

Član/Članak 234.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće/poduzeće ili drugo pravno lice ako:

1) postupi protivno odredbi člana/članka 7.;

2) ne postupi prema odredbama člana/članka 20;

3) ne poduzima praktične mjere radi otklanjanja određenih nedostataka na putu/cesti na lokacijama na kojima se učestalo dešavaju saobraćajne/prometne nezgode (član/članak 21. stav/stavak (1));

4) ne postupi prema odredbama člana/članka 22;

5) ne postupi u skladu sa članom/člankom 23;

6) postupa suprotno odredbama člana 26. stav (1);

7) naredi ili dozvoli/dopusti da u saobraćaju/prometu na putu/cesti učestvuje/sudjeluje vozilo za prijevoz djece koje nije obilježeno posebnim znakom (član/članak 30. stav/stavak (5));

7a) postupi suprotno odredbama člana/članka 33a. stav/stavak (2)

8) na svoja motorna ili priključna vozila ne stavi propisanu oznaku o najvećoj dozvoljenoj/dopuštenoj brzini kretanja za ta vozila (član/članak 46. stav/stavak (4));

9) naredi ili dozvoli/dopusti vuču neispravnog motorna vozila protivno odredbama člana/članka 85. stav/stavak (2);

9a) naredi ili dozvoli, u pogledu smještaja tereta na vozilu ili u pogledu označavanja tereta, postupanje suprotno odredbama člana/članka 128.;

10) naredi ili dozvoli/dopusti da se njegovim vozilom prevozi teret protivno odredbama člana/članka 129;

- 11) ne obezbijedi/osigura da teret na vozilu noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, bude označen na način utvrđen u članu/članku 129;
- 12) **ako ukloni ili ošteti saobraćajnu/prometnu signalizaciju ili opremu puta/ceste ili izmijeni značenje saobraćajnog/prometnog znaka ili opreme puta/ceste (član/članak 132. stav/stavak (2));**
- 13) na autoputu/autocesti, putu/cesti rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila, magistralnom, regionalnom i lokalnom putu/cesti znakove opasnosti i znakove izričitih naredbi/naredaba ne presvuče reflektirajućim materijama/tvarima, ili ih ne osvijetli sopstvenim/vlastitim izvorom svjetlosti (član/članak 135);
- 14) ivice/rubove kolovoza/kolnika na dijelu puta/ceste kroz tunel, kao i vrhove pješačkih ostrva/otoka, ostrva/otoka za usmjeravanje saobraćaja/prometa i druge objekte na kolovozu/kolniku koji noću nisu dovoljno osvijetljeni ne obilježi na način propisan u članu/članku 141. st. (2) i (3);
- 15) ako postupi suprotno odredbama člana/članka 162. stav/stavak (1), 166. stav/stavak (3), 167 stav/stavak (1) i 169 stav/stavak (1);
- 16) upravlja vozilom, ili dozvoli/dopusti, ili naredi da njegovim vozilom upravlja lice/osoba koje nema pravo upravljati motornim vozilom, ili nema pravo upravljati vozilom one kategorije u koju se ubraja vozilo (član/članak 172. stav/stavak (3));
- 16a) ne podnese podatke o identitetu lica/osobe kome ja dao vozilo na upravljanje;
- 17) motorno vozilo na kojem se kandidat za vozača osposobljava za praktično upravljanje vozilom ne obilježi posebnim tablicama/pločicama (član/članak 177.);
- 18) izda međunarodnu vozačku dozvolu protivno odredbi člana/članka 192. stav/stavak (3);
- 19) dozvoli/dopusti da se kandidat za vozača motornog vozila obučava iz praktičnog dijela obuke bez **ljekarskog uvjerenja** (član/članak 193. stav/stavak (1));
- 20) dozvoli/dopusti da njegovim vozilom upravlja lice/osoba koje nije obavilo kontrolni zdravstveni pregled, odnosno upravlja vozilom a nije obavilo kontrolni zdravstveni pregled (čl. 195,196. i 197);
- 21) **briše se**
- 22) naredi ili dozvoli/dopusti da se u saobraćaju/prometu na putu/cesti koristi vozilo koje nema propisanu opremu ili ispravne propisane uređaje, osim uređaja za: upravljanje, zaustavljanje, spajanje vučnog ili priključnog vozila i gume/pneumatike (član/članak 203);
- 23) naredi ili dozvoli/dopusti da njegova neregistrovana/neregistrirana motorna ili priključna vozila učestvuju/sudjeluju u saobraćaju/prometu na putu/cesti (član/članak 207. stav/stavak (1));
- 24) naredi ili dozvoli/dopusti da njegova motorna ili priključna vozila učestvuju/sudjeluju u saobraćaju/prometu na putu/cesti bez probnih tablica/pločica, ili poslije isteka važenja probnih tablica/pločica (član/članak 207. st. (2) i (3));

25) naredi ili dozvoli/dopusti da u saobraćaju/prometu na putu/cesti učestvuje/sudjeluje njegovo motorno ili priključno vozilo poslije isteka važenja potvrde o registraciji ili potvrde o korištenju probnih tablica/pločica (član/članak 211);

26) obavlja tehnički pregled suprotno odredbama člana/članka 217. i člana/članka 219.

(2) Za prekršaje iz stava/stavka (1) kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM i fizičko lice/osoba koje samostalno obavlja djelatnost.

(3) Za prekršaj iz stava/stavka (1) kaznit će se novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM i odgovorno lice/osoba u preduzeću/poduzeću, drugom pravnom licu ili drugom organu/tijelu.

(4) briše se

Član/članak 234a.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 KM do 1000,00 KM kazniće se za prekršaj:

1) lice/osoba koje ometa saobraćaj/promet, oštećuje puteve/ceste, objekte i opremu na putu/cesti (član/članak 3. stav/stavak(2);

2) lice/osoba koje koristi prostor iznad kolovoza/kolnika, u visini od 4,5m do 7m, suprotno odredbama člana/članka 17. stav/stavak (2);

3) lice/osoba koje postupa suprotno odredbama člana/članka 19.;

3a) vozač koji na sjedalu suvozača prevozi/prijevozi dijete mlađe od 12 godina (član/članak 34. stav/stavak (3));

4) vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti ili instruktor vožnje dok osposobljava kandidata za vozača motornog vozila u praktičnom upravljanju vozilom, kod kojeg se utvrdi količina alkohola u krvi **preko 1.5g/kg** (član/članak 174. stav/stavak(2);

5) vozač koji se vozilom na putu/cesti kreće brzinom koja je više od **30 km** na čas/sat veća od dozvoljene/dopuštene brzine (čl. 44. i 46. st. (1) i (2)).

6) lice/osoba koja je sudjelovala u saobraćajnoj/prometnoj nezgodi ako postupi protivno odredbama člana/članka 154. stava/stavak (1);

7) vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja motornim vozilom prije sticanja/stjecanja prava na upravljanje motornim vozilom (član/članak 184.);

8) vozač koji sudjeluje u saobraćaju/prometu sa vozilom koje je neregistrirano ili čija je potvrda o registraciji vozila istekla za duže/dulje od 30 dana (član/članak 207., član/članak 211. stav/stavak (1));

9) vozač koji na vozilu koristi registracijske tablice/pločice koje nisu izdate/izdane za to vozilo (član/članak 209. stav/stavak (1));

10) vozač ili instruktor vožnje koji odbija da se obavi ispitivanje pomoću odgovarajućih sredstava i aparata ili stručni pregled radi provjeravanja da li ima alkohola u organizmu ili da li pokazuje znake poremećenosti izazvane dejstvom alkohola, odnosno da li se nalazi pod dejstvom

opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da ne smiju da se upotrebljavaju prije i za vrijeme vožnje (član/članak 220. st. (1) i (2));

11) vozač koji u saobraćaju/prometu na cesti upravlja motornim vozilom suprotno/protivno odredbi člana/članka 227.

(2) Za prekršaje iz tačke/točke **4), 5), 8), 9), 10) i 11))** stava/stavka (1) ovog člana/članka vozaču ili instruktoru vožnje uz kaznu izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva mjeseca do šest mjeseci i dva kaznena boda.

(3) Za prekršaje iz stava/stavka (1) ovog člana/članka kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/učinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 5000 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest mjeseci.

Član/Članak 235.

(1) Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj:

1) vozač koji ne zaustavi vozilo kad naiđe na vozilo kojim se prevoze djeca, kad je to vozilo zaustavljeno na kolovozu/kolniku radi ulaženja ili izlaženja djece (član/članak 30. stav/stavak (4));

1a) vozač koji prilikom upravljanja vozilom koristi mobilni telefon ili drugi uređaj protivno odredbama člana/članka 33.;

1b) vozač koji u saobraćaju/prometu na cesti koristi uređaj odnosno sredstvo kojim se može ometati rad uređaja za mjerenje brzine kretanja vozila, odnosno drugih uređaja namijenjenih za dokumentiranje prekršaja (član/članak 33a. stav/stavak (1));

1c) vozač ili drugo lice/soba koja se za vrijeme vožnje u motornom vozilu ne veže sigurnosnim pojaseom (član/članak 34. stav/stavak (1));

2) vozač koji na putu/cesti postupa protivno odredbama člana/članka 40. ;

3) vozač koji se vozilom na putu/cesti kreće brzinom koja je za više od 20 km do 30 km na čas/sat veća od dozvoljene brzine (član/članak 44. i član/članak 46. st. (1) i (2));

4) vozač koji u vezi s propuštanjem vozila postupi protivno odredbama člana/članka 49;

5) vozač koji na mjestu na kojem je saobraćaj/promet regulisan/regularan svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima ne zaustavi vozilo na znak crvenog svjetla (član/članak 51. stav/stavak (1) točka/točka 1));

6) vozač koji nedozvoljeno pretiče/pretječe s desne strane (član/članak 58. stav/stavak (1));

7) vozač koji s lijeve strane pretiče/pretječe vozilo koje je na kolovozu/kolniku zauzelo takav položaj i čiji vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulijevo (član/članak 58. stav/stavak (2));

8) vozač koji s lijeve strane pretiče/pretječe vozilo koje se kreće po šinama/tračnicama postavljenim na sredini kolovoza/kolnika, ili ako ga

pretiče/pretječe s desne strane kad između tog vozila i desne ivice/ruba kolovoza/kolnika ne postoji saobraćajna/prometna traka (član/članak 58. stav/stavak (3));

9) vozač koji povećava brzinu kretanja svog vozila dok ga drugo vozilo pretiče/pretječe (član/članak 60. stav/stavak (2));

10) vozač koji počne preticanje/pretjecanje zaustavljene kolone vozila ili kolone vozila u kretanju (član/članak 61. stav/stavak (1) točka/točka 1));

11) vozač koji počne preticanje/pretjecanje ili obilaženje kad je vozač vozila koje se kreće iza njega počeo preticanje/pretjecanje (član/članak 61. stav/stavak (1) točka/točka 2));

12) vozač koji počne preticanje/pretjecanje kad je vozač vozila koje se na istoj saobraćajnoj/prometnoj traci/traku kreće ispred njega dao znak da namjerava obaviti preticanje/pretjecanje ili obilaženje (član/članak 61. stav/stavak (1) točka/točka 3));

13) vozač koji počne preticanje/pretjecanje kad saobraćajna/prometna traka/trak kojom namjerava to učiniti nije slobodna na dovoljnom rastojanju i time ugrozi ili ometa saobraćaj/promet iz suprotnog smjera (član/članak 61. stav/stavak (1) točka/točka 4));

14) vozač koji počne preticanje/pretjecanje ili obilaženje na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku koja je namijenjena kretanju vozila iz suprotnog smjera ako po obavljenom preticanju/pretjecanju ili obilaženju ne može bez ometanja ili ugrožavanja drugih učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu ponovno zauzeti položaj na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku kojom se kretao prije početka preticanja/pretjecanja ili obilaženja, kao i vozač koji počne preticanje/pretjecanje na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku koja je namijenjena prinudnom/nužnom zaustavljanju vozila (član/članak 61. stav/stavak (1) tč. 5) i 6));

14a) vozač koji počne preticanje/pretjecanje neposredno ispred tunela i u tunelu koji po smjeru kretanja ima samo jednu saobraćajnu/prometnu traku/trak suprotno odredbama člana/članka 61. stav/stavak (1) tačka/točka 7);

15) vozač koji obavlja preticanje/pretjecanje na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku koja je namijenjena saobraćaju/prometu iz suprotnog smjera ispred vrha prijevoja puta/ceste ili u krivini/zavoju gdje je preglednost nedovoljna (član/članak 63);

16) vozač koji pretiče/pretječe drugo vozilo protivno odredbama člana/članka 64;

17) vozač koji pretiče/pretječe vozilo koje je stalo ispred obilježenog pješačkog prelaza/prijelaza radi propuštanja pješaka (član/članak 65);

17a) vozač vozila koje prevozi opasne materije, ako ne drži svoje vozilo na propisanom odstojanju od istog takvog vozila ispred sebe u skladu sa članom/člankom 97. stav/stavak (3);

18) vozač koji ne zaustavi vozilo ispred obilježenog pješačkog prelaza/prijelaza kad mu je danim znakom zabranjen prolaz (član/članak 111. stav/stavak (1));

19) vozač ili gonič stoke koji se ne zaustavi pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou ako je uređaj za zatvaranje spušten, ili ako se taj uređaj već počeo spuštati, ili ako se daju svjetlosni ili zvučni signali upozorenja da će se taj uređaj početi spuštati, odnosno da prugom nailazi voz/vlak (član/članak 114.);

20) vozač ili gonič stoke koji se ne zaustavi pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kojem su postavljeni svjetlosni prometni znakovi kad se pojavi crveno trepćuće/treptavo ili crveno neprekidno svjetlo (član/članak 115. stav/stavak (1));

21) vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upotrebljava vozilo protivno odredbi člana/članka 126. stav/stavak (6);

22) lice/osoba koja ukloni ili ošteti saobraćajnu/prometnu signalizaciju ili opremu puta/ceste, ili izmijeni značenje saobraćajne/prometne signalizacije (član/članak 132. stav/stavak (2));

23) lice/osoba koje postupi protivno odredbi člana/članka 133;

24) učesnik/sudionik u saobraćaju/prometu koji ne postupa po zahtjevu izraženom pomoću znaka ili prema naredbi ovlaštenog lica/osobe (član/članak 152. stav/stavak (1));

24a) vlasnik vozila koji ne podnese podatke o identitetu lica/osobe kome je dao vozilo na upravljanje u skladu sa članom/člankom 172. **stav/stavak (6);**

24b) vlasnik, odnosno nosilac/nositelj prava raspolaganja vozilom koji postupi u suprotnosti sa članom/člankom 172. stav/stavak (5);

25) vozač koji upravlja vozilom pod djelovanjem opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje (član/članak 173.);

26) vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti ili vozač-instruktor dok osposobljava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom, kod kojeg se utvrdi količina alkohola u krvi **od preko 0.8g/kg do 1.5g/kg (član/članak 174. stav/stavak (2));**

27) briše se;

28) vozač koji upravlja motornim vozilom one kategorije koja nije naznačena u njegovoj vozačkoj dozvoli (član/članak 187. stav/stavak (2));

28a) lice/osoba koje upravlja motornim vozilom suprotno odredbama člana/članka 188.;

29) vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja vozilom koje ne ispunjava propisane uslove/uvjete u pogledu/glede dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja, ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila i pneumatike (član/članak 203. stav/stavak (1));

30) vozač koji kod sebe nema važeću potvrdu o registraciji za vozilo kojim upravlja ili je ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe (član/članak 211. stav/stavak (1)), a pri tome stiker naljepnica ne dokazuje da je vozilo registrirano (član/članak 208. stav/stavak (3) i član/članak 215. stav/stavak (1));

31) vozač koji upravlja motornim i priključnim vozilom ukoliko stiker naljepnica nije postavljena na propisan način ili je nečitljiva (član/članak 208. stav/stavak (3) i član/članak 215. stav/stavak (1));

32) vozač koji u saobraćaju/prometu na cesti upravlja motornim ili priključnim vozilom poslije isteka važenja potvrde o korištenju probnih ili prenosivih/prijenosivih tablica/pločica (član/članak 211. stav/stavak (2) i član/članak 215a. stav/stavak (4));

32a) vozač motornog i priključnog vozila registriranog u stranoj zemlji ako nema međunarodnu ispravu o osiguranju od automobilske odgovornosti koja važi na području Bosne i Hercegovine i ne pokaže je na zahtjev policijskog službenika ili drugog ovlaštenog lica/osobe (član/članak 211. stav/stavak (1));

32b) vozač motornog i priključnog vozila ako nema važeću potvrdu o registraciji vozila i registracijske oznake koje je izdao nadležni organ/tijelo zemlje u kojoj je vozilo registrirano (član/članak 212.)

33) briše se

34) vozač koji se ne odazove pozivu nadležnog/ovlaštenog organa/tijela iz člana/članka 222. ovog zakona radi dostave vozačke dozvole s ciljem izvršenja zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom;

34a) vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti sudjeluje motornim ili priključnim vozilom koje je upućeno na tehnički pregled, a nije podvrgnuto tom pregledu (član/članak 231.).

35) briše se

(2) Za prekršaje iz tč. 1), 2), 3), 5), 10), 11), 13), 14), 15), 17), 18), 25), 26) i 32) stava/stavka (1) ovog člana/članka, vozaču ili vozaču-instruktoru, uz kaznu, izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do četiri mjeseca, a i za druge prekršaje iz tog stava/stavka ta mjera može se izreći u istom periodu.

(3) Za prekršaje iz stava/stavka (1) ovog člana/članka kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom od 300,00 KM do 1.000,00 KM, a vozaču, uz kaznu, izreći će se i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do šest mjeseci.

(4) Osim novčane kazne za prekršaje iz stava/stavka (2) ovog člana/članka, vozaču ili vozaču-instruktoru određuju se i dva kaznena boda, a za ostale prekršaje iz stava/stavka (1) ovog člana/članka vozaču ili vozaču-instruktoru, osim novčane kazne, određuje se i jedan kazneni bod.

Član/Članak 236.

(1) Novčanom kaznom od 50,00 KM do 250,00 KM kaznit će se za prekršaj:

1) lice/osoba koje na putu/cesti ostavi oštećeno vozilo, predmete ili materije/tvari koje mogu ometati ili ugroziti bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa (član/članak 26. stav/stavak (1));

2) vozač koji s kolovoza/kolnika ne ukloni predmete koji s vozila padnu na put/cestu i predmete koje je prilikom zaustavljanja vozila stavio na put/cestu (član/članak 26. stav/stavak (3));

3) vozač koji se nesmanjenom brzinom kreće pored vozila javnog prijevoza putnika ili pored autobusa kojim se obavlja prevoz/prijevoz za vlastite potrebe zaustavljenog na stajalištu i time ugrozi lica/osobe koja u to vozilo ulaze ili iz njega izlaze (član/članak 30. stav/stavak (1));

3a) vozač kod koga se u vozilu u saobraćaju/prometu na putu/cesti nađe uređaj odnosno sredstvo, kojim se može otkrivati ili ometati rad uređaja za mjerenje brzine kretanja vozila, odnosno drugih uređaja namjenjenih za otkrivanje i dokumentovanje prekršaja (član/članak 33a. stav/stavak (1));

4) vozač koji namjerava na putu/cesti obaviti neku radnju vozilom a prethodno se nije uvjerio da to može učiniti bez opasnosti za druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu ili za imovinu (član/članak 36);

5) vozač koji se ne kreće desnom stranom kolovoza/kolnika u smjeru kretanja (član/članak 39. stav/stavak (1)) ili koji vozilo u kretanju drži protivno odredbama člana/članka 39. stav/stavak (2);

6) vozač koji postupa suprotno odredbama člana/članka 39. stav/stavak (4) ovog Zakona;

7) vozač koji brzinu kretanja svog vozila ne prilagodi osobinama i stanju puta/ceste i drugim saobraćajnim/prometnim uslovima/uvjetima tako da vozilo ne može blagovremeno zaustaviti pred preprekom/zaprekom koju pod danim uslovima/uvjetima može predvidjeti (član/članak 43. stav/stavak (1));

7a) vozač koji prilikom pokretanja vozila iz mjesta vozač naglo poveća brzinu kretanja na način da dolazi do stvaranja prekomjerne buke i škrripe (član/članak 43. stav/stavak (3));

8) vozač koji se približava raskrsnici/raskrižju tolikom brzinom da se ne može zaustaviti i propustiti vozila koja na raskrsnici/raskrižju imaju prvenstvo prolaza (član/članak 50. stav/stavak (2) i (4));

9) vozač koji obavlja preticanje/pretjecanje ili obilaženje kad s obzirom na karakteristike puta/ceste i postojeće okolnosti na putu/cesti u saobraćaju/prometu ili na tehničke osobine vozila ugrožava druge učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu (član/članak 57. stav/stavak (2));

10) lice/osoba koje postupi protivno odredbama člana/članka 70. stav/stavak (2);

10a) lice/osoba koje postupa suprotno odredbama člana/članka 79. stav/stavka (2);

11) vozač koji vozilom presiječe kolonu djece, vojnika, pogrebnu povorku ili drugu organizovanu/organiziranu povorku koja se kreće po kolovozu/kolniku (član/članak 80);

12) vozač motorna vozila koji prilikom vuče priključnog vozila postupi protivno odredbama člana/članka 81;

13) pješak, odnosno vodič ili gonič stoke koji postupi protivno odredbi člana/članka 92. stav/stavak (1);

- 14) gonič stoke koji postupa suprotno odredbama člana/članka 104.;
- 15) vozač koji u odnosu na pješaka koji je stupio ili stupa na obilježeni pješački prelaz/prijelaz postupa protivno odredbama člana/članka 111. st. (2) i (3);
- 16) vozač koji se vozilom približava prelazu/prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na način protivno odredbama člana/članka 113;
- 17) vozač motornog vozila koje vuče drugo motorno vozilo ako postupi protivno odredbama člana/članka 118. stav/stavak (1) i člana/članka 122;
- 18) vozač ili pješak koji u odnosu na vozila pod pratnjom postupi protivno odredbama člana/članka 125;
- 19) vozač ili pješak koji u odnosu na vozila s pravom prvenstva prolaza postupi protivno odredbama člana/članka 126. st. od (1) do (5);
- 20) vozač koji vozilom prevozi teret kojim se ugrožava bezbjednost/sigurnost učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, ili nanosi šteta putu/cesti ili objektima na putu/cesti (član/članak 127.);
- 21) vozač koji se vozilom kreće saobraćajnom/prometnom trakom na kojoj je svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakom označeno da je zabranjen saobraćaj/promet u smjeru u kojem se on kreće (član/članak 139. stav/stavak (1));
- 22) briše se;**
- 23) vozač koji na zahtjev ovlaštenog lica/osobe ne preveze lice/osobu povrijeđeno/ozlijeđeno u saobraćajnoj/prometnoj nesreći do najbliže zdravstvene ustanove (član/članak 156. stav/stavak (1));
- 24) ako ne postupi prema odredbama člana/članka 158. st. (2) i (3);
- 25) vlasnik vozila koji svoje vozilo da na upravljanje licu/osobi iz člana/članka 172. stav/stavak (3);
- 26) briše se
- 27) vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti ili vozač-instruktor dok osposobljava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom, kod kojeg se utvrdi da količina alkohola u krvi prelazi količinu **preko 0,3 g/kg do 0.8g/kg** (član/članak 174. stav/stavak (2));
- 27a) kandidat za vozača i instruktor vožnje ako postupe suprotno odredbama člana/članka 180. ovog zakona;
- 28) vozač koji postupi protivno odredbama člana/članka 190. stav/stavak (1);
- 29) vlasnik vozila ako u roku od osam dana ne vrati registarske/registracijske tablice/pločice nadležnom/ovlaštenom organu/tijelu (član/članak 208. stav/stavak (6));
- 30) vlasnik vozila koji postupi protivno odredbama člana/članka 208. stav/stavak (7);
- 31) briše se.**
- (2) Ako je prekršajem iz stava/stavka (1) ovog člana/članka izazvana neposredna opasnost za drugog učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu, ili prouzrokovana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/počinitelj prekršaja kaznit će se novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM i odredit će mu

se jedan ili dva kaznena boda, a ako je učinilac/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila, može se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

(3) Osim novčane kazne, za prekršaje iz stava/stavka (1) ovog člana/članka vozaču se određuju i jedan ili dva kaznena boda.

Član/Članak 237.

(1) Novčanom kaznom od 50,00 KM kaznit će se za prekršaj:

1) vozač koji ne zaustavi vozilo iza vozila javnog prevoza/prijevoza putnika, ili iza autobusa kojim se obavlja prevoz/prijevoz za vlastite/osobne potrebe zaustavljenog na stajalištu kada lica/osobe moraju preći preko saobraćajne/prometne trake/traka ili biciklističke trake/traka kojom se njegovo vozilo kreće (član/članak 30. stav/stavak (3));

1a) lice/osoba koje postupa suprotno odredbama člana/članka 36. stav/stavak (3) ovog Zakona;

2) vozač koji mijenja način upravljanja vozilom naglim smanjivanjem brzine kretanja vozila (član/članak 42. stav/stavak (1));

3) vozač koji se vozilom na putu/cesti kreće brzinom koja je za više od 10 km do 20 km na čas/sat veća od dozvoljene brzine (čl. 44. i 46. st. (1) i (2));

4) vozač koji na raskrsnici/raskrižju skrene vozilom u pravcu označenom zelenom svjetlećom strelicom i pri tome ometa saobraćaj/promet vozila koja se kreću po putu/cesti na koji ulazi, ili ne propusti pješake koji prelaze preko kolovoza/kolnika (član/članak 52. stav/stavak (1));

5) vozač koji u slučajevima iz člana/članka 60. stav/stavak (3) ne pomjeri svoje vozilo prema desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika, odnosno ne zaustavi vozilo na pogodnom mjestu;

6) vozač koji poslije izvršenog preticanja/pretjecanja ili obilaženja vozilom ponovo ne zauzme položaj na saobraćajnoj/prometnoj traci/traku kojom se do tada kretao (član/članak 62);

7) vozač koji vozilom pretiče/pretječe drugo vozilo koje se približava obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu, ili koje prelazi pješački prelaz/prijelaz (član/članak 65);

8) vozač koji prije nego što napusti vozilo ne poduzme sve mjere kojima se sprječava da ono samo krene s mjesta na kojem je ostavljeno (član/članak 78);

9) vozač koji svojim vozilom noću vuče vozilo na motorni pogon protivno odredbama člana/članka 83;

10) vozač koji postupi protivno odredbama člana/članka 90. stav/stavak (2), (3), (4) i (5).;

11) vozač motorna vozila koji upotrebljava svjetla za označavanje vozila protivno odredbama člana/članka 94;

12) vozač motornog vozila koji po magli ne upotrebljava propisana svjetla, ili ako ta svjetla upotrebljava na način suprotan odredbama člana/članka 95;

13) vozač koji ne drži potrebno **odstojanje/razmak** kad se kreće iza drugog vozila (član/članak 96);

14) vozač motornog vozila čija je najveća dozvoljena/dopuštena masa veća od 3.500 kg, ili mu je dužina/duljina veća od sedam metara, ako ne drži svoje vozilo na propisanom rastojanju/razmaku od istog takvog vozila ispred sebe (član/članak 97. stav/stavak (1));

15) vozač **mopeda, lakog motocikla, motocikla, tricikla, lakog četverocikla ili četverocikla**, kao i osobe koje se prevoze/prijevoze tim vozilima, koji za vrijeme vožnje ne nosi na glavi **zakopčanu zaštitnu kacigu** (član/članak 102. stav/stavak (1));

15a) vozač bicikla koji u razdoblju od prvog sumraka do potpunog svanuća, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti ne koristi **svjetloodbojni prsluk ili odgovarajuću retroreflektirajuću opremu koja osigurava primjerenu uočljivost vozača bicikla ili bicikla** (član/članak 102. stav/stavak (2));

15b) vozač bicikla, mopeda, lakog motocikla, motocikla, tricikla, lakog četverocikla ili četverocikla koji prevozi lice/osobu koja je pod utjecajem alkohola, odnosno psihoaktivnih supstanci/tvari ili iz drugih razloga nije sposobna da upravlja svojim postupcima (član/članak 102. stav/stavak (3));

15c) vozač bicikla stariji od 18 godina koji na javnom putu/cesti biciklom prevozi dijete mlađe od osam godina, ako na biciklu nije ugrađeno posebno sjedalo, prilagođeno uzrastu djeteta i čvrsto spojeno s biciklom, te ako dijete na glavi ne nosi **zakopčanu zaštitnu kacigu** (član/članak 102. stav/stavak (4));

16) pješak koji na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu na kojem je saobraćaj/promet pješaka regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima za pješake ne postupi prema tim znakovima (član/članak 109. stav/stavak (1));

17) učesnik/sudionik u saobraćaju/prometu koji je prilikom prelaženja preko željezničke pruge u istom nivou postupio protivno odredbama člana/članka 115. st. (2) i (3);

18) pješak, gonič stoke i vozač vozila koje se ne smatra motornim vozilom, ili vozač motornog vozila koje ne može razviti brzinu od najmanje 40 km na čas/sat ako se kreću po autoputu/autocesti ili putu/cesti rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila ili brzom putu/cesti (član/članak 116. st. (1) i (2) i član/članak 120);

19) vozač motornog vozila koji zaustavi vozilo na autoputu/autocesti ili na autoputu/autocesti obavlja polukružno okretanje vozilom iz jednog smjera saobraćaja/prometa u suprotni smjer, ili kretanje unazad/unatrag (član/članak 117. st. (1) i (3));

20) vozač motornog vozila koji postupi protivno odredbi člana/članka 120;

21) vozač koji vozilom na putu/cesti kroz tunel izvodi radnje čije je izvođenje u tunelu zabranjeno (član/članak 123);

- 22) vozač motornog vozila koji za vrijeme kretanja kroz tunel ne drži upaljena kratka svjetla za osvijetljavanje puta/ceste (član/članak 124);
- 23) vozač koji upravlja vozilom koje je opterećeno protivno odredbi člana/članka 127. stav/stavak (1);
- 24) vozač koji optereti vozilo kojim upravlja protivno odredbama člana/članka 127. stav/stavak (2) tč. od 2) do 5);
- 25) vozač koji u pogledu raspoređivanja tereta na vozilu ili označavanja tereta postupi protivno odredbama člana/članka 128;
- 26) vozač koji teret na vozilu noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, ne označi na način iz člana/članka 129;
- 26a) vozač koji upravlja ili počne upravljati vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti ili instruktor vožnje dok osposobljava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom kod kojeg se utvrdi da količina alkohola u krvi prelazi 0,0g/kg do 0,3g/kg (član/članak 174. stav/stavak (3));
- 27) vozač koji postupi suprotno odredbama člana/članka 186. st. (7) i (8);
- 28) briše se;**
- 29) briše se;**
- 30) vozač koji postupi protivno odredbi člana/članka 209. stav/stavak (4).
- (2) Ako je prekršajem iz stava/stavka (1) izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je učinilac/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila, odredit će mu se jedan ili dva kaznena boda.
- (3) Za prekršaj iz stava/stavka (1) kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda vozaču se može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 238.

(1) Novčanom kaznom od 40,00 KM kaznit će se za prekršaj:

1) vozač koji upravlja vozilom za prevoz/prijevoz djece koje nije obilježeno posebnim znakom (član/članak 30. stav/stavak (5));

1a) vozač koji u putničkom automobilu na prednjem sjedištu/sjedalu prevozi lice/osobu koja je očigledno pod utjecajem alkohola ili opojnih sredstava (član/članak 34. stav/stavak (2));

1b) vozač koji u putničkom/osobnom automobilu prevozi dijete protivno odredbama člana/članka 34a.

2) vozač koji ne omogući uključivanje u saobraćaj/promet vozilu javnog gradskog prevoza/prijevoza putnika, ili posebno obilježenom vozilu za prevoz/prijevoz djece, kad ta vozila izlaze sa stajališta (član/članak 31. stav/stavak (1));

3) vozač vozila javnog gradskog prevoza/prijevoza putnika, kao i vozač posebno obilježenog vozila za prevoz/prijevoz djece, koji prilikom uključivanja u saobraćaj/promet sa stajališta postupi protivno odredbi člana/članka 31. stav/stavak (2);

4) briše se

5) vozač čije vozilo, protivno odredbama člana/članka 35. stav/stavak (1), ima na prednjoj strani svjetlosne, svjetlosno-signalne i reflektirajuće uređaje ili materije/tvari koji daju svjetla crvene boje, a na zadnjoj/stražnjoj strani svjetla bijele boje;

6) vozač koji prilikom znatnijeg smanjivanja brzine kretanja vozila postupi protivno odredbi člana/članka 42. stav/stavak (2);

7) briše se
7a) briše se

8) vozač koji prilikom prolaza kroz raskrscnicu/raskrižje postupi protivno odredbi člana/članka 50. stav/stavak (3);

9) vozač koji se vozilom ne kreće u obaveznom pravcu označenom zelenim svjetlom u obliku zelene svjetleće strelice (član/članak 52. stav/stavak (2));

10a) briše se

10) vozač koji obavlja mimoilaženje protivno odredbama člana/članka 55;

11) vozač koji u slučaju iz člana/članka 60. stav/stavak (1) ne pomjeri svoje vozilo prema desnoj ivici/rubu kolovoza/kolnika;

12) vozač koji pri preticanju/pretjecanju ne drži svoje vozilo na potrebnom rastojanju od vozila koje pretiče/pretječe (član/članak 62);

13) vozač koji pri zaustavljanju ili parkiranju vozila ne postupi prema odredbama člana/članka 70. stav/stavak (1) i (3);

14) vozač koji zaustavi ili parkira svoje vozilo protivno odredbama čl. 73. i 74.

15) vozač koji vozilo zaustavljeno na kolovozu/kolniku ne označi posebnim znakom na način propisan u članu/članku 77.;

16) vozač motornog vozila koji pri vuči drugog motornog vozila postupi suprotno članu/članku 81. stav/stavak 4;

17) vozač koji vuče neispravno motorno vozilo protivno odredbama člana/članka 85. st. (2) i (3);

18) vozač koji vuče natovareno teretno motorno vozilo, odnosno traktor s priključnim vozilom protivno odredbama člana/članka 87;

19) vozač koji pri vuči neispravnog motornog vozila postupi protivno odredbama člana/članka 89;

20) vozač motornog vozila koji u pogledu upotrebe kratkih svjetala postupi protivno odredbama člana/članka 93. stav/stavak (2);

21) vozač bicikla, mopeda ili motocikla koji se ne kreće na način propisan u članu/članku 99;

22) vozač bicikla, mopeda ili motocikla koji postupi protivno odredbama člana/članka 100;

23) vozač bicikla, mopeda ili motocikla koji prevozi drugo lice/osobu protivno odredbama člana/članka 101;

24) briše se;

24) vozač zaprežnog vozila koji ne upravlja zaprežnim vozilom koje se kreće po putu/cesti, ili koji zaprežno vozilo ostavi bez nadzora na putu/cesti ili lice/osoba koje ne ispunjava uslove za upravljanje zaprežnim vozilom, ili lice/osoba koje se na nepropisan način prevozi vozilom (član/članak 103);

26) pješak koji se nepotrebno zadržava na kolovozu/kolniku ili se kreće po kolovozu/kolniku na način kojim se ometa ili sprječava saobraćaj/promet vozila (član/članak 105);

27) se briše

28) pješak koji preko kolovoza/kolnika i biciklističke staze ili trake/traka prelazi na način protivan odredbama člana/članka 108;

28a) pješak koji za vrijeme kretanja kolovozom/kolnikom koristi mobilni telefon ili ima slušalice na ušima (član/članak 108. stav/stavak (2));

29) pješak koji na obilježenom pješačkom prelazu/prijelazu postupi protivno odredbama člana/članka 109. st. (2) i (3);

30) pješak koji prilikom prelaženja preko kolovoza/kolnika na mjestu na kojem nije obilježen pješački prelaz/prijelaz ometa saobraćaj/promet vozila (član/članak 110);

31) vozač koji ometa prolaz pješaka koji su stupili na obilježeni pješački prelaz/prijelaz na kojem je saobraćaj/promet regulisan/reguliran svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakovima, ili znakovima koje daje ovlašteno lice/osoba, a kojima je na takvom prelazu/prijelazu dozvoljen/dopušten prolaz (član/članak 111. stav/stavak (1));

32) vozač motornog vozila koji na putu/cesti rezervisanom/rezerviranom za saobraćaj/promet motornih vozila postupi protivno odredbama člana/članka 117. st. (1) i (3) i člana/članka 118. stav/stavak (1) i čl. 120. i 122;

33) vozač koji ne zaustavi svoje vozilo na posebnoj traci/traku za prinudno zaustavljanje vozila i ne poduzme potrebne mjere da ga što prije ukloni s kolovoza/kolnika autoputa/autoceste ili puta/ceste rezervisanog/rezerviranog za saobraćaj/promet motornih vozila ili brzog puta/ceste (član/članak 117. stav/stavak (2));

34) vozač motornog vozila koji se na autoputu/autocesti ne kreće krajnjom desnom saobraćajnom/prometnom trakom koja nije zauzeta vozilima u koloni (član/članak 119);

35) vozač motornog vozila koji prilikom uključivanja na autoput/autocestu, odnosno isključivanja s autoputa/autoceste postupi protivno odredbama člana/članka 121;

35a) vozači vozila i lica/osobe koja postupaju suprotno odredbama člana/članka 129a. i 129b ovog Zakona.

36) učesnik/sudionik u saobraćaju/prometu koji se ne pridržava ograničenja, zabrana ili obaveza/obveza izraženih pomoću postavljenih saobraćajnih/prometnih znakova, osim saobraćajnih/prometnih znakova ograničenja brzine (član/članak 130. stav/stavak (4));

37) ako ne obilježi vozilo posebnim znakom (član/članak 186. stav/stavak (10));

38) vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja vozilom koje nema ispravne propisane uređaje i opremu osim uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahografa i guma/pneumatika (član/članak 203. stav/stavak (1));

39) vozač motornog i priključnog vozila registrovanog/registriranog u stranoj zemlji ako nema i međunarodnu oznaku zemlje registracije prema odredbama člana/članka 212.

(2) Ako je prekršajem iz stava/stavka (1) izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac/počinitelj će biti kažnjen novčanom kaznom od 50,00 KM do 200,00 KM, a ako je učinilac/počinitelj prekršaja vozač motornog vozila, odredit će mu se jedan kazneni bod.

(3) Za prekršaj iz stava/stavka (1) kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član/Članak 239.

(1) Novčanom kaznom od 30,00 KM kaznit će se za prekršaj:

1) lice/osoba koje se prevozi vozilom ako na bilo koji način ometa vozača u upravljanju vozilom, ili ako utiče/utječe na njega da upravlja vozilom na način kojim se umanjuje bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa (član/članak 32);

2) briše se;

3) vozač koji prije obavljanja određenih radnji vozilom ne obavijesti o svojoj namjeri druge učesnike u saobraćaju (član 37.);

4) vozač koji za kretanje svog vozila koristi put/cestu, odnosno kolovoz/kolnik ili saobraćajnu/prometnu traku/trak, odnosno stazu koja nije namijenjena za saobraćaj/promet one vrste vozila kojoj to vozilo pripada (član/članak 38.);

5) vozač koji prilikom kretanja vozila unazad postupi protivno odredbama člana/članka 41.;

6) vozač koji smanji brzinu kretanja vozila do te mjere da svojim vozilom pričinjava smetnje normalnom odvijanju saobraćaja/prometa (član/članak 43. stav/stavak (2));

7) briše se;

8) vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja vozilom na kome nema propisanu oznaku najveće dozvoljene/dopuštene brzine za to vozilo (član/članak 46. stav/stavak (3));

9) vozač koji prilikom skretanja postupi protivno odredbama člana/članka 48.;

10) vozač koji prilikom napuštanja raskrsnice/raskrižja u slučaju iz člana/članka 53., ne propusti sve učesnike/sudionike u saobraćaju/prometu koji se kreću pravcem u kome je saobraćaj/promet otvoren;

11) vozač kome je svjetlosnim saobraćajnim/prometnim znakom dozvoljen ulazak u raskrsnicu/raskrižje ako vozilom uđe u raskrsnicu/raskrižje i ako je gustina saobraćaja/prometa takva da se na raskrsnici/raskrižju mora zaustaviti i na taj način ometa ili onemogućava saobraćaj/promet drugih vozila koja dolaze s bočnih kolovoza/kolnika (član/članak 54.)

12) vozač koji obavlja mimoilaženje protivno odredbama člana/članka 56.;

13) vozač koji obavlja obilaženje protivno odredbama člana 59. stav (1);

14) vozač koji prilikom davanja zvučnih znakova upozorenja postupi protivno odredbama člana 67.;

15) vozač koji zaustavi ili parkira vozilo protivno odredbama člana 71.;

16) lice/osoba koje na zaustavljenom ili parkiranom vozilu otvara vrata i time ometa kretanje drugih učesnika u saobraćaju/prometu ili ugrožava bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa (član/članica 72.);

17) vozač motornog vozila koji svojim vozilom vuče drugo vozilo protivno odredbama člana/članica 81. i član/članica 82.;

18) vozač koji prilikom vučenja motornog vozila ne postupi na način propisan u članu/članku 84.;

19) lice/osoba koje upravlja neispravnim motornim vozilom koje se vuče pomoću užeta ili krute veze ako nema odgovarajuću dozvolu (član/članak 86.);

20) vozač koji neispravno vozilo vuče suprotno odredbama člana/članica 88.;

21) vozač koji upravlja motornim vozilom bez upaljenog kratkog ili **dnevnog** svjetla (član/članak 90. stav/stavak 1.) kao i vozač koji upravlja traktorom bez upaljenog žutog rotacionog/rotacijskog svjetla (član/članak 90. stav/stavak (6));

21a) briše se;

22) gonič stoke koji stoku ne drži u skladu sa odredbama člana/članica 104. stav/stavak (2) i (4);

23) pješak koji se po kolovozu/kolniku kreće protivno odredbama čl. 106. i 107.;

24) vozač koji postupi suprotno članu/članku 112.;

25) pješak koji se ne zaustavi pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou ako je uređaj za zatvaranje saobraćaja/prometa spušten, ili ako se taj uređaj već počeo spuštati, ili ako se daju svjetlosni i zvučni znakovi koji upozoravaju da će se taj uređaj početi spuštati, odnosno da se prijelazu puta/ceste preko željezničke pruge približava vozilo koje se kreće po šinama/tračnicama (član/članak 114.);

26) pješak koji se ne zaustavi pred prelazom/prijelazom puta/ceste preko željezničke pruge u istom nivou na kome su postavljeni svjetlosni saobraćajni znakovi, kad se pojavi crveno trepćuće svjetlo ili crveno neprekidno svjetlo (član/članak 115. stav/stavak (1));

27) vozač koji u saobraćaju/prometu na putu/cesti upravlja motornim vozilom a njegovoj vozačkoj dozvoli je istekao rok važenja (član/članak 172. stav/stavak (1));

28) vozač koji kod sebe nema odgovarajuću važeću vozačku dozvolu ili je ne pokaže na zahtjev ovlaštene/nadležne osobe/lica (član/članak 172. stav/stavak (2));

29) ako vozač za vrijeme upravljanja motornim vozilom ne koristi pomagala koja su upisana u obrazac njegove vozačke dozvole (član/članak 172. stav/stavak (7));

30) vozač-instruktor koji na putu/cesti osposobljava kandidata za vozača na motornom vozilu koje nije označeno posebnim tablicama/pločica (član/članak 177. stav/stavak (5));

31) vozač motornog vozila koje nema propisan broj registarskih tablica ili na kome su te tablice/pločice postavljene tako da se dobro ne vide ili nisu čitke (član/članak 210.);

32) vozač koji nema kod sebe važeću potvrdu za korištenje probnih tablica/pločica ili je ne pokaže na zahtjev ovlaštenog lica/osobe (član/članak 211. stav/stavak (2));

33) vozač koji kod sebe nema polisu obaveznog/obaveznog osiguranja ili je ne pokaže na zahtjev ovlaštenog lic/ osobe (član/članak 211. stav/stavak (1)).

(2) Ako je prekršajem iz stava (1) izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, učinilac će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 150,00 KM, a ako je učinilac prekršaja vozač motornog vozila, odredit će mu se jedan kazneni bod.

(3) Za prekršaj iz stava/stavka (1) kojim je izazvana saobraćajna/prometna nezgoda, vozaču motornog vozila može se izreći i zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju do dva mjeseca.

Član 239a.

(1) Kada nadležni organ/tijelo iz član/članka 177. stav/stavak (7) ovoga Zakona u obavljanju nadzora nad radom auto-škola i Crvenog krsta/križa utvrdi da se auto-škola ili organizaciona jedinica Crvenog krsta/križa u obavljanju svoje djelatnosti ne pridržava Zakona ili da ne ispunjava propisane uslove/uvjete, organ/tijelo nadležno za obrazovanje rješenjem će odrediti da se utvrđeni nedostaci otklone, a ako je to potrebno u pogledu/glede prirode nedostataka zabranit će obavljanje jednog dijela osposobljavanja ili cjelokupnog osposobljavanja u razdoblju do dva mjeseca ili dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

(2) Organ/tijelo nadležno za obrazovanje može rješenjem zabraniti osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila auto-školi ili odjeljenju auto-škole ili organizacionoj jedinici Crvenog krsta/križa u trajanju do dva mjeseca ako se nadležnom orgau/tijelu iz stava/stavka (1) ovoga člana/članka onemoguću ili se ometa vršenje kontrole.

(3) Organ/tijelo nadležno za obrazovanje može predavaču teoretske nastave koji obavlja osposobljavanje kandidata iz poznavanja propisa o bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa ili instruktoru vožnje koji obavlja osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila u praktičnom upravljanju vozilom, ukoliko osposobljavanje ne obavlja u skladu sa/sukladno važećim propisima, privremeno zabraniti osposobljavanje kandidata na razdoblje do šest mjeseci.

(4) Kandidatu za vozača motornih vozila koji, na ispitu, postupa suprotno odredbama člana/članka 182. stav/stavak (4) organ/tijelo nadležan/ovlašten

za obrazovanje može zabraniti izlazak na ispit u periodu do šest mjeseci od dana izlaska na ispit na kom je prekršaj počinjen.

(5) Ako nadležni/ovlašteni organ/tijelo iz člana/članka 219. stav/stavak (5) ovog Zakona utvrdi da stanica tehničkog pregleda obavlja tehničke preglede **suprotno** pozitivnim propisima, izdat će rješenje o privremenoj zabrani rada do otklanjanja nedostataka.

(6) Ovlašteni/nadležni organ/tijelo iz člana/članka 219. stav/stavak (5) ovog Zakona rješenjem će privremeno zabraniti rad i odrediti period za otklanjanje nedostataka stanici tehničkog pregleda za koju utvrdi da:

- 1) prilikom tehničkog pregleda vozila koristi neumjeren ili neispravan uređaj ili opremu;
- 2) objekt (prostor) ne udovoljava propisanim uslovima/uvjetima;
- 3) tehnički pregled vozila obavlja lice/osoba koja nema licencu.

Član/Članak 240.

Svi prihodi nastali primjenom ovog zakona pripadaju nadležnim/ovlaštenim organima/tijelima, u skladu s članom/člankom 2. ovog Zakona.

Član/Članak 241.

Provođenje ovog Zakona, pokretanje i vođenje postupka za prekršaje i poduzimanje drugih mjera za provođenje ovog Zakona obavljaju nadležni/ovlašteni organi/tijela.

Član/Članak 242.

Izdavanje prekršajnog naloga obavlja nadležno/ovlašteno lice/osoba nadležnog/ovlaštenog organa/tijela za poslove kontrole i regulisanja/reguliranja saobraćaja/prometa na putevima/cestama u entitetima, kantonima/županijama i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član/Članak 243.

Ako je odlukom nadležnog/ovlaštenog organa/tijela zabranjeno vozaču-instruktoru upravljanje motornim vozilom, vozač-instruktor ne smije se baviti obučavanjem kandidata za vozača u upravljanju motornim vozilom za vrijeme trajanja te zabrane.

Član/Članak 244.

(1) O izrečenim kaznama, zabranama upravljanja motornim vozilima, saobraćajnim/prometnim nezgodama, posljedicama saobraćajnih/prometnih

nezgoda, motornim i priključnim vozilima i vozačima motornih vozila vodi se evidencija prema mjestu prebivališta.

(2) Nadležni/ovlašteni organ/tijelo koji izrekne kaznu ili zabranu upravljanja motornim vozilom, ili drugu mjeru propisanu zakonom entiteta, kantona/županija i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dužan je o tome obavijestiti organ/tijelo koji vodi evidenciju o tim kaznama, zabranama i mjerama.

(3) Podatke iz evidencije predviđene u stavu/stavku (1) ovog člana/članka mogu koristiti: pravosudni organi/tijela, organi/tijela koji vode prekršajni, odnosno administrativni postupak, policija, državni organi/tijela, zdravstvene ustanove, preduzeća/poduzeća, obrazovne ustanove i nevladine organizacije koje se bave pitanjima bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama, kao i preduzeća/poduzeća koja obavljaju javni prevoz/prijevoz ili prevoz/prijevoz za vlastite potrebe.

(4) Evidencija o izrečenim kaznama, zabranama i mjerama iz stava/stavka (2) ovog člana/članka vozačima motornih vozila i motornim vozilima vodi se kod nadležnog/ovlaštenog organa/tijela prema mjestu prebivališta.

Član/Članak 245.

(1) Trajanje zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom računa se od dana deponiranja vozačke dozvole u skladu s članom 222.

(2) Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne računa se u vrijeme trajanja zabrane upravljanja motornim vozilom.

Član/Članak 246.

(1) Nadležni/ovlašteni organ/tijelo koji vodi prekršajni postupak, u skladu s propisom entiteta, kantona/županija ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odgoditi izvršenje zabrane upravljanja motornim vozilom osim za prekršaj iz tč. 25), 26), 32) i 33) člana/članka 235. ovog Zakona, pod uslovom/uvjetom da učinilac/počinitelj prekršaja u određenom roku, koji ne može biti kraći od šest mjeseci niti duži od jedne godine, ne učini prekršaj za koji se može izreći ta zabrana.

(2) Odgođeno izvršenje zabrane iz stava/stavka (1) opozvat će se ako učinilac/počinitelj prekršaja u roku za koji je izvršenje odgođeno učini novi prekršaj za koji je propisano izricanje ili mogućnost izricanja zabrane upravljanja motornim vozilom.

(3) Izvršenje mjere iz stava/stavka (2) ovog člana/članka ne može se odgađati.

Član/Članak 247.

Pod uslovom/uvjetom reciprociteta, protiv vozača koji ima prebivalište u Bosni i Hercegovini a u stranoj zemlji učini prometni prekršaj prema propisima te

zemlje, u Bosni i Hercegovini pokrenut će se prekršajni postupak ako to zahtjeva nadležni/ovlašteni strani organ/tijelo - a vozač za taj prekršaj može biti kažnjen na osnovu ovog Zakona ako za taj prekršaj nije bio kažnjen u zemlji u kojoj je prekršaj učinjen.

Član/Članak 248.

(1) Ako vozač koji ima stranu vozačku dozvolu na teritoriju Bosne i Hercegovine učini prekršaj za koji je ovim Zakonom predviđeno da se mora ili može izreći zabrana upravljanja motornim vozilom, tom vozaču, umjesto zabrane upravljanja motornim vozilom, može se izreći zabrana korištenja strane vozačke dozvole u istom trajanju.

(2) Zabrana korištenja strane vozačke dozvole je zabrana vozaču kojem je izrečena da na teritoriju Bosne i Hercegovine upravlja motornim vozilom one kategorije ili onih kategorija na koje se zabrana odnosi.

Član/Članak 249.

Ako maloljetnik učini radnju koja je ovim zakonom utvrđena kao prekršaj, kaznit će se roditelj, usvojilac/usvojitelj, odnosno staratelj maloljetnika, novčanom kaznom propisanom za učinjeni prekršaj ako je taj prekršaj učinjen kao posljedica propusta dužnog staranja o maloljetniku.

Član/Članak 250.

Vozač-instruktor pod čijim se nadzorom kandidat za vozača obučava u upravljanju motornim vozilom u saobraćaju/prometu na putu/cesti kaznit će se za prekršaj koji učini kandidat za vozača, osim ako nije bio u stanju da spriječi prekršaj.

XII STRATEGIJA BEZBJEDNOSTI/SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA/PROMETA I SAVJET/VIJEĆE ZA BEZBJEDNOST/SIGURNOST SAOBRAĆAJA/PROMETA

Član/Članak 251.

(1) S ciljem unaprjeđenja saobraćajno/prometno-obrazovnog rada, saobraćajne/prometne kulture i koordiniranja svih subjekata koji svojim djelovanjem mogu doprinijeti većoj bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa, formira se Savjet za bezbjednost/Vijeće za sigurnost saobraćaja/prometa (u daljnjem tekstu: Savjet/Vijeće).

(2) Sredstva za rad Savjeta/Vijeća obezbjeđuju se iz budžeta/proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza/obveza Bosne i Hercegovine.

(3) Članovi Savjeta/vijeća imenuju se iz reda stručnjaka za oblast saobraćaja/prometa na putevima/cestama, nadležnih/ovlaštenih ministarstava i organa/tijela koji upravljaju putevima/cestama.

(4) Za obavljanje poslova iz stava/stavka (1) ovog člana Savijet/Vijeće za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa mogu formirati i entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, kao i niži nivoi vlasti.

Član 251a.

(1)Ministarstvo je dužno da, u saradnji/suradnji sa nadležnim/ovlaštenim organima/tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, izradi Strategiju bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa na putevima/cestama u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Strategija).

(2)Prije razmatranja Strategije od strane Savjeta ministara Bosne i Hercegovine predlagač je obavezan/obvezan da pribavi mišljenje Savjeta/Vijeća za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa.

(3)Strategiju usvaja Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine i odnosi se na period od pet godina.

(4)Strategija sadrži značajna obilježja postojećeg stanja bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa, dugoročne i kratkoročne ciljeve, smjernice, ključne oblasti rada i rokove za donošenje Plana za implementaciju strategije. Strategija polazi od principa proklamovanih standardima Evropske unije, međunarodnih konvencija i sporazuma čija je potpisnica Bosna i Hercegovina.

(5)Akcioni plan za implementaciju Strategije usvaja Savjet ministara Bosne i Hercegovine i vlade entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u istom tekstu.

(6)Ministarstvo podnosi izvještaj o izvršenju Strategije Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine jednom godišnje.

(7)Ministarstvo podnosi izvještaj o izvršenju Akcionog plana za implementaciju Strategije Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i vladama entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine jednom godišnje.

(8)Izvještaj iz st. (6) i (7) prije upućivanja u proceduru usvajanja razmatra Savjet/Vijeće za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa i o istim daje mišljenje.

XIII - OVLAŠTENJA/OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA ZA PROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Član/Članak 252.

Ovlašćuje se ministar da sam ili u saradnji/suradnji s odgovarajućim nadležnim/ovlaštenim organom/tijelom donese bliže propise o:

- 1) certificiranju vozila i uslovima/uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti (član/članak 6);
- 2) osnovnim uslovima/uvjetima koje put/cesta, njihovi elementi i objekti na njima moraju ispunjavati s aspekta bezbjednosti/sigurnosti saobraćaja/prometa (član/članak 11);
- 3) vođenju evidencije o javnim putevima/cestama i objektima na njima (član/članak 13);
- 4) obilježavanju vozila kojim upravlja lice/osoba s oštećenim ekstremitetima i vozila kojima se u vrijeme prevoženja, nalaze lica/osobe sa stepenom/stupnjem invaliditeta 100% (član/članak 29.);**
- 5) postavljanju preventivnih izbočina (član/članak 47);
- 6) o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putu/cesti (član/članak 144);
- 7) saobraćajnim/prometnim znakovima i signalizaciji na putevima/cestama, načinu obilježavanja radova i prepreka na putu/cesti i znakovima koje učesnicima/sudionicima u saobraćaju/prometu daje ovlašteno lice/osoba (član/članak 153);
- 8) formi i sadržaju obrasca evropskog/europskog izvještaja/izvješća o saobraćajnoj/prometnoj nesreći (član/članak 158);
- 9) saobraćaju/prometu u zimskim uslovima/uvjetima (član/članak 170);
- 10) o organizovanju/organiziranju obuke za osposobljavanje pružanja prve pomoći (član/članak 177);
- 11) načinu i uslovima/uvjetima za dobivanje licence (član/članak 178);
- 12) sticanju/stjecanju zvanja instruktora vožnje (član/članak 178);
- 13) osposobljavanju vozača motornih vozila (član/članak 177);
- 14) posebnom znaku za lica/osobe koja prvi put steknu vozačku dozvolu (član/članak 186);
- 15) obrascu vozačke dozvole, kategorijama i potkategorijama motornih i priključnih vozila i načinu upisa kategorije i potkategorije u vozačku dozvolu, postupku i načinu izdavanja, produženja važenja i zamjene vozačke dozvole i strane vozačke dozvole i načinu vođenja evidencije o vozačkim dozvolama (član/članak 187);
- 16) obrascu i sadržaju međunarodne vozačke dozvole, postupku i načinu izdavanja, načinu davanja ovlaštenja/ovlasti auto-moto klubovima/savezima i auto-moto društvima i načinu vođenja evidencije o izdatim/izdanim vozačkim dozvolama (član/članak 192);
- 17) zdravstvenim uslovima/uvjetima koje moraju ispunjavati vozači motornih vozila kao i uslovima/uvjetima koje moraju da ispunjavaju zdravstvene ustanove za obavljanje zdravstvenih pregleda kandidata za vozače motornih vozila (član/članak 198);
- 18) ukupnom trajanju upravljanja vozilom, odmoru vozača i načinu rada udvojenih posada u vozilima, u obimu/obujmu koji utiče/utječe na bezbjedno/sigurno upravljanje motornim vozilom, kao i obrascu individualne kontrolne knjižice i uputstvu/uputi za njeno popunjavanje (član/članak 202);
- 19) dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, uređajima i opremi koju moraju imati vozila i osnovnim uslovima/uvjetima koje moraju

ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju/prometu na putevima/cestama (član/članak 203);

20) homologaciji vozila i dijelova (član/članak 205);

21) postupku registracije i izdavanja saobraćajne/prometne dozvole i knjižice vozila, izgledu međunarodne oznake Bosne i Hercegovine i dimenzijama, obliku i boji, sadržaju, vrsti i kvalitetu/kakvoći materijala registarskih/registracijskih tablica/pločica (član/članak 215);

21a) postupku i načinu registracije oldtimer-a (član/članak 215. stav/stavak (4));

22) tehničkim pregledima i uslovima/uvjetima koje moraju ispuniti organizacije za obavljanje tehničkih pregleda (član/članak 219).

23) načinu prikupljanja i obradi statističkih podataka o saobraćajnim/prometnim nezgodama (član/članak 158.);

24) načinu i postupku uzimanja uzoraka na analizu radi utvrđivanja koncentracije alkohola ili opojnih sredstava u organizmu (član/članak 159.);

25) opštim/općim uslovima/uvjetima za vršenje kontrole nad provođenjem propisa iz osposobljavanja (član/članak 177. stav/stavak (9));

26) načinu i uslovima/uvjetima organizovanja ispita za vozača motornih vozila (član/članak 179.)

27) Savjetu/Vijeću za bezbjednost/sigurnost saobraćaja/prometa (član/članak 251.).

Član/Članak 252a.

(1) Ovlašćuje se Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine da donese bliže propise o sadržaju i načinu vođenja Centralnog/Središnjeg registra (član/članak 10.).

(2) Ovlašćuju se nadležni/ovlašteni organi/tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine da donesu bliže propise o načinu formiranja i radu školskih saobraćajnih/prometnih patrola (član/članak 2.).

XIV – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član/Članak 253.

(1) Propisi iz člana/članka 252. ovog Zakona bit će doneseni u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Odredbe člana/članka 225. st. (5), (8) i (10) primjenjuju se nakon proteka perioda od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, do kada će se primjenjivati prethodna ograničenja bodova.

(3) Ministarstvo je dužno organizovati izradu Kataloga testovnih pitanja iz člana/članka 182. stav/stavak (1) i isti objaviti u u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Danom stupanja na snagu ovog Zakona saobraćajna/prometna dozvola važi kao potvrda o registraciji.

(5) Odredba člana/članka 90. stav/stavak (6) za traktore se primjenjuje nakon proteka roka od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član/Članak 254.

(1) Vozačima koji u skladu sa zakonodavstvom koje je na snazi u Bosni i Hercegovini imaju pravo upravljati motornim i priključnim vozilima određene kategorije bit će izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim i priključnim vozilima određene kategorije tako da:

1) vozačima koji imaju pravo upravljati vozilom kategorije A - bit će izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilima kategorije A i potkategorije A1;

2) vozačima koji imaju pravo upravljati vozilom kategorije B - bit će izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilima kategorija B i BE i potkategorije B1;

3) vozačima koji imaju pravo upravljati vozilom kategorije C - bit će izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilima kategorija B i C i potkategorija B1 i C1;

4) vozačima koji imaju pravo da upravljaju vozilom kategorije D bit će izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilima kategorija B i D i potkategorija B1 i D1;

5) vozačima koji imaju pravo upravljati priključnim vozilom kategorije E, koja je važila uz kategoriju C - bit će izdata/izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilima kategorija BE, CE i DE i potkategorija C1E i D1E.

(2) Kandidati za vozača motornih vozila koji su obuku počeli u skladu/sukladno s zakonodavstvom koje je bilo na snazi u vrijeme početka obuke završit će obuku u skladu/sukladno s istim zakonodavstvom.

Član/Članak 255.

(1) Nadležni/ovlašteni organi/tijela uskladit će zakone iz svoje nadležnosti/ovlasti s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Nadležni organi/tijela uredit će sva pitanja iz svoje nadležnosti/ovlasti utvrđena ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član/Članak 256.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se nakon šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

(2) Ovaj zakon bit će objavljen i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

